

MORLOVA NICUȘOR

SFÂNTUL NECTARIE TAUMATURGUL

PARINTI DUHOVNICEȘTI CONTEMPORANI

EDITURA BUNAVESTIRE

PROLOG

Sfântul Nectarie Taumaturgul este unul dintre cei mai iubiți și mai căutați sfinți, de către credincioșii din Grecia de astăzi. Pe lângă faptul că este un sfânt contemporan, un sfânt al secolului nostru, el atrage mai ales prin mulțimea minunilor săvârșite, atât în timpul viețuirii sale, cât și după adormirea sa întru Domnul. Foarte mulți credincioși, care au venit de-a lungul vremii, să se închine la Sfintele sale Moaște, aflate la Mănăstirea Sfânta Treime din insula Eghina, au plecat vindecați sufletește și trupește. Vestea acestor fapte minunate a depășit de mult granițele pământului elen. Astăzi, mii de credincioși din țările ortodoxe și chiar din Occident, vin cu evlavie să găsească aici un liman izbăvitor.

Și aceasta pentru că, poate că mai mult ca niciodată este nevoie astăzi, să simțim această prezență lucrătoare și vie a Sfinților, într-o lume amenințată de secularizare, de desacralizare. În persoana Sfântului, prin deschiderea sa către un dialog iubitor cu toți oamenii, umanitatea este tămăduită și înnoită. Sfântul este întotdeauna plin de compasiune față de orice om, față de animale, față de întreaga creație. Sfântul Isaac Sirul ne descrie foarte frumos acest sentiment, spunând: *«Ce este un suflet, o inimă plină de compasiune? Este o ardere a inimii pentru fiecare făptură: pentru oameni, pentru păsări, pentru animale, pentru târâtoare, chiar și pentru diavoli. Gândul la ele ori vederea lor face pe Sfinți să verse din ochi șiroaie de lacrimi. Iar compasiunea*

adâncă și intensă care stăpânește inima Sfinților îi face incapabili să suporte vederea celei mai mici răni, oricât de neînsemnate, făcute vreunei făpturi. Pentru aceasta ei se roagă în tot ceasul cu lacrimi chiar și pentru animale, pentru dușmanii adevărului și pentru cei ce le fac rău» (Filocalia vol. X, p.393-394, ediția în limba română).

Din persoana Sfântului se revarsă mereu un duh de generozitate, de autojertfire, de atenție, de participare, fără nici o grijă față de sine, o căldură care îi încălzește pe ceilalți și care le dă sentimentul că au dobândit putere și îi face să simtă bucuria de a nu fi singuri. Sfinții ne dau întotdeauna curaj. Ei acordă o valoare infinită și celor mai sărmani oameni, pentru că în fiecare om ei îl văd pe Hristos.

Prin smerenia sa Sfântul trece aproape neobservat, dar el se face întotdeauna prezent când e nevoie de sprijin, de mângâiere, de încurajare. El rămâne alături de cel, pe care toți l-au părăsit.

Viața Sfântului Nectarie și mărturiile celor care l-au cunoscut au devenit subiectul a multe de cărți, articole și studii. Am cercetat cu atenție bogăția materilelor existente, având ca scop inițial, traducerea celei mai reușite biografii. Dat fiind însă faptul, că majoritatea scrierilor cuprindeau foarte multe amănunte, ce nu interesau în mod direct pe cititorul român, am hotărât în final, ca bazați pe izvoarele existente, să alcătuim noi această biografie.

Suntem încredințați, că odată cunoscut de publicul larg din țara noastră, Sfântul Nectarie va auzi rugăciunea celor ce se află în felurite suferințe trupești sau sufletești și va revărsa cu dărnicie și peste noi harul său vindecător.

Autorul

Tesalonic 20 Iulie 2000
Pomenirea Sfântului Prooroc Ilie Testviteanul

PRIMA PARTE

VIAȚA SFÂNTULUI NECTARIE

COPILĂRIA

Sfântul Nectarie s-a născut la 1 Octombrie 1846, în orașelul Silivria din Nordul Greciei, provincia Tracia. Deși locuită de greci, întreaga regiune se găsea de aproape patru sute de ani sub ocupație turcească, iar o mare parte din ea, incluzând și Silivria, a rămas în componența statului turc până astăzi. Se trăgea dintr-o familie săracă, de oameni simpli dar credincioși, care își creșteau copiii în frica de Dumnezeu și în respectul față de credința Ortodoxă străbună. Era, de altfel, singura formă de rezistență și de păstrare totodată, a identității lor de neam, în fața invadatorului otoman.

La botez a primit numele Anastasie. Era al treilea copil, din cei șapte pe care îi vor avea părinții săi, Dimos și Vasilichi. Încă de mic s-a arătat a fi un copil inteligent, cu o puternică dorință de a învăța cât mai multe lucruri noi. Părinții săi s-au străduit din răspuțeri să-i ofere o bună educație creștinească. De la bunica sa a deprins primele învățături de credință și primele rugăciuni.

Primii ani de școală i-a făcut în orașelul natal, arătându-se foarte interesat în a deprinde tainele limbii grecești celei vechi, în care erau scrise majoritatea cărților de cult și cele ale Sfinților Părinți. Era foarte atras de biserică și de sfintele slujbe astfel încât, de multe ori, îi uimea pe cei ai casei, cu puterea sa de a reține pasaje întregi de predici și de îndemnuri catehetice.

De altfel, întregul orașel Silivria, în care Anastasie a petrecut primii paisprezece ani de viață, era marcat de o puternică

viață religioasă. Aici, în catedrala mitropolitană, se găsea icoana făcătoare de minuni a Maicii Domnului, numită Preasfânta Harului Celui Mare. Potrivit tradiției, ea ar fi ajuns în chip minunat pe coastele orașului scăldate de Marea Marmara, în urma unui naufragiu al corabiei cruciaților latini, care ocupaseră și jefuiseră cetatea Constantinopolului în anul 1204. Icoana fusese furată de către aceștia, chiar din măriștea Biserica a Sfintei Sofia.

Începând cu acel an, 1204, aveau loc în oraș cu prilejul praznicului Nașterii Maicii Domnului, o mulțime de procesiuni solemne și sărbătoriri, care durau o lună întregă. Chiar din ajunul sărbătorii, o întregă flotă de corăbii și bărci frumos împodobite soseau de pretutindeni, dar mai ales de la Constantinopol. Erau pline de credincioșii care doreau să se închine la Sfânta Icoană. Mulți dintre ei soseau desculți de la mari distanțe, în semn de smerenie și de jertfă, spre a primii binefaceri și harul Născătoarei de Dumnezeu. O astfel de atmosferă plină de credință și de evlavie a rămas desigur, întipărită pentru totdeauna în inima tânărului Anastasie. O va purta cu el, de-a lungul peregrinărilor sale ulterioare.

Dorința sa cea mai puternică, era aceea de a-și putea continua studiile. Din păcate însă, situația economică grea în care se găsea familia sa, nu îi permitea să-și ducă la îndeplinire acest vis. De aceea, la vârsta de paisprezece ani, s-a hotărât să plece de lângă căminul părintesc și să se ducă în marele oraș Constantinopol. Aici a început să lucreze, pentru a se putea întreține, la un negustor de tutun.

Începutul a fost greu în acest oraș străin pentru micul Anastasie. A muncit o bună perioadă de timp, fără o altă plată în afara porției zilnice de mâncare. Muncea din zori și până la asfințitul soarelui, purtând haine ponosite și adeseori desculț. În puținele clipe de răgaz, își îndulcea suferința

citind din Sfânta Scriptură și din cărțile Sfinților Părinții pe care le adusese cu sine. Știa să scrie și de multe ori îl ajuta pe patronul său să-și alcătuiască corespondența.

Într-una din zile s-a hotărât să scrie și el o scrisoare. Către cine? Către Mântuitorul Hristos din Ceruri. În puritatea sufletului său, se gândise să ceară astfel ajutor Tatălui Ceresc, spre alinarea suferințelor sale. Cerea în acea scrisoare să îi trimită Părintele Luminilor câteva hăinuțe și o pereche de pantofi, pe care demult și le dorea. Cu scrisoarea în mână, se duse la un negustor de peste drum, rugându-l să-i împrumute un timbru. Negustorul respectiv, un om bun și cu frică de Dumnezeu, i-a răspuns că nu are momentan nici un timbru, dar i-a propus să lase scrisoarea acolo, spre a fi trimisă mai târziu împreună cu celelalte scrisori ale sale.

După plecarea lui Anastasie, negustorul s-a uitat din curiozitate să vadă cine era destinatarul acelei scrisori. Uimit de cele scrise pe plic s-a hotărât să o desfacă și să o citească. Prin Pronia Divină sufletul său a fost profund impresionat de conținutul scrisorii. De aceea, a hotărât să alcătuiască o scrisoare de răspuns către micul expeditor, însoțită și de o sumă de bani, ce putea să îndeplinească dorințele sale curate. Fericirea lui Anastasie la primirea acestui răspuns cu greu s-ar putea descrie. A mulțumit îndelung, prin rugăciune, Tatălui Ceresc. A doua zi și-a cumpărat cele necesare și mult dorita pereche de pantofi.

Dragostea față de cărți îl făcea ca de multe ori, atunci când descoperea anumite texte frumoase și mișcătoare, fie din Sfinții Părinți, fie din filosofii antici, pe care cu aceeași bucurie îi citea, să le copieze pe mici bucăți de hârtie. Aceste fragmente le strecura apoi în pachetele cumpărătorilor, care veneau la magazinul lor. Aceștia le citeau cu plăcere și admirau inteligența tânărului ucenic. Mai târziu, multe din

aceste texte vor fi cuprinse în două volume, pe care Sfântul le va publica spre folosul sufletesc al păstoriților săi.

O altă bucurie a tânărului Anastasie, era aceea de a participa în Duminici și sărbători la sfintele slujbe. Se găsea mereu aproape de slujitorii altarelor și îi ajuta după putere.

Calitățile sale nu puteau să rămână neobservate, de către cei din jurul său. Astfel, ajunse să fie remarcat de conducătorii Școlii Metocului Sfântului Mormânt, care l-au angajat la scurt timp ca pedagog și dascăl pentru clasele mai mici.

Acolo a lucrat până la vârsta de douăzeci de ani. În tot acest timp, nu și-a uitat nici o clipă părinții și frații mai mici, pe care îi lăsase în urma sa, în iubitul orășel Silivria. De multe ori le trimitea bani din câștigul său iar sărbătorile mari, venea să le petreacă împreună cu ei.

Biograful său, monahul Abimelec, ne povestește că odată, pe când se întorcea acasă de la Constantinopol cu corabia, pentru a petrece împreună cu ai săi, Sfintele Sărbători ale Crăciunului, s-a iscat o furtună îngrozitoare. Toți cei de pe vas erau înspăimântați de furia valurilor și a vântului. La un moment dat, una dintre pânzele principale s-a rupt, amenințându-se astfel, echilibrul și așa precar al vasului.

Atunci tânărul Anastasie a sărit, și-a scos cureaua de la brâu și a legat în grabă pânza corabiei. Apoi, s-a rugat cu glas tare la Dumnezeu, zicând: «*Doamne scapă-mă, ajută-mă să studiez teologia, pentru a putea să îi întorc la credință pe cei care hulesc numele Tău!*». Din acel moment, valurile și vântul au început să se potolească și astfel, au ajuns nevătămați la țarm.

La vârsta de douăzeci de ani Sfântul Nectarie părăsește Constantinopolul și se retrage în insula Hios. Aici, în satul Liti va fi numit din nou învățător. În paralel va aprofunda studiile sale teologice și de multe ori, va fi rugat să predice

în bisericile ce se aflau în satele de prin împrejurimi. Cuvântul său teologic era atât de bogat și de atrăgător încât, în scurt timp, a devenit foarte iubit de către toți locuitorii insulei. Ducea o viață simplă, curată, în permanentă rugăciune și comuniune spirituală cu duhovnicul său. Încă din primele luni ale șederii sale în Hios, urca adeseori în timpul liber și în special Duminica, când îi plăcea să cânte la strună, la mănăstirea Nea Moni (Mănăstirea Nouă). Aici, la scurt timp, a devenit fiul duhovnicesc al cuviosului Pahomie, personalitate ce a rămas vie în memoria locuitorilor insulei până astăzi.

Timp de șapte ani de zile, tânărul învățător Anastasie se va dedica cu dragoste spre luminarea micilor săi elevi, educându-i în lumina iubirii de neam și de credință, într-o epocă în care toate popoarele din Balcani cunoscuseră jugul asupritor al otomanilor. Era un luminător al neamului său, încurajându-i pe cei din jurul lui și asigurându-i că, prin voia lui Dumnezeu, va veni o vreme când soarele libertății va avea din nou să răsară pe pământul iubit al patriei lor.

Cu timpul Anastasie a reușit să își aducă în insulă întreaga familie. Pe fratele său l-a trimis la studii, pentru a deveni la rândul său învățător. Mai târziu, în 1873 îi va încredința acestuia, chiar școala la care el însuși predase. Aceasta după ce el, tânărul Anastasie, care între timp ajunsese la o maturitate duhovnicească cum rar se întâlnește în rândul tinerilor de această vârstă (avea pe atunci 27 de ani), luase hotărârea de a-și urma vocația ce o simțea în sine către viața monahală. A fost acceptat ca frate, în cinul monahal al mănăstirii Nea Moni.

IEROMONAHUL NECTARIE

Sfinții Părinți ai Bisericii au stabilit prin Sfintele Canoane, că cel ce dorește să intre în cinul monahal, trebuie să treacă printr-o perioadă de încercare de cel puțin trei ani. El intră deci, în mănăstire, la început ca *frate* (Δόκιμος = cel ce este încercat). După ce dovedește timp de trei ani că este capabil să reziste ispitelor și să urmeze cu adevărat calea monahală, numai atunci este tuns în monahism.

Cunoscător încă din tinerețe al Sfintelor Canoane, Sfântul Nectarie le-a urmat cu strictețe. De aceea, cu toate că se cunoștea bine pe sine și era deja foarte înaintat duhovnicește, el va respecta această cale a încercărilor.

În toată această perioadă s-a distins prin viața sa ascetică bazată pe post, pe rugăciune, pe smerenie și ascultare și pe lucrarea tuturor celorlalte virtuți. Intrarea în ritmul neîncetat de rugăciune, propriu programului strict al mănăstirii, era tot ceea ce-și dorise sufletul său curat. De mic avusese sădită în sine, chemarea către cele duhovnicești.

Cu nespusă bucurie îndeplinea fratele Anastasie, toate ascultările ce îi erau încredințate. Pe toți ceilalți călugări și frați îi respecta și îi iubea, având totdeauna pe chip o lăuntrică lumină duhovnicească.

Există de asemenea, în practica Bisericii regula, ca la intrarea în monahism, să se schimbe numele celui nou călugărit.

Numele său se poate schimba din nou și în momentul hirotonirii sale, în prima dintre treptele preoției. Astfel s-a întâmplat și cu fratele Anastasie. Pe 7 Noiembrie 1876, avea să fie călugărit, primind numele Lazăr, iar câteva luni mai târziu, la 15 Ianuarie 1877, a fost hirotonit diacon de către Mitropolitul de Hios Grigorie și a primit numele Nectarie, nume cu care va fi cunoscut mai apoi de lumea întregă.

Încă de pe vremea când era frate de mânăstire, date fiind cunoștințele sale de carte, a fost pus secretar al mânăstirii. În această funcție se va remarca prin corectitudinea sa, prin caligrafia sa deosebită, atunci când scria corespondența mânăstirii și prin spiritul său deschis față de orice monah care îi cerea ajutorul.

Dar dorința sa cea mai intensă, în ceea ce privea iubirea de carte, era aceea de a-și putea continua studiile teologice. Această pornire, către cunoașterea și dobândirea unei vaste culturi teologice, era cunoscută atât de starețul mânăstirii cât și de mitropolitul locului.

Șansa de a-și vedea însă, acest vis împlinit, i-a fost oferită de Pronia Divină, prin venirea la mânăstire a unuia dintre oamenii înstăriți ai locului. Acesta se numea Ioan Hiotis Horemis și dorise de multă vreme să-l cunoască pe tânărul diacon Nectarie, despre care auzise vorbindu-se numai lucruri bune. Iar tot ceea ce auzise, i s-a confirmat în acea Duminică în care, venind la mânăstire, îl v-a auzi predicând. Prietenia dintre cei doi se legă repede. Și nu după mult timp, luând la cunoștință Ioan Horemis despre dorința părintelui de a adâncii tainele teologiei, i-a făcut propunerea de a-l sprijini material, spre împlinirea acestei nobile vocații cărturărești. Astfel, cu binecuvântarea părintelui stareț și a Mitropolitului locului, părintele Nectarie a plecat la Atena, spre a-și completa mai întâi studiile preuniversitare necesare. După numai trei ani, se întorcea la mânăstire, în toamna anului 1881, cu diploma de absolvire a liceului, cu calificative excepționale.

Următorul său obiectiv erau studiile universitare, la Facultatea de Teologie de la Atena. Întâlnindu-se din nou cu prietenul și binefăcătorul său Ioan Horemis, a fost sfătuit de acesta, să intre în legătură cu Patriarhul de Alexandria

Sofronie, care păstorise și el ca Mitropolit de Hios și cu care era în foarte bune relații de prietenie. Acesta, urma să-l ajute odată în plus, atât printr-o bursă de studii, cât și prin recomandările necesare înscrierii la facultate. Astfel va ajunge Sfântul Nectarie, pe meleagurile Egiptului. Odată sosit la Alexandria, s-a prezentat bătrânului Patriarh care, citind călduroasele scrisori, prin care era recomandat tânărul diacon, îl acceptă imediat în cadrul Patriarhiei. Calitățile morale și duhovnicești ale ierodiaconului Nectarie au fost foarte curând observate, de blândul Patriarh Sofronie. Modul duhovnicesc în care săvârșea Sfânta Liturghie și omiliile plăcute, care mișcau inimile credincioșilor, au fost un motiv în plus, spre recomandarea sa, în vederea continuării studiilor universitare. Singura condiție care i se impunea, era aceea ca, după terminarea facultății, să se întoarcă din nou în Egipt, spre slujă în cadrul Patriarhiei de Alexandria.

Astfel, în 1882, ierodiaconul Nectarie își începea studiile la Facultatea de Teologie de la Atena. Desigur că experiența anterioară de mănăstire, cât mai ales lecturile sale particulare din operele Sfinților Părinți, l-au ajutat să treacă cu ușurință examenele anilor de studii. În Duminicile de peste an se ducea și slujea la mai multe parohii ale orașului, unde era invitat de preoții locului să predice. Multe dintre aceste predici le va păstra scrise, iar mai târziu, în 1884, le va publica într-o carte intitulată ***Cuvântări Bisericești***.

Notele foarte bune pe care le-a primit, încă din primul an de facultate, au determinat consiliul de conducere al școlii să îi acorde o bursă de merit, pe care o va deține până la sfârșitul anilor de studii.

Cei patru ani de studii au trecut repede. Licențiat în teologie și conscent promisiunii pe care o făcuse, ieromonahul

Nectarie se întorcea în anul 1886, la Alexandria. Bătrânul Patriarh l-a primit cu căldură și l-a numit îndată în postul de predicator principal, spre zidirea duhovnicească a locuitorilor greci ai capitalei.

Spre a veni în ajutorul tuturor aceluia care voiau să urmărească omiliile sale, ieromonahul Nectarie va publica o parte dintre ele în cartea intitulată ***Cinci cuvântări bisericești despre Postul Mare***. Ca o recunoaștere a calităților sale pastorale, în același an a fost hirotonit preot, în vestita catedrală a Sfântului Sava. Câteva luni mai târziu, va fi înaintat în treapta de arhimandrit și trimis la Cairo, unde va ocupa postul de Consilier Patriarhal.

Au fost consemnate o mulțime de mărturii ale celor care l-au cunoscut la vremea respectivă, privitoare la zelul său pastoral, la dăruirea sa personală spre zidirea sufletească a credincioșilor. Desigur că tot acest efort duhovnicesc era susținut de o bogată experiență interioară, de o viață trăită în smerenie, în neîntreruptă rugăciune și curățenie sufletească.

Slujea cu dăruire, în biserica Sfântului Nicolae, iar credincioșii îl iubeau și îi respectau cuvântul. Împreună cu ei a reușit să mărească sfântul locaș și să-l împodobească cu o minunată pictură. Timp de aproape trei ani nu a încetat, asemenea Sfântului Pavel odinioară *cu lacrimi a-i îndemna pe fiecare dintre ei*, spre săvârșirea faptelor bune. Vestea priceperii sale în a alina bolile sufletești, prin sfaturile date la Taina Sfintei Spovedanii, a făcut ca sub epitrahilul său să vină cu smerenie și frângere de inimă o mare mulțime de credincioși. Era într-adevăr, *păstorul cel bun, care își punea sufletul pentru oile sale*.

MITROPOLIT DE PENTAPOLIS

Înșușirile duhovnicești ale părintelui Nectarie nu puteau să rămână neobservate, de către cei din jurul său. Era

privit cu ochi buni și cu admirație de către cei curați cu inima, dar din păcate, așa cum se întâmplă aproape întotdeauna, existau și destui care-l invidiau și care încercau prin toate mijloacele să-l discrediteze, stăpâniți fiind de această boală sufletească.

Aprecierile celor mulți, cât și căldura recomandărilor venite de pretutindeni, l-au determinat pe bătrânul Patriarh Sofronie să-l răsplătească pe vrednicul arhimandrit Nectarie.

Astfel, la 15 Ianuarie 1889 îl va hirotoni episcop și-l va numi Mitropolit onorific de Pentapolis. Va păstra totodată și funcția de responsabil cu problemele Patriarhiei pentru orașul Cairo. Toate aceste funcții nu-l vor împiedica însă, să-și continue activitatea sa pastorală, în cadrul parohiei Sfântului Nicolae.

Părintele Nectarie, în puritatea sufletului său, nu își dorese niciodată ocuparea acestor funcții. Știa că având atât de multe îndatoriri, va face din ce în ce mai greu față cerințelor pastorale ale enoriașilor săi. Iar pe primul loc în inima sa rămânea întotdeauna, îndeplinirea cu dăruire a misiunii sale preoțești. Mai mult decât atât, observase că mulți dintre confracții săi slujitori erau din păcate, mușcați de șarpele invidiei. Veninul uneltirilor și al defăimărilor venite din partea lor avea în scurtă vreme, să molipsească mințile celor slabi și creduli. Astfel, profitând de faptul că Patriarhul Sofronie ajunsese foarte înaintat în vârstă și că puterea discernământului său scăzuse simțitor, i-au strecurat acestuia minciuna că Mitropolitul Nectarie dorește cu orice preț să îi ocupe tronul. Fără să analizeze temeinicia acestor acuzații și fără să-i dea posibilitatea părintelui Nectarie de a se apăra, Patriarhul Sofronie i-a trimis o ordonanță, prin care îl depunea din funcțiile deținute până atunci. Aceasta se întâmpla la 3 Mai 1890. I se permitea doar, să rămână

slujitor la altarul Sfântului Nicolae. Pe de o parte, așa cum am amintit, acesta era de altfel, lucrul care-l mulțumea cel mai mult sufletește pe părintele Nectarie. Avea însă în suflet durerea de a fi căzut victima unor acuzații mincinoase și mai ales faptul că nu era chemat, ca să se poată apăra în fața Patriarhului.

Se vede însă, că această măsură de pedepsire a părintelui Nectarie, nu i-a mulțumit pe adversarii săi. De aceea, aceștia au continuat acțiunile lor defăimătoare, sugerându-i Patriarhului îndepărtarea definitivă a Mitropolitului Nectarie din cadrul Patriarhiei de Alexandria. Astfel, trei luni mai târziu, la 11 iunie 1890, Patriarhul Sofronie îi va trimite părintelui Nectarie o scrisoare prin care îi poruncește să părăsească Egiptul, dându-i-se în schimb cartea canonică de ieșire din Patriarhie, cu motivația că nu poate suporta clima prea caldă a continentului african.

Cuviosul părinte Nectarie a primit aceste lovituri nedrepte cu smerenie, fără a înceta nici o clipă să îi iubească pe toți, chiar și pe vrăjmașii săi, după învățătura dumnezeiască a Mântuitorului. Plecarea sa însă, din parohia Sfântului Nicolae, avea să producă o mare durere în inimile credincioșilor, care îl iubeau atât de mult. Zadarnice s-au dovedit însă, toate încercările de a veni în apărarea bunului lor păstor. Au trimis scrisori de protest, au făcut intervenții prin toate mijloacele către Patriarhul Sofronie, toate însă, fără nici un rezultat. În cele din urmă, văzând că plecarea cuviosului părinte este inevitabilă, i-au scris această scrisoare de rămas bun, semnată de mai mult de nouă sute de credincioși :

«Preasfințite Părinte,

O mare tristețe și adâncă tulburare sufletească ne-a cuprins, la aflarea veștii că plecarea Preasfinției Voastre din Egipt este inevitabilă.

Îndepărtarea dumneavoastră de aici constituie pentru noi o pierdere irecuperabilă, pentru că prin aceasta, pe de o parte, Biserica Alexandriei este lipsită de unul dintre cei mai buni ierarhi ai săi, iar pe de altă parte, poporul ortodox credincios pierde un păstor de la care a învățat cu adevărat atât de multe lucruri bune. Slujirea dumneavoastră timp de patru ani în Cairo a dovedit, mai presus de orice îndoială, dăruirea dumneavoastră spre împlinirea sfintei misiuni preoțești, jertfa personală și zelul neîntrecut. Ați dovedit neîncetat integritatea caracterului dumneavoastră și virtuți păstorești, pe care rar le poate întâlni cineva, la o singură persoană. De aceea, să fiți încredințat de respectul și de iubirea noastră a tuturor. Cu toții am simțit binefacerile păstoririi Sfinției Voastre. Strălucitoarea Catedrală Patriarhală a Sfântului Nicolae dă mărturie despre munca Sfinției Voastre. Predicile minunate pe care le-am ascultat, cărțile pe care le-ați scris spre zidirea sufletească a poporului dreptcredincios, dovedesc odată în plus, virtuțile și calitățile voastre sufletești. Ele vor rămâne pentru totdeauna în inimile noastre și vor fi răspândite tuturor, în numele iubirii creștine. Și iarăși, mărturisim că plecarea Sfinției Voastre ne produce o adâncă tristețe, ne lasă un gol în inimă și ne simțim păgubiți sufletește. Ne pleacă cel mai drag dintre Arhieri și cel mai bun și mai vrednic dintre clerici.

Desigur că neștiute sunt voile Domnului și pentru ce ni se întâmplă nouă una ca aceasta. De aceea, noi din adâncul inimii vă rugăm, ca pe unul ce ați ajuns să dobândiți atâtea virtuți, să ne aveți permanent în rugăciunile

Preasfinției Voastre, să ne pomeniți pe noi cei ce atât de mult vă iubim.

(Urmează semnăturile a peste nouă sute de credincioși).

DIN NOU ÎN GRECIA

La începutul lunii August a anului 1890, Sfântul Nectarie ajungea din nou la Atena. Sufletul său era desigur

înrinat pentru destinele păstoriților pe care îi lăsase în urma sa, dar în același timp, echilibrul său duhovnicesc nu putea fi clătinat de valurile lumii acesteia. Știa bine că cei care vor să ajungă la limanul mântuirii sunt supuși la tot felul de încercări. Avea limpede în mintea sa exemplul Apostolilor Domnului, al miilor de martiri, al tuturor acelor Sfinți Părinți care au îndurat la rândul lor grele suferințe și umilințe din partea oamenilor, prin pizma și prin lucrarea diavolului. Asemenea lor, Sfântul Nectarie își asuma această Cruce în tăcere, în smerenie, pe toate biruindu-le cu ajutorul rugăciunii celei neîntrerupte.

Și într-adevăr, șirul suferințelor nu avea nicidecum să fie curmat. Cei care îl prigoniseră în Egipt voiau să fie siguri că nu va mai exista nici o cale de întoarcere pentru el. Ei continuau să trimită săgețile otrăvitoare ale defăimării, căutând să-i creeze o imagine cât mai defavorabilă. Și din păcate, slăbiciunea oamenilor, așezați de multe ori în posturi de conducere, de a se lăsa ușor influențați de zvonuri și intrigi murdare, s-a dovedit a fi prezentă și în rândul atenienilor. Astfel, timp de aproape șapte luni, fără a încerca să-l cunoască mai îndeaproape, l-au tratat cu răceală și au încercat să-l marginalizeze. Deși își depusese cererea de a fi numit ca slujitor la una dintre parohii, a fost tot mereu refuzat. Situația sa economică era foarte grea. A fost chiar nevoit să ceară o vreme, ajutorul fratelui său din Hios pentru a se putea întreține. Abia la intervenția unei vechi cunoștințe, pe care Pronia Divină i l-a scos în cale și care era foarte influent în administrația Bisericii și a statului, a fost angajat ca preot predicator în cadrul Mitropoliei de Evia. Dar și aici, ispitele și umilințele păreau că nu vor avea sfârșit.

Mitropolitul titular lipsea din eparhie. De aceea, a fost întâmpinat de protosinghel și de cei ce lucrau la birourile

mitropoliei. Din păcate însă, și aceștia căzuseră victime zvonurilor defăimătoare și din răutate, au dorit să-i creeze o imagine defavorabilă. Astfel, i-au influențat pe credincioși, ca în Duminica următoare, în momentul în care părintele Nectarie avea să iasă la predică, aceștia să înceapă să părăsească biserica sau să facă o atmosferă zgomotoasă. Și într-adevăr, astfel s-a și întâmplat. Binețeles că în înțelepciunea sa Sfântul Nectarie, deși a fost surprins de această atitudine a oamenilor, nu și-a pierdut cumpătul, ci a ținut cuvântul pe care-l pregătise. Același lucru s-a întâmplat și în Duminica următoare. Au fost însă și credincioși, care au ascultat cele două predici cu interes. Ei au înțeles imediat că un om, care vorbește și slujește atât de frumos, nu poate să fie așa cum încercau ceilalți să îl înfățișeze. Simțeau în prezența liturgică a Sfântului Nectarie, harul lui Dumnezeu care lucra în chip nevăzut. Mai mult, credincioșii parohiei Sfântului Nicolae din Egipt, auzind despre defăimările aduse cuviosului părinte, au trimis îndată câțiva reprezentanți, spre a mărturisi despre nedreptatea care i s-a făcut, și continua să i se facă. Astfel, întregul oraș a putut afla adevărul despre martiriul sufletesc, prin care trecea părintele Nectarie. De aceea, spre a îndrepta greșeala în care și ei înșiși căzuseră, în Duminica următoare s-au prezentat cu toții în catedrala orașului. În momentul în care cuviosul Nectarie a terminat de predicat, fiind pătrunși de frumusețea duhovnicească a celor auzite, au izbucnit cu toții într-un ropot de aplauze. La sfârșitul Sfintei Liturghii au trecut pe rând și și-au cerut iertare pentru nedreptatea pe care i-o făcuseră. Desigur că în inima sa Sfântul îi iertase pe toți încă de la început, obișnuit fiind să pătimească pentru Numele lui Hristos și al Evangheliei. Auzea lăuntric vocea care-i spunea: «În lume

necazuri veți avea; dar îndrăzniți. Eu am biruit lumea.» (Ioan 16,33).

Astfel, a ieșit din nou semănătorul să semene sămânța sa. A început să predice în fiecare biserică a orașului și în toate satele din jur. Pe vremea aceea, poporul era însetat să audă un cuvânt de învățătură bine alcătuit, spus de un om care studiasse, care avea ce să spună și în primul rând, de un om duhovnicesc. Din păcate, nivelul de pregătire al preoților în vremea respectivă era foarte scăzut. Mulți dintre ei, mai ales cei de la țară, erau hirotoniți fără să fi avut pregătirea școlară necesară. Astfel, ei erau simpli liturghisitori și nu predicau aproape niciodată. De aceea, Sfântul Nectarie se străduia prin toate mijloacele să adape acest pământ însetat, care era sufletul păstoriților săi.

Folosea în acest scop atât vizitele pastorale la parohii dar în același timp, spre a fi și mai eficient, folosea cuvântul scris. Scria diverse cărți și broșuri, pe care le împărțea gratuit la parohii. În acestea, era de multe ori nevoit să combată teoriile materialiste care, pe vremea aceea, erau în plină expansiune. Astfel, pe această temă, a scris cartea **«Despre revelația lui Dumnezeu în lume»**.

Cu timp și fără timp, dăruindu-și întreaga sa ființă pentru luminarea credincioșilor săi, Sfântul Nectarie a brăzdat întreaga regiune. Mai mult, era chemat și în alte insule din împrejurimi, fiind deja recunoscut ca cea mai competentă autoritate duhovnicească a locului. Mulți credincioși alergau să-i ceară sfatul, mai ales în scaunul Sfintei Spovedanii. Plecau luminați și vindecați sufletește.

După o slujire de peste trei ani de zile, devenise foarte iubit și căutat de către toți locuitorii Eviei. Pronia Divină îi pregătea însă, o nouă misiune. Va fi chemat de către autoritățile bisericești de la Atena, spre a i se încredința

conducerea Seminarului Teologic Rizareion, care se afla în capitala elenă. Despărțirea de către păstoriții săi va fi fost desigur, din nou, foarte dureroasă. Aceștia însă, au înțeles că misiunea părintelui Nectarie era aceea de a-i lumina pe cât mai mulți și mai ales pe aceia care, urmau să fie la rândul lor păstori de suflete.

**DIRECTOR AL SEMINARULUI TEOLOGIC
RIZAREION**

Prezența Sfântului Nectarie, în mijlocul colectivului de profesori de la Seminarul Teologic Rizareion, avea să schimbe profund concepția acestora despre modul în care trebuiau educați și îndrumați elevii teologi. Așa cum știm, sfârșitul secolului al nouăsprezecelea era dominat de ideile iluministe, de tot felul de noi ideologii, iar duhul secularizării începea să facă ravagii în rândul tineretului. Toate aceste probleme aveau să fie învinse însă, de cuviosul părinte printr-o soluție aparent simplă și anume, raportarea tuturor inițiativelor sale la exemplul Unicului și Marelui Învățător, Mântuitorului Iisus Hristos.

Știa părintele Nectarie, din întreaga experiență a vieții sale de până atunci, că nimic nu schimbă mai repede și mai în adâncime concepțiile oamenilor, decât puterea exemplului personal. Ori dacă întreaga sa ființă era într-o permanentă alergare spre Hristos, tot acest efort mântuitor, avea să se transmită încet, încet și noilor săi ucenici.

Cei care l-au avut ca dascăl pe Sfântul Nectarie, povestesc cu mare admirație despre comportamentul de atunci al bunului lor profesor.

În prima zi în care a ajuns la școală, a fost întâmpinat de celelalte cadre didactice și de elevi. După introducerile de rigoare a cerut ca, înainte de a intra în incintă, să meargă să se închine în paraclisul școlii. Au intrat cu toții în sfântul locaș iar părintele Nectarie, cu evlavie a început să se închine la sfintele icoane. Mulți dintre cei prezenți, mărturiseau că au rămas îndată impresionați. Fața luminoasă a părintelui era brăzdată de șiruri de lacrimi, în momentele în care rostea rugăciunea către fiecare dintre icoane. Cu toții, tăcuți, simțeau cum sunt pătrunși de o prezență divină. Nu mai văzuseră la nimeni o asemenea dăruire. Simțeau că în prejma lor venise un om sfânt, un om cu adevărat duhovnicesc.

Metoda pedagogică a Sfântului Nectarie se deosebea fundamental de tot ceea ce acești tineri cunoscuseră și trăiseră până atunci. Nu vorbea niciodată aspru cu nimeni. Unul dintre elevi își amintește că odată, patru dintre ei s-au apucat să se certe, iar mai apoi chiar să se bată. Fiind surprinși de pedagog au fost aduși în fața părintelui director. Acesta i-a cercetat cu blândețe pe fiecare dintre ei, căutând să afle care era cauza certurilor lor. Apoi le-a spus: *«N-am să pedepsesc pe nici unul dintre voi. Am să mă pedepsesc în schimb pe mine. Timp de trei zile voi posti, nu voi mânca nimic și mă voi ruga pentru ca ura dintre voi să ia sfârșit»*. Elevii au rămas înmărmuriți. Și într-adevăr, Sfântul Nectarie a postit timp de trei zile și s-a rugat pentru ei. De atunci, puțini au fost aceia, care au mai îndrăznit să-l supere cu ceva. Le era deci rușine, ca pentru nedreptățile lor să sufere acest om sfânt, pe care Dumnezeu îl trimisese printre ei. Dar cea mai mare bucurie pentru ei, era să-l asculte predând. O adevărată sărbătoare a sufletului. Și aceasta, deoarece simțeau că cele spuse de acest om erau mai întâi, trăite de el însuși. Nu erau doar simple informații pe care cineva le învață pe dinafară și apoi le predă mai departe celorlalți. Erau învățături pe care în viața sa sfântă le urmărise întocmai, era o confirmare vie a adevărului și a profunzimii lor. Iată cum îl descria unul dintre elevii săi, într-o scrisoare pe care o trimitea unui vechi prieten din orașul natal: *«...Pe mine chipul său mă atrage asemenea unui magnet. Nu îmi pot lua privirea de la el. Același lucru îl mărturisesc și ceilalți colegi ai mei. Cât de deosebit, de strălucitor este acest chip, de altfel atât de simplu și de smerit! Îl vezi existând, trăind în lume, comunicând cu ea și în același timp simți că el nu aparține lumii acesteia, că nu are nimic comun cu ambițiile, cu așteptările și cu visurile oamenilor obișnuiți*

care ne înconjoară. Se roagă neîncetat, ziua și noaptea, se roagă pentru mântuirea lumii și tinde mereu fierbinte spre veșnica Împărăție a lui Dumnezeu. Și cunoaște ca nimeni altul, căile necunoscute ale acesteia. Blând și îngătuitor, îi iubește pe toți și îi dezarmează pe cei vicleni cu privirea sa pură și nevinovată.

Se întâlnește cu oameni de toate categoriile sociale, cărora le oferă liniște sufletească și pe care îi conduce spre Mântuitorul Hristos cu nemărginită blândețe și bunățate....Deși om trupesc, întruchipează în sine minunatul model al monahismului bizantin, monahismul fecioriei celei îngeresti. Este om, dar trăiește în chip îngeresc. Dar oricât de multe ți-aș scrie despre acest chip al smereniei, mă tem că nu voi putea cuprinde mulțimea tainică a harismelor sale...»

A încercat așadar, Sfântul Nectarie să clădească modelul de învățământ al școlii, bazat pe credința și pe trăirea în Hristos . Știa foarte bine că atât cultura cât și educația, atunci când nu au la bază virtutea creștină, degenerază în alcătuirii deșarte, pustiitoare și dăunătoare sufletului. De aceea, nu va conțeni să scrie diferite cărți cu conținut creștin pedagogic, spre zidirea sufletească a elevilor săi.

Se interesa îndeaproape de fiecare elev în parte. Căuta să afle problemele lor sufletești sau familiale și să-i ajute pe fiecare cum putea. Odată, unui elev foarte bun al școlii i s-a întâmplat să-și piardă părinții, în urma unui accident.

Sufletul lui era atât de tulburat, încât diavolul îi strecura în minte îngrozitorul gând al sinuciderii. Înțelegând imediat situația sufletească în care se găsea tânărul elev, Sfântul Nectarie l-a chemat la sine. Au mers amândoi în paraclisul școlii și au îngenunchiat în fața icoanei Maicii Domnului, începând să se roage. Rugăciunea tânărului era însoțită de

lacrimi izbăvitoare care linișteau încet, încet sufletul său atât de tulburat. Gândurile negre au dispărut, iar faptul că descoperise un nou sprijin moral în persoana părintelui Nectarie, l-a întărit să-și continue îndatoririle sale școlare. După numai o săptămână s-a întâmplat însă, ca același elev să se îmbolnăvească grav. Medicii nu reușeau să identifice cauzele acestei suferințe, iar situația se înrăutățea din ce în ce mai mult. Văzând că este aproape de moarte, medicii s-au gândit, să-l ducă pe tânăr de la spital, în satul său natal. Sfântul Nectarie însă, le-a spus să îl aducă din nou la școală și să-l lase în îngrijirea lor.

Apoi, i-a rugat pe toți elevii, să înalțe împreună rugăciuni către Mântuitorul Hristos spre vindecarea colegului lor. S-au rugat în fiecare zi, timp de o săptămână întreagă, vreme în care elevul se zbătea între viață și moarte. Sâmbătă au făcut sfintele slujbe, după practica mănăstirească a Sfântului Munte, începând de la miezul nopții și până dimineața (Agripnie=priveghere). La sfârșitul Sfintei Liturghii, dimineță, pe la ora cinci, Sfântul Nectarie s-a dus să se odihnească. Atunci i s-a arătat în vis Maica Domnului, care i-a spus că elevul Nicolae se va face bine. Și într-adevăr, începând cu acea zi, situația bolnavului s-a îmbunătățit cu repeziciune, până la vindecarea sa completă. Mai târziu, peste câțiva ani, el a fost hirotonit preot de însuși părintele Nectarie, binefăcătorul și salvatorul său.

În afară de activitatea sa de dascăl, așa cum am spus, Sfântul Nectarie își continua și activitatea sa pastorală. Vestea predicilor sale minunate și a modului harismatic în care săvârșea Sfânta Liturghie s-a împrăștiat în tot orașul. De aceea, paraclisul școlii devenise neîncăpător din cauza mulțimii oamenilor, care se adunau în fiecare Duminică. De aceea, a fost nevoie la un moment dat, să se facă o

programare a celor care doreau să urmărească sfintele slujbe, să vină pe rând.

Sfântul Nectarie era deasemenea foarte milostiv. De multe ori, le dăruia celor săraci chiar și hainele de pe el. Unuia care venise desculț i-a dăruit pantofii. Altuia i-a dat paltonul de iarnă, cămășile și alte obiecte personale. Celor năpăstuiți de vreo catastrofă naturală le dădea bani chiar din fondurile școlii, sau mijlocea către cetățenii bogați ai orașului, spre a le veni în ajutor. Aceștia aveau încredere și ascultau de părintele lor duhovnicesc.

Se spune că odată, s-a îmbolnăvit cel care era angajat să curețe coridoarele și celelalte săli ale școlii. Era un om sărac și cu o familie numeroasă. Timp de trei zile, cât a fost bolnav, Sfântul Nectarie se scula cu două ore mai înainte de a se da deșteptarea elevilor și curăța singur întreaga școală. A patra zi când a putut veni la lucru, mare i-a fost mirarea când l-a văzut pe părintele director, curățând chiar toaletele școlii. Cu uimire l-a întrebat:

- *Vai de mine, dar ce faceți Preasfinția Voastră?*
- *Ți-am ținut locul în aceste zile în care ai lipsit, ca nu cumva, să se propună de către ceilalți înlocuirea ta. Știam că ești un om sărac dar cinstit și nu îți puteai permite să îți pierzi slujba. Te rog însă, ca ceea ce ai văzut, să nu mai spui nimănui.*

Iată deci, câtă smerenie și bunătate sufletească avea Sfântul Nectarie.

În vara anului 1898, în vacanța elevilor, Sfântul Nectarie s-a dus să se închine la Sfântul Munte. A vizitat mai multe mănăstiri (Dionisiu, Marea Lavră, Simon Petru, Grigoriu ș.a.), a copiat câteva manuscrise, care îl interesau în vederea

alcătuirii cărților sale și a stat de vorbă cu părinții duhovnicești aflați aici.

La una dintre colibele asceților, a întâlnit un călugăr care avea darul vederii înaintea. De îndată ce l-a văzut pe părintele Nectarie, l-a strigat pe nume și i-a spus că știe cine este. Apoi l-a îmbrățișat și au început să stea de vorbă. Atunci părintele Nectarie l-a întrebat:

- *Iată, vom intra curând în secolul douăzeci. Cum crezi că va fi?*
- *Va fi sfârșitul multor regate. Războaie, neliniște, măceluri și catastrofe naturale. Cel mai mult va domina peste tot frica.*

Iar noi cei de astăzi știm că această profeție a fost adevărată. Secolul douăzeci a fost cel mai sângeros secol din istoria omenirii.

Cu astfel de bogate experiențe duhovnicești s-a întors Sfântul Nectarie la seminarul teologic, împărțându-le și elevilor săi.

Așa cum arătăm și mai înainte, la Sfânta Liturghie care se oficia în paraclisul Școlii veneau și foarte mulți oameni din oraș. Mulți dintre ei se spovedeau la Sfântul Nectarie, devenind astfel fii săi duhovnicești.

Odată, părintele a fost invitat la una dintre familiile de vază din oraș pentru a spovedi pe cineva. Era vorba de o tânără, pe nume Hrisantia, care era oarbă de la vârsta de trei ani. A rămas îndată, foarte impresionat de puritatea sufletească a acesteia care, chiar dacă nu se putea folosi de ochii trupești, nu înceta nici o clipă să se lupte pentru deschiderea ochilor celor sufletești. Pentru aceea, căuta din toate puterile să se împărtășească din Lumina cea Adevărată, hrânindu-se cu învățătura Sfintei Evanghelii și a Sfinților Părinți, mergând în fiecare Duminică la Sfânta Liturghie și căutând să-și

găsească un părinte duhovnic, care să o călăuzească. Pronia Divină a făcut ca sufletul ei însetat de cunoaștere, să întâlnească un călăuzitor pe măsură. Din acea zi ea a rămas sub îndrumarea duhovnicească a Sfântului Nectarie. Mai mult decât atât, și alte tinere pe care le cunoștea și care își doreau din toată inima să se consacre trup și suflet spre slujirea Mântuitorului Hristos, au fost îndrumate de aceasta, să devină fiice duhovnicești ale înțeleptului părinte. Ele ia-au mărturisit faptul că, și-ar dori foarte mult să se dedice exclusiv vieții duhovnicești, intrând în monahism. Au rămas câțiva ani sub îndrumarea Sfântului Nectarie, fiind nelipsite în fiecare Duminică de la Sfânta Liturghie, ascultând cu evlavie cuvintele de învățătură pe care acesta le rostea. Apoi, după ce au crescut duhovnicește, dată fiind dorința lor neschimbată de a se călugări, au fost sfătuite de bunul părinte, să caute un loc potrivit în care să-și întemeieze propria lor mănăstire. Le-a spus că va rămâne în continuare părintele lor duhovnicesc și că se va îngriji personal, pentru bunul mers al mănăstirii pe care o vor întemeia. Se gândea de altfel că, fiind deja înaintat în vârstă, urma să iasă în curând la pensie și să încredințeze conducerea seminarului altcuiva. De aceea, perspectiva de a avea un loc liniștit, departe de lume, în care să își lucreze mai departe propria mântuire și în același timp, să călăzască spre Dumnezeu și aceste suflete evlavioase, i se părea cea mai potrivită. După ce au căutat timp de câteva luni, tinerele au găsit în insula Eghina o veche mănăstire părăsită, cu hramul Izorul Tămăduirii. Sfântul Nectarie a vizitat și el în anul 1904 locul respectiv și considerându-l potrivit din punct de vedere al așezării, și-a dat acordul, în vederea începerii pregătirilor necesare instalării lor acolo. A vorbit cu autoritățile insulei și a primit din partea acestora permisiunea începerii lucrărilor,

cât și promisiunea că vor primi toate ajutoarele necesare ducerii la îndeplinire acestui scop sfânt. Se bucurau foarte mult locuitorii insulei, că în acea perioadă în care monahismul trecea printr-o adâncă criză, vor avea mânăstirea lor, care să protejeze și să sfințească prin prezența ei viața lor.

Astfel, după ce au reparat una din vechile clădiri abandonate, cele patru călugărițe s-au instalat în toamna anului 1904 în nou înființata mânăstire. O aveau ca stareță pe înțeleapta Hrisantia, care la intrarea în monahism a primit numele Xenia.

De aici înainte, Sfântul Nectarie avea să se îngrijească atât de bunul mers al școlii, cât și de înaintarea lucrărilor de restaurare a mânăstirii. În scrisorile sale către maici, se observă grija sa deosebită spre a le asigura tot ceea ce le era necesar, în vederea construirii noului corp de chilii și a Bisericii centrale cu hramul Sfintei Treimi.

Cunoștințele pe care cu trecerea anilor și le făcuse în oraș, cât și locuitorii insulei, nu încetau, cu toate greutatele materiale ale timpului respectiv, să sprijine economic noua mânăstire.

Adeseori, atunci când găsea timp liber, Sfântul Nectarie se ducea el însuși în insulă, care se află la o oră și jumătate de mers cu vaporul față de Atena, spre a vedea cum se desfășoară lucrările.

Locuitorii insulei istorisesc faptul că, atunci când Sfântul Nectarie a ajuns pentru prima dată în Eghina, i-a ieșit înainte un băiat de cincisprezece ani, care era demonizat. Acesta, chiar mai înainte de a ajunge corabia la țărm, se zbugiuma și striga cu glas puternic:

- *Vine, vine, vine Presfințitul...! Fugiți ca să-l întâmpinați...! Vine Sfântul care va salva insula...!*

Iar în timp ce locuitorii căutau să-l lege, ca să-l liniștească, el și mai tare striga:

- *Vine, vine Preasfințitul...! De la Rizareion...! Dumnezeu și-a făcut milă de acest loc...! Vine Mitropolitul de Pentapolis...!*

Și abia a coborât de pe vapor duhovnicescul părinte, locuitorii l-au întâmpinat cu evlavie și i-au povestit ceea ce se întâmplase. Atunci Sfântul Nectarie a cerut să-l vadă pe băiatul chinuit de demoni. Și într-adevăr, abia a ajuns lângă el, l-a văzut legat, căzut la pământ și continuând să strige:

- *Vine Preasfințitul...! Vine să salveze locul acesta...! O să construiască o biserică, o să construiască cea mai mare mănăstire...!*

În fața acestei priveliști zguduitoare, Sfântul Nectarie și-a ridicat ochii către cer, a rostit o scurtă rugăciune și apoi a atins gura băiatului cu capătul toiagului său arhieresc zicând:

- *Duh pitonicesc, viclean și necurat, îți porunces în numele lui Iisus Hristos Cel Răstignit și Înviat să ieși din acest copil!*

Și într-adevăr, spre uimirea și frica care-i cuprinsese pe toți cei prezenți, s-a vindecat copilul în acel moment. Vestea s-a răspândit cu repeziciune în toată insula și toți locuitorii îl priveau cu respect și evlavie. De aceea, în ziua următoare, când Sfântul a pornit spre locul unde se afla mănăstirea, i-au ieșit cu toții în întâmpinare spre a-i săruta mâna și spre a se învrednici de binecuvântarea sa. Iar una dintre femei, care era bolnavă de mai mulți ani, s-a atins de hainele sale și a zis:

- *Binecuvintează-mă Preasfințite Părinte!*

Apoi a sărutat cu evlavie haina sa monahală și în acel moment s-a vindecat de boala de care suferea. Și această minune a devenit imediat cunoscută tuturor.

În ultima zi a șederii sale în insulă, au venit la mânăstire mai mulți reprezentanți din partea locuitorilor, ca să-l roage pe Sfântul Nectarie, să facă rugăciuni pentru ploaie, deoarece era o secetă cumplită de aproape trei ani și jumătate. A doua zi, fiind Duminică, Sfântul a coborât în oraș, a slujit Sfânta Liturghie la biserica cea mai mare din centru, fiind ascultat de sutele de credincioși. Apoi la sfârșit, a citit cu credință și cu lacrimi rugăciunile speciale, alcătuite pentru vreme de secetă. Câteva ore mai târziu s-a îmbarcat pe vaporul cu care trebuia să se întoarcă la Atena. Nori negri de ploaie se adunau la orizont, iar fulgerele brăzdau cerul. Locuitorii și-au dat seama, că rugăciunile sale fuseseră ascultate. Mai mult, a plouat timp de trei zile și trei nopți. De acuma, locuitorii începuseră să se îngrijoreze pentru că se puteau provoca inundații. De aceea, au trimis de grabă o altă grupă de credincioși, spre a-l ruga pe Sfânt să facă de acuma, rugăciuni de oprire a ploii. Acesta le-a răspuns să nu se îngrijoreze. Dumnezeu a lăsat să plouă atât de mult, spre a se umple bazinele golite de secetă ale pământului și că după aceea, ploaia se va opri. Astfel s-a și întâmplat, iar locuitorii au dat slavă lui Dumnezeu, pentru că le trimisese în dar acest om sfânt. Într-o astfel de atmosferă, au început lucrările de restaurare a mânăstirii din insulă.

După paisprezece ani de conducere a destinului Seminarului Teologic Rizareion, Sfântul Nectarie, ajuns și el la respectabila vârstă de șaizeci și doi de ani, s-a hotărât să predea conducerea școlii unui om mai tânăr, care să se poată ocupa exclusiv de problemele administrative ale acesteia. Astfel, la 7 Februarie 1908 și-a depus cererea de ieșire la

pensie, cerere care i-a fost în cele din urmă acceptată de ministrul învățământului. În toți acești ani așa cum am văzut, a oferit Seminarului Teologic o nouă orientare duhovnicească. Toți cei care s-au format sub conducerea sa, elevi și profesori, au fost fericiți că au putut avea un asemenea dascăl de suflet. Le venea foarte greu ca, după atâta timp, să se despartă de prezența lui atât de iubită. Le pleca un tată adevărat, care se dedicase trup și suflet bunului mers al școlii, care le înțelesese întotdeauna problemele și care le oferise soluții duhovnicești la atâtea și atâtea probleme. Mulți dintre ei îl rugau călduros să nu plece, dar înțelegeau în același timp, dorința sa de a-și petrece ultimii ani ai vieții în liniște, în retragere, în adevărată viață monahală de pace și rugăciune. Deasemenea știau că obștea mănăstirii din Eghina crescuse între timp și avea nevoie de un duhovnic experimentat. Astfel, la sfârșitul lunii Aprilie 1908, Sfântul Nectarie și-a luat rămas bun de la dragii săi elevi și de la colegii săi profesori și s-a mutat definitiv în Eghina. Aici își construise o chilie în afara incintei mănăstirii, chilie în care va locui până la sfârșitul pământesc al existenței sale.

PĂRINTE DUHOVNICESC AL MÂNĂSTIRII SFÂNTA TREIME

Un nou început îl aștepta pe Sfântul Nectarie în cadrul mănăstirii Sfânta Treime, care se înființase prin inițiativa și îndrumarea sa. Lucrările de construcție și reparații nu erau nici pe departe terminate. De aceea, cu rugăciune și credință

în ajutorul lui Dumnezeu, s-a apucat din nou de muncă. Munca alături de muncitorii angajați ai mănăstirii, de dimineață și până la asfințitul soarelui, în afara orelor destinate sfințelilor slujbe zilnice. Maicile povestesc că îmbrăcat într-o rasă mai veche, cu mânecile suflecate, îi ajuta după putere, fie cărând materiale de construcții, fie săpând sau făcând diverse alte munci. Se vede din aceasta cât de smerit și de dăruit era Sfântul Nectarie misiunii sale pastorale. Nu avea pretenții că era arhieru, că terminase atâtea școli înalte, că scrisese cărți și așa mai departe. Vorbea la fel de frumos cu toată lumea, fie că era om simplu fie că era intelectual. Era smerit și curat cu inima și de aceea Dumnezeu îi asculta întotdeauna rugăciunile.

De multe ori se întâmpla ca mănăstirea să rămână fără bani și să nu-i mai poată plăti pe muncitori. Maicile se îngrijorau și începeau să-l întrebe ce să facă. Atunci părintele le răspundea să nu se tulbure. Are Dumnezeu grijă. Și într-adevăr, atunci când se părea că nu mai este nici o speranță ceva salvator, de ultim moment apărea. Fie o donație din partea credincioșilor, fie era chemat să officize diverse slujbe la anumite familii înstărite, care îl răsplăteau cu dărnicie, fie alte și alte soluții pe care Pronia Divină le oferea.

Mănăstirea ajunsese să aibă douăzeci de maici. Cele mai multe dintre ele, așa cum era pe vremea aceea, din cauza sărăciei nu avuseseră parte de o educație școlară elementară. De aceea, în fiecare zi, Sfântul Nectarie le chema la *școală*, adică într-o sală special amenajată unde le învăța să citească, să scrie și să cânte muzică psaltică. Considera absolut necesar, ca maicile să poată citi din Sfânta Scriptură și din Sfinții Părinți și să poată susține răspunsurile de la strană. Revenind la smerenia și la simplitatea în care-i plăcea să trăiască, expresivă este și următoarea întâmplare. Unul dintre

ucenicii săi, care a ajuns la rândul său un mare duhovnic și părinte îmbunătățit, părintele Filotei Zervakos, îl cunoscuse încă de pe vremea în care era director al Seminarului la Atena. Se spovedise la acesta și devenise fiul său duhovnicesc. Apoi a plecat în armată, după care s-a călugărit. Aflând că Sfântul Nectarie se afla de acum în Eghina, s-a hotărât să se ducă să-l mai vadă, spre a-i cere și alte sfaturi duhovnicești.

Era o după-amiază călduroasă de vară. Sfântul Nectarie, cu rasa de lucru pe el și cu un fes murdar de var pe cap muncea afară, la intrarea în mănăstire. Ceilalți muncitori tocmai serviseră masa și se odihneau undeva mai încolo la umbră. Ajungând la mănăstire, părintele Filotei nu l-a recunoscut pe Sfântul Nectarie așa cum era îmbrăcat, ci a crezut că este unul dintre monahii muncitori. Apropiindu-se de locul unde acesta muncea îl întreabă:

- *E aici Preasfințitul ?*
- *Aici e*, răspunse Sfântul Nectarie.
- *E înăuntru în mănăstire ?*
- *Da, înăuntru e.*
- *Du-te și spune-i, că a venit un fiu de-al lui duhovnicesc, diacon și că vrea să-l vadă numaidecât!*
- *Fie cum doriți*, răspunse și îl invită să aștepte în camera pe care tocmai o zugrăvisese.

După numai cinci minute se întoarse îmbrăcat cu o altă rasă, cu bastonul arhieresc și cu crucea.

Mut de uimire, părintele Zervakos vede că acela căruia îi vorbise pe un ton atât de mândru, este însăși părintele său duhovnicesc. A îngenunchiat și cu lacrimi a început să-și ceară iertare pentru atitudinea lui. Și sigur că, în bunătatea lui, Sfântul Părinte l-a iertat, l-a îmbrățișat cu căldură și a

început din nou ca de obicei să-l îndrume cu sfaturi duhovnicești. Apoi cuviosul Filotei l-a întrebat:

- *Cum voi putea Sfișite Părinte să înving acest păcat al mândriei?*

Iar Sfântul i-a răspuns:

- *Sfinșii Părinți ne învață că fiecare păcat se învinge prin lucrarea virtușii care i se opune. Astfel, mândria se învinge prin exersarea smereniei, ura aproapelui prin dragoste, iubirea de arginși prin milostenie, lăcomia prin post și cumpătare și așa mai departe.*

A fost așadar, o lecție de smerenie, pe care ucenicul său nu a uitat-o niciodată.

Sunt foarte multe minunile pe care Sfântul Nectarie le-a săvârșit încă în viață fiind și pe care locuitorii și le amintesc cu evlavie. Astfel, unul dintre locuitorii care stătea relativ aproape de mânăstire, istorisește următoarea întâmplare. Pe vremea când sfântul locaș se afla încă în reconstrucție, au avut nevoie la un moment dat de mai multă apă ca să stingă varul necesar. Atunci au coborât în vale, la casa acestuia, fiindcă avea o fântână în curte și au cerut să le dea apă. E drept că din cauza secetei fântâna era și ea cu apa foarte scăzută, aproape secată. Când aruncau găleata înăuntru, se lovea cu un zgomot sec de pietrele de la fundul apei. Mai din zgârcenie, mai din grijă pentru plantele pe care le avea în grădina sa și care trebuiau udate, gospodarul l-a refuzat pe părintele Nectarie, care venise împreună cu maicile cu o căruță, în care pusese câteva butoaie goale. Fără să se supere, Sfântul s-a întors înapoi la mânăstire. La plecare însă le-a spus gospodarului și rudelor lui care lucrau în grădină:

- *Sănătate și să scăpați cu bine!*

Oare ce să însemne această urare, s-au întrebat gospodarii unul pe altul după plecarea Sfântului.

Ajungând la mănăstire, Sfântul a intrat în biserică, a căzut în fața icoanei Maicii Domnului și s-a rugat îndelung. Nu peste multă vreme, gospodarii din vale au auzit un vuiet prelung și înspăimântător și nu-și dădeau seama de unde poate să vină. Deodată, a început să țâșnească un puhoi de apă din fântână și să inunde toată grădina. Cu toții și-au dat seama de minunea care se petrecea și au început să plângă. Au mers apoi sus la mănăstire, și-au cerut iertare de la părintele și l-au invitat să vină oricând dorește, spre a lua apă din fântâna lor. Într-una din zile, Sfântul Nectarie s-a hotărât să meargă la un paraclis închinat Sfântului Dionisie, care se afla un pic mai sus de mănăstire, pe munte, spre a săvârși acolo Sfânta Liturghie. Pe cărarea pe care urca, a apărut deodată un șarpe mare și înspăimântător, care se mișca în chip amenințător. Fără să se piardă cu firea, Sfântul i-a spus șarpelui: «*Stai nemișcat acolo unde te găsești! Iisus Hristos biruiește!*» Șarpele s-a mai mișcat un pic, după care a înțepenit în locul în care era. Sfântul a trecut mai departe, a săvârșit Sfânta Liturghie și apoi s-a întors pe aceeași cale înapoi la mănăstire. Șarpele se găsea tot acolo, înțepenit pe potecă. A trecut mai departe și apoi a trimis câțiva oameni să ucidă fiara cea îngrozitoare cu pietre, pentru ca nu cumva altădată să mai atace pe cineva. Ducându-se, oamenii au spus că, niciodată nu mai văzuseră o asemenea dihanie pe meleagurile lor. Și toți s-au minunat de puterea Sfântului. Dăruirea cu care Sfântul Nectarie săvârșea Sfânta Liturghie este greu de descris în cuvinte. De aceea, cei care erau foarte avansați duhovnicește, puteau vedea lucrurile minunate ce se petreceau în Sfântul Altar.

Astfel, una dintre maici istorisește că, de multe ori, vedea alături de Sfântul Nectarie, în timpul Sfintei Liturghii, un tânăr strălucitor îmbrăcat în haine de militar. Era Sfântul Mina. O altă maică, care era responsabilă cu curățenia din biserică povestește că odată, la mijlocul sfintei slujbe, a văzut o femeie foarte distinsă, ținând în brațe un prunc minunat, care a intrat prin Sfintele Uși și a dăruit acel prunc Sfântului Nectarie. Imediat a urmat momentul liturgic al axionului iar Maica Domnului, căci dânsa se arătase, a dispărut.

Părintele Nectarie era foarte prietenos cu toți locuitorii insulei. De fiecare dată când trecea prin satul din vale (azi orașelul Eghina), era invitat să intre și să binecuvinteze orice casă, al cărei gospodar l-ar fi văzut trecând pe drum. Stătea de vorbă cu toată lumea, îi încuraja să înfrunte cu credință problemele de zi cu zi, sărăcia, necazurile, să mulțumească lui Dumnezeu și pentru cele bune și pentru încercările la care uneori erau supuși. Unul dintre locuitori își amintește că odată, l-a văzut pe Preasfințitul trecând pe drum și l-a invitat în curtea sa pentru a-l servi cu un pahar rece de apă și pentru a se odihni un pic de arșița zilei. În mijlocul curții avea un măslin impunător care, de o bucată de timp, era atacat de o specie rară de lăcuste roșii ce îi mâncau frunzele. Din vorbă în vorbă i-a spus Preasfințitului și această problemă a sa. Atunci Sfântul a trimis pe cineva la mănăstire ca să-i aducă Sfânta Cruce. Primindu-o, a rostit o scurtă rugăciune și apoi a însemnat copacul cu Sfânta Cruce. Îndată s-au ridicat lăcustele, formând un nor zumzăitor și au zburat în depărtare. Copacul se află până astăzi în curtea gospodarului și continuă să dea, an de an, cele mai bune măslin.

Buni prieteni ai Preasfințitului erau și pescarii insulei. Aceștia îi aduceau năvoadele să le binecuvinteze și vedeau

că întotdeauna după aceasta, prindeau o mulțime de pești. Dintre aceștia nu uitau să îi aleagă pe cei mai frumoși și să-i trimită sus la mănăstire. Tipicul mănăstirii prevedea să nu se mănânce deloc carne. Doar peștele era îngăduit.

Deasemenea, Preasfințitul dăduse poruncă să nu se mănânce nimic prăjit, ci totul numai fiert. Aceasta ajuta la sporul duhovnicesc, la menținerea unei stări de trezvie, la alungarea moliciunii și a atacurilor viclene venite din partea diavolului, prin însuflarea de gânduri păcătoase.

Maica Teodosia povestește că odată, pe când urca cu Sfântul Nectarie pe drumul dintre oraș și mănăstire, li s-au arătat deodată în față Sfântul Dionisie împreună cu Sfântul Mina, îmbrăcat în haine strălucitoare de soldat. Sfântul Dionisie le-a spus:

- *Ce mai faci Nectarie, te aștept de mult să vii!*

Părintele Nectarie, înfricoșat și el de minunata vedere a întrebătorului:

- *Și fratele îmbrăcat în haine militare cine este?*

- *Este Sfântul Mina, locuiește și el aici.*

După acest scurt dialog, cei doi sfinți au dispărut în chip minunat. Peste câteva zile, Sfântul Nectarie a întrebător pe locuitorii insulei dacă exista vreo biserică cu hramul Sfântului Mina pe insulă. I s-a răspuns că există doar un vechi paraclis, undeva departe pe munte și că este destul de greu să ajungă cineva până acolo. Cu toate acestea, peste câteva zile, însoțit de două maici, au plecat pe cărarea ce urca anevoie spre paraclis. Au ajuns după câteva ore de mers și au început să curețe bisericuța, care era de mult părăsită și în care de multe ori, se adăposteau de ploaie ciobanii din zonă.

După ce au făcut curat, Sfântul Nectarie s-a rugat îndelung în fața icoanei Sfântului Mina. Apoi le-a spus maicilor

următoarea profeție, care avea să se împlinească peste câteva zeci de ani:

- *Aici se va face cândva o înfloritoare mănăstire de maici.*

Maicile l-au privit oarecum mirate și se gândeau în sinea lor: «*Prea Sfințitul vizează cu ochii deschiși. Cine va putea să întemeieze o mănăstire în acest loc pustiu și îndepărtat?*»

Și totuși, la aproape treizeci de ani de la trecerea Sfântului Nectarie la cele veșnice, unul dintre ucenicii săi, părintele Amfilohie Makris a întemeiat în acel loc o mănăstire de maici înfloritoare care dăinuie și astăzi, având un număr destul de ridicat de viețuitoare.

Tot referitor la aceste arătări minunate de sfinți, maicile povestesc faptul că, într-o seară, au trimis-o pe una dintre maici să îl cheme pe Prea Sfințitul la masă. Peste câteva minute maica s-a întors și le-a spus că nu îl poate deranja pe părintele, deoarece are un oaspete de seamă. Văzuse pe geamul chiliei un tânăr strălucitor, îmbrăcat în haine militare și de aceea s-a temut să intre. Când au trimis-o mai târziu din nou, tânărul plecase iar maica a întrebat:

- *Cine a fost oaspetele dumneavoastră în această seară?*
- *Care oaspete, răspunse părintele Nectarie.*
- *Acel soldat strălucitor cu care stăteți mai devreme de vorbă.*
- *L-ai văzut și tu copila mea?*
- *Da l-am văzut.*
- *Ei bine, să știi că era Sfântul Mina.*

Înțelegem așadar, din aceste grăitoare episoade, la ce înălțime spirituală ajunsese Sfântul Nectarie și la ce puritate sufletească, de se învrednicea de descoperirea Sfinților.

Vom încerca în continuare, să cunoaștem statura duhovnicească a Sfântului Nectarie și prin intermediul câtorva fragmente expresive din scrierile sale. Ele reprezintă o moștenire spirituală menită să hrănească sufletele însetate de adevăr și pornite pe calea ce urcă spre mântuire.

Chipul celui ce crede în Hristos

Cât de frumos este chipul celui credincios! Ce minunată este bucuria lui! Frumusețea lui tainică te atrage, iar expresia feței lui mărturisește credința în Dumnezeu. Calmul și pacea ce se pot vedea pe chipul său sunt o reflectare a păcii ce se găsește în sufletul său, în inima sa liniștită și netulburată de nimic.

Bunătatea zugrăvită pe fața celui credincios mărturisește despre curăția conștiinței sale. El se înfățișează ca un om care s-a lepădat de tirania grijii permanente pentru cele lumești, grijă ce produce suferință sufletului, iar credința sa statornică în Dumnezeu este viu exprimată de trăsăturile chipului său. Credinciosul adevărat se arată a fi un om fericit. Și este fericit pentru că are certitudinea originii divine a credinței sale și este convins de adevărul ei.

Dumnezeu, în chip tainic, îi vorbește inimii sale și o umple de bucurie sfântă. Inima și cugetul său sunt dăruite lui Dumnezeu. Inima sa se încălzește de focul iubirii pentru Dumnezeu iar sufletul său aleargă degrabă să se înalțe către El.

Credinciosul, rupând legăturile egoismului și cercul strâmt al iubirii de sine, care nu-i permitea să vadă și să acționeze dincolo de sinele său, s-a scuturat și s-a eliberat de tirania jugului și a robiei generată de egoism. El a tăiat prin smerenie, adorarea sinelui său. Liber de această legătură,

poate străbate pământul întreg, spre oricare dintre punctele
orizontului, oriunde îl cheamă iubirea față de aproapele.
Nimic deja, nu îl mai poate împiedica și nimic nu îl mai
poate influența. Nici plăcerile lumeste, care se scurg pururea
asemenea unor râuri, nici atracția către bunurile
pământești. Idolul egoismului a căzut și s-a sfărâmat,
jertfele, ofrandele, tămâia care se aduceau inițial către
acesta, acum se aduc numai către Dumnezeu iubirii,
Singurul pe care din tot sufletul, Îl iubește și Îl adoră.
Dedicat întreg, cu inima și cu sufletul Dumnezeului Celui
Adevărat, Celui Viu, ignoră cele lumeste iar pe cele trupești
le micșorează (estopează); privirea lui se încordează spre a
vedea pe Dumnezeu în timp ce inima lui neîncetat Îl
invocă. Duhul său se dedică cunoașterii operei Sale
creatoare iar sufletul său își găsește odihnă în pronia divină
a Creatorului.

Tot ceea ce îl înconjoară pe omul credincios, dăruiește
inimii sale noi sentimente și noi înțelesuri. Întreaga creație
vorbește cu un glas tainic sufletului său despre înțelepciunea
și bunătatea dumnezeiescului ei Creator. Cu bucurie și
încântare cercetează opera lui Dumnezeu și contemplă
frumusețea creației. Frumosul, binele, adevărul și dreptatea,
aceste virtuți dăruite lumii văzute, care își au originea în
însușirile divine, devin obiectul cunoașterii pentru inima sa.
Fericirea sa este adevărată și întărită și are ca izvor
comuniunea permanentă a acestuia cu dumnezeiescul
Creator.

Cuvintele lui Dumnezeu sunt dulci ca mierea în gura sa. Pe
acestea le cercetează ziua și noaptea. Inima lui este
înfierbântată de dragostea lui Dumnezeu. Se încordează
către Acesta și Îl caută prin cercetarea lucrărilor Sale.
Lucrarea sa neîncetată este aceea de a ajunge la o cât mai

mare desăvârșire, iar dorința lui este de a ajunge la asemănarea cu Dumnezeu, la îndumnezeire. Iubirea și adorarea lui Dumnezeu inundă inima sa însetată de prezența Domnului iar imnele și doxologia, mulțumirea și lauda neîncetat se înalță spre El. Buzele sale grăiesc înțelepciunea iar inima sa îndeamnă la cumpătare.

Viața lui este un imn și o armonie. Trăiește, gândindu-se și la binecuvântatul sfârșit, când se va îndulci de bunătatea lui Dumnezeu și de bogatul său har. Trăiește pe pământ, dar știe că cetatea sa stătătoare se află în ceruri. Fără să stăruie în cele zilnice, este atent să nu audă și el cuvântul «de multe te îngrijești și pentru multe te silești». De aceea se străduie neîncetat să aleagă «partea cea bună». Toată grija sa se îndreaptă spre a împlini legea divină și spre a săvârși binele. Îi consideră pe oameni, indiferent de rasă sau națiune, ca fiind cu toții frați ce provin din aceeași protopărinți și de aceea își îndreaptă către toți la fel, faptele sale bune. Se bucură pentru fericirea lor și se întristează împreună cu ei la necaz. În toată ziua este milostiv și darnic iar dreptatea sa va rămâne în veac. Inima sa nădăjduiește în Domnul iar sufletul său este gata să se prezinte înaintea Creatorului său. Plin de speranță și de curaj grăiește asemenea psalmistului: «Domnul mă va ajuta de cine mă voi teme, ce-mi va putea face mie omul.»

Chipul necredinciosului

Necredinciosul este cel mai nefericit dintre oameni, deoarece este lipsit de cel mai important bun pământesc care este credința, singura cale către adevăr și fericire. Necredinciosul este nefericit, deoarece este lipsit de speranță, care ne este unicul sprijin de-a lungul întregii

noastre vieți. Este nefericit, pentru că este lipsit de iubirea oamenilor, singura alinare a inimii întristate. Este nefericit deoarece este lipsit de frumusețea divină, de chipul dumnezeiesc al Creatorului, pe care divinul Artist L-a sădit în noi și pe care doar credința îl descoperă.

Ochiul necredinciosului nu vede nimic în creație, în afara mișcărilor naturii. Strălucitorul chip al divinului Creator; admirabila Sa frumusețe îi rămân ascunse și inaccesibile. Privirea sa rătăcește peste adâncul creație fără a putea vedea frumusețea înțelepciunii divine, fără să poată admira atotputernicia divină, fără să poată descoperi bunătatea divină, pronia divină, dreptatea și iubirea Creatorului pentru creația Sa. Mentea sa nu se poate ridica mai presus de lumea văzută și nici să depășească granițele celor percepute cu ajutorul simțurilor. Inima sa rămâne insensibilă și nu poate descoperi înțelepciunea și puterea divină. Nici un sentiment de adorare nu izbucnește în inima sa; buzele lui rămân pecetluite, gura sa încremenită, limba sa rămâne nemișcată. Nici un sunet nu iese din pieptul său spre laudă, spre preamărire, spre mulțumire către pronia divină.

Inima celui necredincios, din care Dumnezeu S-a îndepărtat, nu mai poate simți nici o bucurie. Golul acesta a fost umplut de tristețe, de descurajare, de nefericire. Trăiește plictisit și indiferent față de tot ceea ce îl înconjoară. Rătăcește prin viață, ca printr-o noapte întunecoasă, tristă și nici o rază de lumină nu luminează calea sa chinuită. Nimeni nu poate îndruma și călăuzi pașii săi. Trece singur prin această viață, fără speranța unei vieți mai bune; este pândit permanent de nenumărate capcane și nimeni nu poate să îl elibereze când cade victima lor. Cade în ele și este strivit de greutatea lor. În tristețea lui nu există nici măcar o clipă de ușurare.

Pacea sufletului și liniștea inimii au fost alungate de lipsa sa de credință. Adâncul inimii sale este îndoliat. Mulțumirea pe care credinciosul o află în ascultarea și urmarea poruncilor sfinte, mântuitoare și a unei vieți morale îi este necunoscută. Protecția pe care credinciosul o simte izvorând din credința sa este străină inimii celui ateu. Convingerea, izvorâtă din credință, că Pronia Divină veghează neîntrerupt asupra vieții sale, nu o poate înțelege. Iubirea și bunătatea izvorâte din preamărirea Creatorului rămân pentru acesta mistere nedezlegate.

Necredinciosul recunoaște ca unic principiu doar materia, reduce adevărata fericire a omului la cercul strâmt al plăcerilor trecătoare și își orientează toate străduințele numai spre aflarea acestora. Bucuria izvorâtă din cultivarea virtuților îi este străină și nu se poate împărtăși de harul ei. El ignoră astfel, adevăratul izvor al fericirii și se îndreaptă către izvoarele amărăciunii. Plăcerea îl conduce la saturație și dezgust, apoi la plictiseală și la tristețe. Tristețea îl conduce la suferință, iar aceasta din urmă la deznădejde. Astfel, este lipsit de orice bucurie. Pentru că toate plăcerile lumești, fiind trecătoare, sunt incapabile să îi ofere celui necredincios fericirea. Inima omului a fost făcută spre a se împlini în ea binele suprem și numai prin gustarea acestuia tresară și se bucură. Pentru că în acesta îl află pe Dumnezeu. Ori știm că Dumnezeu părește inima celui necredincios. Inima poate aspira către infinite bucurii, pentru că a fost făcută să poată cuprinde nemărginirea. Prin urmare, inima celui necredincios, de vreme ce nu râvnește către nemărginire, veșnic suspină și caută să se îplinească, dar nu reușește. Pentru că plăcerile lumești nu au puterea să îplinească acest gol. Ele, fiind trecătoare, oferă în final amărăciune. Iar alergarea după slava deșartă naște

tristețea. Necredinciosul ignoră așadar, faptul că fericirea omului nu se găsește în plăcerile oferite de bunurile pământești ci în iubirea lui Dumnezeu, bunul veșnic și cel mai de preț. De aici rezultă deci, nefericirea celor care nu îl cunosc pe Dumnezeu.

Cel care-L neagă pe Dumnezeu, neagă însăși bucuria sa și fericirea cea veșnică. Nefericit se luptă cu greutățile acestei vieți, deznădăjduit și înfricoșat se îndreaptă către moarte, către mormântul deja săpat. Rămâne deci orb față de marea reprezentatie, care se desfășoară în fața ochilor săi, având ca scenă întreaga lume și dirijată de dumnezeiasca înțelepciune și putere, de dumnezeiescul har. Nu poate să vadă armonia și binele divin. E ca și cum ar curge la picioarele sale izvorul bucuriei și al fericirii iar el, legat ca oarecând condamnatul Tantal, să nu reușească să-și răcorească limba uscată de necredință și să-și stingă insuportabila sete, deoarece apa, care izvorăște din răcoritorul izvor al credinței, se află un pas mai departe de buzele sale.

Nefericit rob al unui tiran absurd! Cum ți-a fost furată fericirea! Cum ți-a fost răpită comoara cea mai de preț! Ți-ai pierdut credința, L-ai negat pe Dumnezeul tău, ai refuzat revelația Sa și te-ai lepădat de bogăția nesfârșită a harului. Cât de jalnică este viața acestuia! Și acesta este începutul chinurilor, deoarece a pierdut sensul bucuriei adevărate. Pentru firea sa denaturată aceasta pare stearpă și inutilă nu îi inspiră nici o umbră de mulțumire, rămânând total insensibil; nimic din cele create nu îi produce bucurie. Un vâl de tristețe a acoperit bucuria firii întregi și nu mai este exprimată de nimic. Viața acestuia devine o greutate insuportabilă iar durata ei un nesfârșit chin.

Deznădejdea se arată deja în fața sa, asemenea unui călău și un chin implacabil îl torturează; curajul l-a părăsit, puterea de rezistență i-a scăzut, iar puterile morale, din cauza necredinței s-au dezintegrat; paralizat de necredință se predă legăturilor înfricoșătoare ale dezamăgirii, care, fără milă sau compasiune, taie violent și dur firul vieții sale jalnice. Astfel, îl aruncă în adâncul pierzaniei, în negrul Tartar, din care, abia atunci, ar vrea să scape, atunci când îl cheamă vocea dumnezeiescului Creator, Cel pe care până acum L-a negat. Îl cheamă să dea răspuns pentru necredința sa, este judecat și condamnat la focul cel veșnic.

Despre răbdare

Răbdarea este acea putere morală, care calmează sentimentele de supărare și revoltă, ce izbucnesc în inima omului, sau care liniștește durerile și suferințele grele. Răbdarea este o virtute, pentru că ea are ca rod nădejdea în Dumnezeu. Astfel, întristarea naște răbdarea, răbdarea adâncește experiența, iar aceasta din urmă produce nădejdea. Iar nădejdea nu este înșelată niciodată. Răbdarea este prima dintre virtuți, deoarece prin aceasta se obține darul mântuirii; cel ce rabdă până în sfârșit se mântuiește. Deci mântuirea sufletelor noastre constă mai întâi în răbdare.

Sfântul Ioan Gură de Aur spune despre răbdare că este rădăcina tuturor bunurilor spirituale, mama evlaviei, trunchi al bucuriei, rod al nestrăciunii, turn invincibil, liman netulburat. Și încă mai spune că răbdarea este regina tuturor virtuților, temelie reușitelor, limanul cel neînvișor; aduce pace pe timp de război, liniștește furtunile, descoperă uneltirile, oprește folosirea armelor, srângerea armatelor;

folosirea săgeților, a sulitelor, alungă legiunile demonilor, puterile întunericului cu tot ceea ce reprezintă ele. Răbdarea deci este regina bunurilor, coroana cea mai de sus. Iar Sfântul Chiril al Alexandriei spune că răbdarea este mijlocitoarea tuturor bunurilor spirituale, calea spre fericire, hrănitore a speranței în viața veșnică. Te învață să te lupți curajos împotriva patimilor, devine dascăl al înțelepciunii și al virtuților. Sudoare și îndurare a multor suferințe este numele ei.

Despre rugăciune

Rugăciunea adevărată, stăruitoare și lucidă, făcută timp îndelungat, cu suflet zdrobit, cu mintea concentrată și nu cu vorbărie goală este într-adevăr, bine primită. Mobilul oricărei rugăciuni este smerenia iar dovadă de smerenie este rugăciunea. Cunoscându-ne deci neputințele, invocăm ajutorul puterii lui Dumnezeu.

Fecioarele, să-L aibă înaintea ochilor pe Hristos și pe Dumnezeu Tatăl și să fie luminate prin rugăciuni de către Sfântul Duh. Dacă rugăciunea nu Îl are ca destinatar pe Dumnezeu, cum să fie ascultată de Acesta? Rugăciunea ne unește cu Dumnezeu și ne familiarizează cu El, este o convorbire cu Dumnezeu și comuniune conștientă cu El, Cel mai vrednic de cinstire dintre toate.

Rugăciunea este ajutorul vieții noastre, convorbirea cu Dumnezeu, uitarea celor pământești și scară către cele cerești. Rugăciunea este soarele care luminează ochii cei sufletești; așa cum trupul este luminat de soarele cersc. Rugăciunea făcută cu dăruire este ca un foc nestins care luminează sufletul și mintea. Este ca o adevărată armură cerească, singura care poate proteja pe cei ce se dedică pe

ei înșiși lui Dumnezeu. Rugăciunea este un medicament care tratează toate patimile. Este dătătoare de viață, de sănătate. Puternică armă este rugăciunea, oferă o mare siguranță, scump tezaur, liman neînvișor, cetate de scăpare. Rugăciunea este deci leac salvator, alungă păcatele și vindecă greșelile. Armă invincibilă, tezaur incomensurabil, bogăție nestricăcioasă, liman liniștit, dăruitoare de liniște sufletească, originea a mii de bunătăți și mamă ne este rugăciunea....

Despre cumpătare

Cumpătarea este o virtute de mare valoare morală. Ea este o abținere nu de la cele interzise, ci de la cele permise, făcându-se deci în scopul îndreptării. Abținerea de la cele interzise nu este cumpătare, ci este respect față de lege. Este deci o mare virtute să te bucuri cu cumpătare de cele îngăduite, în scopul de a te îndrepta. Cumpătarea este o responsabilitate față de toate și este plăcută lui Dumnezeu. Sfântul Vasile cel Mare definește cumpătarea astfel: «Cumpătarea este un act de respingere a păcatelor; suprimare a patimilor, mortificare (asceză) a trupului, până și a celor mai firești dorințe și plăceri, este începutul vieții duhovnicești, mijlocitoarea bunurilor celor veșnice, cea care anihilează simțul central al plăcerii.»

Iar Sfântul Ioan Gură de Aur spune: «cumpătarea este anihilarea treptată, până la anulare, a dorințelor.»

În altă parte Sfântul Vasile cel Mare spune: «Prin cumpătare înțelegem, acea abținere de la cele permise trupului, făcută în scopul curățirii de patimi. Ea nu înseamnă privarea de la cele necesare, cum ar fi mâncarea bunăoară, pentru că aceasta ne-ar aduce un sfârșit violent. Cumpătarea este o putere mare și bogată care ne conduce spre nestricăciune.»

Cumpătarea este o caracteristică bună și frumoasă a oricui care lucrează pentru dobândirea virtuților. Ea este temelia tuturor virtuților și este prima care pregătește sufletele spre lucrarea virtuților.

Cumpătarea este un ghid de îndreptare, alcătuit spre eliberarea de patimile care au robii trupul, spre liniștirea instinctelor și a impulsurilor păcătoase, spre curățirea minții și pacificarea inimii. Cumpătarea îl împodobește pe cel ce o cultivă cu toate bunurile decenței și ale modestiei și îmbracă caracterul său cu strălucitoarea aură a harului ei. Admirabilă este cumpătarea, zice Sfântul Grigorie Teologul, și să nu fi sub stăpânirea stomacului care îți aduce numai amărăciune. Cumpătării îi urmează îndreptarea, puritatea, bunacuviința, modestia.

Cea mai bună definiție și regulă a cumpătării este aceasta: nici plăcerilor, nici poftelor trupești să nu le urmezi; să fii măsurat în cele absolut necesare astfel încât, nici să te îmbuibii trupește, nici să te îmbolnăvești de exagerată asceză, nemaiputând astfel să îți împlinești ascultările. (Sfântul Vasilie Cel Mare).

Și într-adevăr, cumpătarea nu înseamnă a nu mai mânca nimic, deoarece aceasta ar duce la o violentă distrugere a vieții; ea înseamnă abținerea treptată, făcută în scopul potolirii patimilor trupești, a dobândirii evlaviei și a înțelegerii idealurilor celor mai înalte.

Oricine se luptă pentru dobândirea virtuților are nevoie de cumpătare...

ULTIMII ANI DE VIAȚĂ ȘI ADORMIREA ÎNTRU DOMNUL A SFÂNTULUI NECTARIE

După intrarea în monahism, viața călugărului intră încet, încet într-un anumit ritm. Este vorba de ritmul liturgic, de acel ritm al rugăciunii neîncetate, care se formează prin participarea la slujbele zilnice și prin preocuparea de a dobândi rugăciunea neîncetată a inimii. Astfel, zilele trec având ca orologiu cele Șapte Laude iar lunile și anii în ritmul marilor Sărbători Împărătești. Așa se desfășura și viața Sfântului Nectarie în cadrul mănăstirii Sfânta Treime. Anii au trecut unul după altul, iar roadele duhovnicești ale activității sale se puteau observa oriunde te-ai fi uitat. Mănăstirea reușise să dobândească toate cele necesare traiului de zi cu zi, avea din ce în ce mai multe maici și cunoștea o înfloritoare viață duhovnicească. Toate acestea se

datorau în primul rând grijii păstorului lor duhovnicesc, care zi și noapte se îngrijea pentru bunul mers al lucrurilor. La sărbătorile mari o mulțime de credincioși soseau la mânăstire, spre a fi aproape de părintele Nectarie. Faima sa de bun duhovnic și povățuitor era răspândită deja în multe regiuni ale țării. Mai mult, minunile pe care le făcuse în timpul vieții sale nu încetau a fi subiectul de discuție al credincioșilor. Mulți dintre ei, chinuți de vreo boală trupească incurabilă, veneau la dânsul cu speranța de a pleca vindecați. Iar pe măsura credinței lor primeau de la Dumnezeu alinarea sau vindecarea, prin mijlocirea rugăciunilor Sfântului Nectarie.

Anii au trecut, și la vârsta de 74 de ani părintele Nectarie simțea că timpul despărțirii sale de cele pământești se apropiase. Chinuit de o mai veche suferință trupească, își îndeplinea după putere, ultimele obligații liturgice față de fii și ficele sale duhovnicești.

Simțind că i se apropie sfârșitul a cerut, pe 20 August 1920 să meargă să se închine la icoana Maicii Domnului Hrisoleontisas, icoană făcătoare de minuni, ce se afla la mânăstirea cu același nume, de cealaltă parte a muntelui. Urcându-se pe un măgăruș a plecat însoțit de două maici pe cărarea șerpuită ce ducea la sfântul locaș. După ce au ajuns, a intrat în biserică, a căzut înaintea icoanei Maicii Domnului și s-a rugat îndelung. Cerea de la Maica Domnului să fie aproape de dânsul în suferința pe care o îndura, să protejeze după plecarea sa spre cele înalte mânăstirea pe care o întemeiase și să-i întărească sufletește pe toți fii săi duhovnicești.

A dorit să rămână mai multe zile la această mânăstire, să se roage, să scrie, să se liniștească în preajma acestei icoane, care-i dădea putere și îi răspundea tainic la întrebările ce îl

măcinau în ultima vreme, legate de tot ceea ce avea să lase în urma sa. După cincisprezece zile, întărit duhovnicește, a cerut să se întoarcă acasă, la mănăstirea Sfânta Treime. Pe drum, ajungând pe o culme de pe care se vedea mănăstirea și orașul din vale, a cerut maicilor să facă un popas, spre a se ruga pentru ultima dată pentru toți locuitorii insulei. A îngenunchiat și a rămas pentru multă vreme nemișcat, adâncit în extaz. Era răpit la cele înalte, înălțat cu duhul la cer. Văzând că nu se mai mișcă deloc, una dintre maici s-a speriat. A venit aproape de el și l-a atins pe umăr, căutând să-l readucă în simțiri. Atunci Sfântul i-a spus: *«Pentru ce te-ai temut și mai tulburat de la rugăciune?»* Înfricoșată maica s-a retras în tăcere.

Apoi Sfântul a spus:

- *Binecuvintez acum pentru ultima dată mănăstirea noastră și orașul și întreaga insulă, deoarece peste puțin timp voi pleca.*
- *Unde vă veți duce, au întrebat maicile.*
- *În ceruri, a răspuns Sfântul Nectarie.*

Atunci ele s-au tulburat și au început încet să plângă. Au plecat mai departe și au ajuns la mult îndrăgita lor mănăstire. După câteva zile, văzând că situația se înrăutățise din ce în ce mai mult, au hotărât să-l ducă la spital în Atena. Aici, împăcat cu sine și cu cei din jur, Sfântul Nectarie a urmat un tratament timp de peste o lună de zile, menit să îi aline durerile fizice care îi chinuiau trupul. Cu sufletul pregusta deja, din frumusețile celor cerești, căzând adeseori în extaz și vorbind cu îngerii și cu Maica Domnului. Fața sa senină le dădea curaj celorlalți bolnavi de lângă el. Îi mângâia cu cuvinte frumoase și le explica de ce trebuie oamenii să treacă prin diferite suferințe. Le spunea că drumul suferinței este un drum izbăvitor atunci când este însoțit de nădejdea în

ajutorul lui Dumnezeu. Este curățător de păcate și spre înțelepțire. Este o asumare a Sfintei Patimi a Mântuitorului. Astfel, după o lungă și tăcută suferință, în seara zilei de 8 Noiembrie 1920, Sfântul Nectarie a trecut la cele veșnice, intrând în corturile dreptilor. Maicile, care îl vegheaseră neîncetat, plângeau nemângâiate pentru pierderea părintelui lor duhovnicesc. Vestea s-a răspândit repede în întreaga insulă. Locuitorii erau cu toții în doliu greu. Adunați în micul port al orașului privegheau și așteptau să fie adus acasă, în insulă, trupul neânsuflețit al protectorului familiilor lor. Cu toate acestea, un sentiment de liniște și de speranță le pătrundea inimile și îi făcea parcă să înțeleagă faptul că, deși părintele Nectarie plecase dintre ei, totuși, câștigaseră un mijlocitor cu mare trecere în fața Mântuitorului Hristos. Știau că pe acest mijlocitor nu îl vor pierde niciodată, că el va proteja în continuare mica lor insulă și că va aduce binecuvântarea și bogăția harului peste aceste plaiuri. Acest lucru avea să fie confirmat de sute de ori, începând chiar cu acea noapte în care sufletul său părăsise trupul pământesc. Intrând în cameră să pregătească trupul Sfântului pentru întoarcerea în insulă, maicile au crezut de cuviință, că ar fi bine să-i schimbe anumite haine cu care fusese până atunci îmbrăcat. Vecin de pat și de suferință cu Sfântul Nectarie era un om care suferise un grav accident, în urma căruia rămăsese paralizat de la mijloc în jos. Nu putea să-și mai miște deloc picioarele. Doctorii nu îi mai dădeau nici o speranță de recuperare, deoarece își dăduseră seama că măduva spinării îi fusese fracționată. La un moment dat, maicile au scos vesta neagră de lână pe care Sfântul o purtase în spital și au pus-o pentru câteva clipe peste picioarele celui paralizat și o minune! Cel bolnav a simțit că ceva ciudat se întâmplase deodată cu el. Ca și cum un curent electric i-ar fi

trecut prin tot corpul și parcă niște legături nevăzute, care îl ținuseră până atunci nemișcat, se rupseseră. Începuse să aibă senzația că își poate din nou simți picioarele și cu mare băgare de seamă, începu să le miște. Da, era adevărat, picioarele lui se mișcau din nou. S-a ridicat atent de pe pat, a făcut câțiva pași, neputând să-și creadă ochilor și apoi a început să plângă. Își dădea în sfârșit seama ce se întâmplase. Era o minune. Omul sfânt, pe care mai mult de o lună de zile îl avusese lângă el, care îi dăduse atâta curaj și speranță, acum îi dăruise și cel din urmă și mai neprețuit dar, vindecarea. Maicile au rămas și ele fără grai când au văzut că omul, care fusese catalogat că nu va mai merge niciodată, se plimba acum plângând prin fața lor. Au recunoscut și ele îndată minunea care se întâmplase și plângând și sărutând moaștele Sfântului nu conteneau să-l slăvească pe Dumnezeu. Apoi i-au chemat pe doctorii spitalului care, nu puteau crede aceea ce, cu ochii lor, vedeau să se întâmple. Vestea minunii s-a răspândit cu iuțeală în tot spitalul și apoi în oraș.

După pregătirile necesare, trupul pământesc al Sfântului Nectarie a fost transportat cu vaporul spre insula Eghina. O mulțime de cunoștințe și fii duhovnicești îl însoțeau și toți locuitorii insulei erau adunați în port și așteptau ca să-l întâmpine. Redăm mai jos câteva texte grăitoare, scrise de martori oculari, prieteni apropiați ai părintelui, care au trăit aceste evenimente.

«Locuitorii insulei Eghina aflați în doliu greu au întâmpinat în port, plini de tristețe, sfințitul trup. Toată lumea era îmbrăcată în negru de la un capăt la celălalt al orașului, clopotele bisericilor băteau toate în ritm de înmormântare. Vaporul înainta cu mișcări lente, având drapelul cu însemnele caracteristice de doliu. Clerici și credincioși erau

cu toții prezenți. Doreau să atingă și să poarte pe umerilor trupul sfințit al protectorului lor, pe drumul ce urca șerpuit spre mânăstire. Cu toții plâneau pentru pierderea bunului lor părinte. La fiecare casă nori de tămâie se ridicau spre cer, întru pomenirea sufletului celui adormit. Odată ajunși la mânăstire au așezat moaștele Sfântului în Biserică, înconjurat fiind de toate maicile care plâneau nemângâiate. Trupul neânsuflețit emana o mireasmă minunată și pe frunte se puteau vedea broboane de mir, prelingându-se asemenea transpirației.

Ieromonahii și preoții prezenți au început slujba de priveghere a stâlpilor. Se făcuse deja ora două noaptea, dar nimeni nu se gândea să plece. Cu toții erau cufundați în rugăciune și în meditație la tristele momente pe care le trăiau. La sfârșitul slujbei maica stareță Xenia, cea oarbă, ridicându-se a spus celor prezenți:

- Nu mai plângeți, părintele nostru nu a murit ci trăiește, ne vede și se roagă pentru noi în această seară. Mânăstirea noastră va continua să fie o prezență din ce în ce mai întărită în viața insulei noastre. Dumnezeu ne va ajuta și ne va călăuzi. Când părintele trăia și îl aveam ca far spiritual și părinte duhovnicesc, nu înceta să îmi spună această profeție: **În aceste locuri pustii se va ridica în curând o mare catedrală, se vor face drumuri, vor circula mii de mașini care vor aduce aici milioane de oameni să se închine, iar mânăstirea noastră va fi înfloritoare și vestită în lumea întreagă.**

De aceea, nu mai plângeți, Eghina a dobândit un Sfânt, un Cuvios, un puternic mijlocitor în fața Tronului Celui Ceresc pentru noi.»

Tot maica stareță Xenia povestește că în seara în care Sfântul Nectarie a trecut la cele veșnice, ea «l-a văzut» cu ochii cei

duhovnicești, în curtea mănăstirii. S-a apropiat de dânsa și a salutat-o zicând: «*Am venit ca să îmi iau rămas bun, pentru că voi pleca; Bucurați-vă!*»

La puțin timp după aceasta a primit telegrama că Preasfințitul se stinsese din viață.

Trei zile și trei nopți au trecut oamenii să se închine și să-și ia rămas bun de la cortul pământesc al Sfântului, care răspândea plăcută mireasmă duhovnicească în întreaga insulă.

În prima zi, una dintre călugărițe, crezând că trupul avea să înceapă să intre în putrefacție și să miroasă urât, i-a spus maicii starețe, că ar fi bine să fie grăbită rânduiala înmormântării. Noaptea, pe când se dusesse un pic să se odihnească, l-a văzut în vis pe Sfântul Nectarie. S-a repezit să îi sărute mâna iar acesta a întrebat-o:

- *Spune copila mea miroase urât mâna mea?*
  - *Nu, Preasfinția Voastră, nu miroase urât, Dimpotrivă miroase a mir și aloie!*
  - *Atunci să nu te mai temi!*

S-a sculat tulburată, a început să plângă și să se roage Sfântului să o ierte pentru nepriceperea ei. Apoi a povestit cele petrecute și celorlalte maici ale mănăstirii.

După cele trei zile de priveghere și de închinare la sfințitul trup pământesc al părintelui Nectarie, a avut loc slujba înmormântării și a fost așezat în mormântul pregătit în partea de răsărit a bisericii. Au fost prezenți toți locuitorii insulei, preoți, arhierii, foști elevi ai Seminarului Teologic Rizareion al căror dascăl fusese, diverse personalități ale Atenei care îl cunoscuseră.

Astfel a luat sfârșit activitatea pământească, în trup, a Sfântului Nectarie. Acest sfârșit a dat naștere însă, unui nou început. Începutul izbăvirii multora din cuplitate suferințe

trupești, începutul mântuirii lor, prin întoarcerea trup și suflet către Dumnezeu, toate acestea, prin intermediul minunilor și al mijlocirii în fața lui Dumnezeu a Sfântului Nectarie.

PARTEA A DOUA

MINUNILE SĂVÂRȘITE DE SFÂNTUL NECTARIE, DUPĂ ADORMIREA SA ÎNTRU DOMNUL

SFINTELE MOAȘTE SE PĂSTREAZĂ ÎNTREGI

După îngroparea Sfântului Nectarie, nenumărate au fost faptele minunate care au confirmat sfințenia vieții sale și puterea vindecătoare a moaștelor sale.

Astfel, la câteva luni de zile, în Mai 1921, conducerea Seminarului Teologic Rizareion a hotărât ca în semn de recunoștință pentru contribuția Sfântului Nectarie la bunul mers al școlii, pe toată perioada în care i-a fost director, să îi confecționeze o placă de marmură cu o frumoasă inscripție, care să fie montată deasupra mormântului. După prelucrarea respectivei plăci comemorative, au adus-o la mănăstire și au dispus instalarea ei. Pentru ca muncitorii să poată lucra în voie, au scos sicriul în care era cuviosul și l-au depus în biserică. Maicile au vrut atunci să vadă ce s-a întâmplat cu trupul Sfântului și l-au deschis. O minune! Mare le-a fost uimirea și bucuria când au văzut că trupul se păstra întreg, exact așa cum îl îngropaseră cu câteva luni în urmă și că un

puternic miros de mir umpluse biserica și toată curtea mănăstirii. S-au închinat cu evlavie și au sărutat sfintele sale moaște.

Au dorit apoi, să schimbe câteva din veșmintele arhieresti cu care fusese îmbrăcat Sfântul și iarăși o minune avea să se întâmple. În momentul în care au vrut să-i pună după gât epitrahilul, capul Sfântului s-a ridicat singur spre a primi scumpul și dulcele jug al Mântuitorului Hristos. De pe frunte și de pe mâini nu înceta să izvorască mir, umplând de mireasmă locașul sfânt.

Cu mare bucurie l-au îngropat la loc, iar vestea despre sfintele moaște izvorâtoare de mir s-a răspândit cu repeziciune pe tot cuprinsul țării. De aceea, o mulțime tot mai mare de închinători și oameni suferinzi de diferite boli veneau cu evlavie să se închine, sperând în puterea vindecătoare, deja renumită, a Sfântului.

După încă un an și jumătate, maicile au hotărât să deschidă din nou mormântul, spre a vedea iarăși starea Sfintelor Moaște. Le-au găsit neschimbate, izvorâtoare de mir, având exact aceeași înfățișare ca în ziua în care fusese îngropat pentru prima dată. Cu bucurie li s-au închinat și au slăvit pe Dumnezeu, care prin puterea Sa ne arată atâtea semne minunate, spre înțeleptirea și spre mântuirea noastră. Același lucru s-a întâmplat și la trei ani de la îngropare, când în prezența a mai multe zeci de credincioși a fost din nou deschis și au fost expuse spre închinare Sfintele Moaște.

Mănăstirea Sfintei Treimi devenise deja cunoscută de către credincioși și sub numele de Mănăstirea Sfântului Nectarie, chiar dacă nu avusese încă loc recunoașterea oficială și consacrarea sa ca Sfânt din partea Bisericii. Credincioșii sunt aceia care confirmă, mai întâi, sfințenia vieții unora dintre semenii noștri și în baza mărturiilor lor, are loc, după aceea,

integrarea oficială în calendar a Sfântului respectiv. În cazul Sfântului Nectarie, canonizarea sa ca Sfânt al Bisericii Ortodoxe a avut loc în anul 1961. Este prăznuit la data de 9 Noiembrie, ziua adormirii sale.

Abia după aproape douăzeci de ani de la adormirea sa, Pronia Divină a permis desfacerea trupului în cele dintru care a fost alcătuit, dar au rămas desigur, cinstitele oase, sub formă de Sfinte Moaște izvorâtoare de mir. Auzind acestea, o femeie din Atena s-a întristat foarte tare. În aceeași seară, a vizitat-o în vis Sfântul Nectarie și i-a spus: *«Nu te necăji degeaba! Eu L-am rugat pe Domnul să permită desfacerea Sfintelor Moaște. Sunt atâtea biserici noi, care s-au construit între timp, în cinstea mea. De ce să nu aibă fiecare, câte o părticică de Sfinte Moaște spre închinare...?»*

S-a trezit înfricoșată și cu bucurie în suflet, a dat slavă Sfântului, pentru că o luminase în această îndoială a ei.

SFÂNTUL NECTARIE OFERĂ UN SFAT BUN

Pe timpul în care era încă în viață, Sfântul Nectarie avea obiceiul să se plimbe câteodată prin diverse locuri ale insulei, să vorbească cu oamenii, să le ofere un sfat bun și să îi cunoască mai bine. Într-una din zile, cam cu doi ani înainte de a trece la cele veșnice, s-a întâlnit cu un jandarm care păzea în insulă un depozit de muniție. Au stat de vorbă pe mai multe teme, jandarmul fiind curios să afle cât mai multe lucruri legate de credință, dar având în sine un puternic spirit de contrazicere. Era un om care nu accepta decât argumentele materiale, un fel de Toma necredinciosul, care nu credea nimic, până când nu vedea cu ochii săi și pipăia cu mâinile sale. De aceea, discuțiile se prelungeau adeseori și se terminau fără rezultate prea impresionante. Influențat de ideile materialiste, jandarmul nu accepta să creadă în cele spirituale.

După o bună bucată de vreme, jandarmul respectiv a fost transferat la o altă unitate, care se afla departe, pe o altă

insulă din marea Egee. A stat acolo câțiva ani buni, fără să mai audă nimic despre Sfântul Nectarie. La un moment dat, a fost din nou trimis, cu probleme de serviciu, în insula Eghina. Coborând de pe vapor, a apucat pe drumul care ducea spre unitatea militară și mare i-a fost mirarea și bucuria când s-a întâlnit din nou cu Sfântul Nectarie, pe drumul prăfuit și încins de căldură. S-au așezat pe o bancă la umbră și au început să reia anumite discuții mai vechi, pe teme de teologie. Nici o schimbare însă, nu se vedea în punctele de vedere ale celor doi. După ce s-au odihnit și au discutat vreme de aproape jumătate de oră, și-au văzut fiecare de drumul său.

Îndată ce a predat actele pentru care venise la unitatea respectivă, jandarmul a coborât jos în oraș, la cafenea, ca să se întâlnească cu vechii săi prieteni, pe care de atâta timp nu îi mai văzuse. Din vorbă în vorbă le spuse:

- *Îmi place de starețul Nectarie, că nu își schimbă convingerile cu ușurință. M-am întâlnit astăzi cu el și mi-a dat aceleași sfaturi, pe care mi le dădea și în urmă cu cinci ani.*
- *Care stareț Nectarie, l-au întrebat prietenii, poate l-ai confundat, starețul Nectarie a murit acum trei ani.*
- *Cum așa, doar îl cunosc atât de bine, și apoi, mi-a spus exact aceleași lucruri pe care mi le spunea și atunci.*
- *Frate, ascultă-ne ce spunem, Starețul Nectarie a murit acum trei ani. Dacă nu ne crezi, du-te sus la mănăstire și îți vor arăta maicile mormântul lui.*

Tulburat, dându-și seama de minunea care se întâmplase, jandarmul a început să plângă și a pornit cu pași repezi sus

spre mânăstire. Pe drum, îi întreba pe oameni dacă este adevărat că a murit Starețul Nectarie și toți îi spuneau același lucru: Sfântul s-a mutat la Domnul în urmă cu trei ani. A ajuns sus la mânăstire și a cerut să vadă cu ochii lui mormântul Sfântului Nectarie. Nedumerite de faptul că îl vedeau plângând, maicile l-au condus la mormânt. A rămas acolo multă vreme nemișcat, căzut într-o adâncă meditație. Începea să înțeleagă în sfârșit, că credința în Dumnezeu nu se bazează numai pe argumente văzute, așa cum ceruse el tot timpul în discuțiile cu Sfântul Nectarie. Îi era din ce în ce mai clar, că în marea Sa iubire față de oameni, Dumnezeu respectă libertatea fiecăruia și așteaptă o participare liberă și voită din partea noastră la acest dialog al dragostei care se manifestă prin **credință**. Sfântul Nectarie îl ajutase și îl luminase prin această minunată arătare a sa după moarte, dar în același timp îi explicase că noi trebuie să credem nu doar datorită unei minuni, care eventual ni se întâmplă sau la care suntem martori oculari. Pentru că astfel, am fi oarecum privați de libertate și am cere tot mereu alte și alte minuni care să ne încredințeze. Mai mult, am putea ajunge să ne îndoim încă și de simțurile noastre, să negăm minunea și să rămânem necredincioși. Dumnezeu vrea așadar, o participare liberă la acest dialog al iubirii, pe care neconștient îl poartă cu întreaga umanitate. Iar minunea cea mai mare este chiar aceea a existenței noastre și a întregii făpturi. Ajunge doar ca ochii noștri duhovnicești să se deschidă prin credință și rugăciune și să vadă și să recunoască această minune, preaslăvind pe Creatorul tuturor.

A plecat într-un târziu, de la mânăstire, cu hotărârea ca viața sa să ia un alt drum de acum înainte.

PĂRINTELE NECTARIE VITALIS

Unul dintre cei cărora le-a fost dat să cunoască puterea vindecătoare a Sfântului Nectarie a fost și părintele Nectarie Vitalis.

S-a născut în 1930 din părinți evlavioși. Era al șaisprezecelea copil din cei șaptesprezece, cu care Dumnezeu binecuvântase casa lor. De mic a simțit o puternică chemare către viața monahală și către preoție.

În 1944, la vârsta de cincisprezece ani a vizitat împreună cu alți închinători mănăstirea Sfânta Treime din Eghina, cunoscută deja de mulți ca «*Mănăstirea Sfântului Nectarie*». Avea încă de atunci anumite probleme cu sănătatea.

În 1960 a devenit preot și a slujit la una dintre enoriile din cartierul Pireu al Atenei. Din 1965, din cauza problemelor de sănătate, i s-a recomandat de către doctori să caute o regiune mai puțin poluată și să se mute acolo. Astfel a ajuns să slujească în comuna Kamariza.

Cu mulți ani în urmă, în 1896, pe vremea când era director al Seminarului Teologic Rizareion, Sfântul Nectarie venise în

această comună (care era pe acea vreme doar un mic sătuc) și oficiase hirotonia întru diacon a unuia dintre elevii săi, Mihail Kapetanakis. Îi plăcuse atât de mult acest sat, care se găsește într-o regiune muntoasă, plină de brazi înalți, astfel încât, își exprimase dorința că i-ar fi plăcut să aibă aici o casă în care să locuiască pentru totdeauna. După mulți ani deci, în 1965, a fost numit să slujească în biserica de enorie a satului, cu hramul Sfinții Împărați Constantin și Elena, părintele Nectarie Vitalis.

Încă din primele zile în care a ajuns aici, părintele a început să primească în vis vizita Sfântului Nectarie, care-i spunea că, în viață fiind, își dorise să locuiască aici. De aceea îl rugă să ridice în cinstea sa un mic paraclis. Fără să stea pe gânduri, părintele Nectarie a ridicat în cea mai frumoasă zonă a satului un mic paraclis cu hramul Sfântului Nectarie. Între timp însă, mulțimea închinătorilor care venea să se închine la acest sfânt locaș devenise atât de mare încât, a hotărât să construiască o nouă biserică mult mai mare, mai încăpătoare.

Îl vom lăsa în continuare, pe însuși părintele Nectarie Vitalis să ne povestească minunea săvârșită pentru el, de către protectorul său. Ea a fost publicată în mai multe cărți despre Sfântul Nectarie.

Iată ce istorisește: «În 1980, după zilele încărcate de sărbătorile Crăciunului, am simțit o mare slăbiciune, mă simțeam total epuizat și de aceea, am hotărât să mă duc la doctor. După ce m-a examinat, mi-a spus: Nu ați observat că din piept, atunci când tușiți vă curge sânge și puroi? Ba da, am răspuns eu, dar am crezut că este din cauza multelor metanii făcute și a oboselii.

Mi-a dat imediat trimitere la mai multe spitale și laboratoare pentru analize mai complexe. La unul dintre

spitale, profesorul universitar Papaconstantin mi-a spus că am cancer la plămâni și că nu mai am de trăit mai mult de două luni și jumătate. I-am răspuns că vreau să știu precis, deoarece eram la mijlocul construcției cu biserica cea nouă a Sfântului Nectarie și doream să-mi aranjez toate cele necesare.

Am mers apoi și la alte spitale, la alți medici. Toți mi-au spus același lucru, că trebuie să mă pregătesc, să-mi rezolv toate socotelile cu viața aceasta deoarece, peste puțin timp, voi pleca dincolo. Ba unul mai hazliu mi-a spus:

«Părințele...aliluia, aliluia...».

Îndată după toate acestea, am început să mă simt din ce în ce mai obosit. Tușeam din ce în ce mai mult și sângele îmi țâșnea pe gură. Aveam în piept dureri îngrozitoare și eram galben la față, aproape de moarte.

M-am dus în fața icoanei Sfântului Nectarie și m-am rugat îndelung. Apoi i-am spus: «Ce se va întâmpla cu mine Sfinte Nectarie...Eu muncesc într-una ca să îți ridic această biserică..., atât de mulți se vindecă în jurul meu..., nu ai putere să îi spui Mântuitorului Hristos să mă mai lase...? ...de ce mi-ai mai spus în vis ca să îți ridic biserică de vreme ce nu o pot termina...? ...dar în sfârșit, lasă să mor , nu mai contează...

Toată lumea din sat aflase de starea mea. Mulți plâneau, făceau rugăciuni și privegheri pentru mine.

I-am mai spus Sfântului Nectarie: «Lasă-mă măcar să termin biserica, să slujesc doar o Sfântă Liturghie și după aceea pot să mor liniștit!»

Între timp, m-am apucat să mă îngrijesc pentru cele necesare înmormântării. Am comandat sicriul, am aranjat locul de veci și toate celelalte. Au venit și frații mei de peste tot și au început să se plângă la Sfântul Nectarie zicând:

«De ce ni-l iei pe fratele nostru, de ce nu ni-l mai lași!», și altele ca acestea. Apoi m-au luat din nou și m-au dus pe la cei mai buni doctori. Degeaba. Același rezultat peste tot. Le spuneau: «De ce-l mai chinuiți pe drumuri...? Lăsați omul să moară liniștit!». M-au dus și la Spitalul Central ca să mă interneze. Acolo, când m-au văzut în ce hal eram, nici nu m-au mai primit. Apoi am fost la spitalul Sfântul Sava. Un doctor de acolo le-a spus: «Dacă nu moare până în 2 Iulie, perioadă în care sunt ocupat cu alte operații care au prioritate, aduceți-l la mine să încerc să îl operez, deși nu are decât foarte puține șanse de supraviețuire».

M-au adus din nou acasă. Aveam dureri îngrozitoare și așteptam sfârșitul. Cu mare dificultate mai coboram din când în când la biserică și mă rugam.

Într-o zi, pe când mă aflam în Sfântul Altar și citeam canonul de rugăciuni am auzit că a intrat cineva în biserică. L-am trimis pe paracliser să vadă cine este și i-am spus că dacă mu este nimic important să spună că nu sunt acolo, că lipsesc. Mă simțeam foarte obosit. De curiozitate, am dat și eu la o parte perdeaua Sfintelor Uși și m-am uitat. Era un călugăr în vârstă, mic de statură cu o rasă ponosită și cu un fes călugăresc pe cap. A venit imediat paracliserul înapoi și mi-a spus: «Părinte, călugărul acesta care a intrat acum în biserică, seamănă foarte mult cu Sfântul Nectarie pe care îl avem în icoană.» Eu, crezând că vrea în acest fel să mă încurajeze i-am răspuns: «Îți mulțumesc domnule Sofian, că vrei să mă încurajezi și că te porți cu mine ca și un părinte, dar acum sunt foarte obosit».

Între timp, călugărul cel străin a aprins câteva lumânări și s-a închinat la sfintele icoane a Maicii Domnului, a Mântuitorului și a Sfântului Ioan Botezătorul dar nu și la icoana Sfântului Nectarie. Apoi l-a întrebat pe paracliser:

- *Duhovnicul este aici?*
- *Nu este, este acasă bolnav, are gripă. Aveți nevoie, să-l chemăm cumva, pe preotul cel tânăr al parohiei?*
- *Nu, răspunse călugărul, Paștele cu bucurie! (Era în apropierea sărbătorii Paștelui anului 1980)*

Prezentă în biserică era și pictorița bisericească Elena Kitraki, împreună cu o ajutoare de-a ei. A venit și ea apoi într-un suflet și mi-a spus:

- *Părinte, e adevărat, chiar Sfântul Nectarie a fost în biserică și a plecat.*

Eu, emoționat, am început să cred că este adevărat și le-am spus:

- *Fugiți repede și chemați-l înapoi!*

Au plecat într-un suflet. Eu între timp, am înaintat cu greu până la icoana Mântuitorului și am spus:

- *Doamne, fie fă-mă sănătos, fie ia-mă mai repede că nu mai rezist!*

Peste puțin timp femeile s-au întors și mi-au spus emoționate:

- *A venit părinte, este aici!*

Am înaintat cu greu până în mijlocul bisericii și l-am văzut. M-am aplecat să-i sărut mâna, dar nu m-a lăsat.

Dimpotrivă, a reușit să o sărute el pe a mea. L-am privit o vreme bine, bine și i-am spus:

- *Părinte, paracliserul v-a spus că sunt bolnav de gripă. Nu a spus adevărul. De fapt sunt bolnav de cancer. De aceea, vă rog să mă însemnați cu semnul Sfintei Cruci.*

Apoi i-am spus:

- *Fața Sfinției Voastre seamănă cu cea a Sfântului Nectarie din icoană.*

A zâmbit și n-a zis nimic.

Atunci am prins curaj, l-am prins de brațe și i-am spus:

- *Nu te mai las să pleci, până când nu-mi spui... Mă voi face bine sau nu...? ... eu sunt gata de plecare, spovedit, împărtășit...! ... Nu te las să pleci...!, i-am spus din nou, însemnează-mă cu semnul Sfintei Cruci!*

Atunci am văzut că din ochii săi curgeau lacrimi. Mi-a spus ceva dar nu am înțeles ce. Apoi m-a îmbrățișat cu adevărat. În acea clipă m-am entuziasmat și am încercat să-l îmbrățișez și eu. Și în timp ce la început gândeam că este imaterial, am simțit că era trupesc, i-am atins pentru o clipă brațele și fruntea. Deodată însă, am simțit că îmbrățișez în gol, deși continuam să-l văd în fața mea. Mi-am dat seama în cele din urmă ce se întâmpla. Era o minune. Femeile desigur că se pierduseră cu totul. Și eu la fel.

Apoi i-am spus: «Veniți să vedeți ce avem jos la muzeu...!» Am coborât spre muzeu și și-a scos din buzunar o pereche de ochelari, aidoma cu cei pe care îi purtase în viață și pe care maicile de la mănăstirea Sfânta Treima ni-i dăruiseră nouă în amintirea Sfântului și pe care îi aveam expuși în muzeu. Ciudate lucruri. A început îndată să se închine la Sfintele Moaște ale diferiților sfinți pe care le aveam expuse, dar nu și la părțile din moaștele sale. Noi ne priveam unul pe altul uimiți, neștiind ce să mai spunem. M-am apropiat din nou de el și l-am întrebat: «Părinte, unde locuiești?» Mi-a arătat în sus, spre tavan, adică spre biserica de deasupra și mi-a spus: «Casa mea încă nu e terminată și sunt supărat...». Se referea la biserica care se construia în cinstea sa.

- *Spune-mi, voi muri sau voi trăi...?*

- Este doar o încercare copilul meu, mi-a răspuns. Am văzut că voia să plece. I-am spus din nou:
- Te rog, te implor, spune-mi mă voi face bine, ca să știi ce să fac...?

Se duse spre icoana Mântuitorului. L-am strigat din nou: «Părinte, spune-mi...!». Mi-a răspuns: «O copilul meu, Nectarie, nu te mai supăra atât. Este doar o încercare. Te vei face bine și se va auzi aceasta în toată lumea!

Apoi, deși ușa era închisă a dispărut din fața noastră. Am rămas cu toții înmărmuriți. Urmăriți-l, le-am spus femeilor; și vedeți unde se va duce! L-au văzut în afara curții bisericii, mergând către stația de autobuz. S-a urcat în autobuz și era văzut de cei ce se aflau în acesta. A pornit autobuzul pe ruta sa, iar oamenii îl priveau cu curiozitate, știind că venea de la biserica cea nouă. Parcă le aducea aminte de ceva. Printre ei se găsea și primarul comunei care circula și el în acea zi cu autobuzul. Până la următoarea stație s-a făcut nevăzut, spre uimirea tuturor.

Cu toate acestea, starea sănătății mele nu s-a ameliorat. Au urmat două luni de dureri îngrozitoare. În sfârșit, am ajuns la ziua de 2 iunie 1980, zi în care eram programat pentru operație la spitalul Sfântul Sava. Au venit împreună cu mine la spital ca să mă încurajeze Mitropolitul de Mesoghion, primarul comunei Sfânta Paraschiva, domnul Kobaios, Arhimandritul Agatonic Fatouros (actualmente Mitropolit de Kitros), și Arhimandritul Nicodim Anagnostu (actualmente Mitropolit de Ieriso) și alții. Deasemenea, o mulțime de credincioși din comuna noastră, care se rugau și plângeau. Înainte de a pleca, m-am dus în biserică în fața icoanei Sfântului Nectarie și l-am rugat:

- Sfinte Nectarie, de ce nu ai apucat să mă salvezi, iată, acuma plec, mă duc să mă opereze, te rog să

te găsești lângă mine. Vreau să mă întorc, să continui lucrarea pe care am început-o. Nu în sicriu Sfinte al meu, ci pe picioarele mele aș vrea să mă întorc. Și de mă voi întoarce sănătos, voi cerși, de va fi nevoie, ca să îți fac o icoană de argint.

Am plecat deci, cu toții, la spitalul Sfântul Sava. Acolo era director pe vremea aceea domnul Papaconstantin, un om foarte credincios. I-a spus deci Mitropolitul:

- *Vă încredințez acest vrednic preot al meu. Spuneți medicilor care-l vor opera, să aibă mare grijă de el, deoarece îl va plânge un întreg sat care-l iubește, văduve, copii orfani și toți credincioșii pe care i-a ajutat.*
- *Nu este nevoie Prea Sfinția Voastră, să vorbesc eu cu medicii profesori, aceștia doi deja au aranjate lucrurile.*
- *Care aceștia doi, întrebă Mitropolitul.*
- *Păi, Sfântul Nectarie și părintele Nectarie....*

Am fost încurajat de ceea ce auzisem în acea clipă.

M-au pus pe o targă și m-au dus la chirurgie. Eu atunci am început să mă rog, cerând ca sufletul mamei mele să-mi vină în ajutor. Clipele erau foarte dramatice. Voi veni să te întâlnesc mamă, spuneam. Din păcate însă, nu am terminat lucrarea la biserică....Le-am cerut asistentelor medicale prezente să dea dovadă de milă și de înțelegere. În fața mea au apărut doctorii cu măștile lor pe față. Când m-au văzut așa de terminat și au auzit cum mă rugam au spus: Noi nu punem mâna să-l tăiem pe părintele ăsta... Toți stăteau la îndoială....

Tocmai atunci venise în clinică și un doctor din străinătate, mare specialist, ca să opereze pe un alt bolnav. M-a văzut și

pe mine, m-a consultat și la urmă a spus: Lăsați-mă să îl operez eu și dacă e să moară în mâinile noastre, ce să facem, doar nu e prima dată când moare un pacient pe masa de operație...

A venit apoi anestezistul și mi-a spus: Părințele te voi adormi, nu știi dacă te vei mai trezi. Dacă va fi să nu te mai trezești să nu fi pleci supărat pe mine și să te rogi și pentru sufletul meu.

Imediat, am spus, voi chema pe “profesorul” meu, pe Sfântul Nectarie, să vină aici. Am spus: Sfinte Nectarie, vino repede, cuțitele sunt pregătite să mă taiel Te rog aleargă repede! Și când vei veni, să nu vii singur. Ia împreună cu tine și sufletul mamei mele și adu-l lângă copilul ei, ca să îngenuncheze în fața ta și să te roage să îl salvezi...!...!

Am amețit o clipă din cauza anesteziei și apoi am adormit. Îndată am simțit o mână moale care mă mângâia. Mamă, am strigat, ai venit îndată, îți mulțumesc.... Această mângâiere mi-o aduc aminte de când eram mic copil.... Îți mulțumesc dulcea mea mamă...

Acestea au fost ultimele cuvinte, pe care le-au auzit și cei prezenți.

Apoi am auzit îndată, o voce groasă, bărbătească, care-mi spunea: «Copilul meu, nu sunt mama ta. Eu sunt Sfântul Nectarie și m-am coborât acuma de la Tronul lui Dumnezeu, ca să îți aduc un mesaj de la Mântuitorul Hristos și anume că nu îi vom lăsa să te opereze. Te vei face bine copilul meu, se va petrece minunea și se va afla în lumea întregă!»

După câteva ore, m-am trezit într-un salon al spitalului și nu într-o rezervă separată, așa cum mă așteptam să fiu, de vreme ce supraviețuisem operației. Oamenii din jurul meu se uitau parcă ciudat, cu curiozitate la mine. Am început să-mi privesc pieptul și să caut urmele tăieturilor operației dar nu

reuşeam să descopăr nimic. M-a văzut îndată unul dintre doctori și mi-a spus: Nu te neliniști! Sfântul Nectarie nu ne-a lăsat să te operăm! Mai înainte de a te opera, a venit profesorul acela din străinătate și te-a mai consultat odată cu atenție. Ți-a introdus pe căile respiratorii un instrument special de investigare și a constatat că tumorile canceroase pe care le aveai și apăreau pe radiografie între timp, au dispărut; s-au eliminat încet, încet prin expectorație și printr-un lichid negru care a apărut excremente. Nu mai ai nevoie deci, de operație. Nu mai ai deja cancer. Să te rogi deci, de aici înainte și pentru noi toți cei de aici.

Știrea s-a răspândit cu repeziciune pretutindeni. Erau foarte mulți cunoscuți care așteptau cu înfrigurare rezultatul operației. În satul meu clopotele au început să bată în ritm de mare sărbătoare.

Cu mare bucurie ne-am întors cu toții în sat. Cu greutate am coborât din mașină, cu biletul de externare în mână. Eram doar piele și oase cum se spune. M-au ajutat să îngenunchiez la intrarea în biserică, i-am rugat să oprească bătaia clopotelor și să deschidă larg ușile bisericii.

Îndată ce am zărit icoana Sfântului Nectarie am zis:

Părinte, fiul tău s-a întors. Nu m-am întors în coșciug și cu mâinile încrucișate, ci așa cum te-am rugat când am plecat, m-am întors pe picioarele mele. Te rog, ieși în întâmpinarea mea...Primește-mă în frumoasa ta biserică spre a o termina... Vino să te strâng în brațele mele și să-ți mulțumesc că m-ai vindecat... Vino, marele meu Sfânt... Îți mulțumesc... Primește mulțumirile mele smerite... Voi cerși și îți voi face icoana cea mare de argint pe care ți-am promis-o...

Clerul și credincioșii plângeau împreună cu mine. Era o atmosferă care greu se poate descrie. Îndată am făcut o

slujbă de mulțumire către Dumnezeu și către Sfântul Nectarie.

A urmat apoi o perioadă de refacere a sănătății mele după care m-am apucat din nou să lucrez la ridicarea bisericii. Cu ajutorul lui Dumnezeu și al patronului ei, am terminat-o și în vreme ce cerusem de la Sfântul, măcar o Sfântă Liturghie să săvârșesc într-însa, iată că se împlinesc de acum nouăsprezece ani de când slujesc și încă mai trăiesc. Iubesc mult haina preoțească. Am plecat de acasă la cincisprezece ani și nu mi-am dorit altceva decât să port rasa preoțească. M-a ajutat Dumnezeu și Sfântul Nectarie. La acea vârstă, în 1944, am mers la mormântul său în Eghina, am îngenunchiat și m-am rugat îndelung. Apoi cu glasul și gândirea mea de copil am spus: «Sfinte Nectarie, ca să te cred că ești Sfânt, te rog să îmi spui: Voi deveni preot sau nu...? După câteva clipe, în timp ce stăteam cu capul plecat pe marmura rece, am auzit un glas care mi-a spus: «Vei deveni! Și vei primi chiar numele meu!»

Și iată că ceea ce a spus atunci, a devenit realitate. Pe toți sfinții îi iubesc din toată inima. Dar cu Sfântul Nectarie, după cum vedeți, sunt într-o legătură foarte strânsă, încă de mic copil. El este pentru mine protectorul meu, mama mea, tatăl meu, vindecătorul meu, cel căruia în clipele cele mai grele îi vorbesc. Zice de multe ori lumea: «Părintele iar vorbește cu Sfântul!», și are dreptate. Merg în fața icoanei sale și îi spun: «Acela dorește să se rezolve o problemă gravă, un altul să se vindece de cutare boală, și așa mai departe. Te rog eu deci, ascultă-le rugăciunea, arată-ți harul și mila ta».

De aceea, pe toți îi îndemn neîncetat, să alerge la bogăția milei sale și să se roage fierbinte, cu cugetul curat și spălat de Sfânta Taină a Spovedaniei, și nu vor pleca neizbăviți».

VINDECAREA LUI STAVROS KALKANDI

O altă minune impresionantă, a fost aceea săvârșită asupra lui Stavros Kalkandi. Ea a devenit cunoscută de aproape toți creștinii din Grecia, dată fiind publicarea ei în ziarele și revistele vremii,

S-a născut în Neapoli Voion din Lakonia în anul 1923. Tatăl său era medic, dar s-a întâmplat să moară de tânăr, șapte ani mai târziu. Astfel tânărul Stavros, împreună cu fratele său mai mic Teodor, au rămas orfani de tată de la o vârstă fragedă. Cu toate acestea, mama lor Polihronia s-a îngrijit cu multă responsabilitate pentru creșterea și educarea lor. Primii ani de școală i-a urmat micul Stavros în localitatea sa natală, iar după terminarea liceului s-au mutat cu toată familia la Atena. Aici s-a înscris la Școala de Ofițeri ai Aviației Militare și în scurt timp a devenit un bun pilot. Nu peste mult timp însă, a izbucnit cel de-al Doilea Război Mondial. După intrarea în conflict a Greciei în anul 1941, tânărul Stavros, la vârsta de doar optsprezece ani, a fost trimis în misiune de zbor. După mai multe bătălii aeriene fost rănit pentru prima dată, fiind lovit în coloana vertebrală și suferind o hemoragie internă a măduvei spinării. Rănirea aceasta era doar începutul unei lungi suferințe, ce avea să urmeze.

A fost internat la spitalul Aviației Militare și după urmarea tratamentului, odată cu trecerea timpului, sănătatea i s-a îmbunătățit. Hemoragia internă s-a oprit, iar sângele s-a resorbit încet, încet. Au urmat apoi anii de ocupație germană. Stavros însă, ca un bun patriot, fără să abandoneze lupta împotriva cotropitorilor, a continuat să servească în aviația militară. A luat drumul exilului și a plecat să lupte în Orientul Mijlociu. După mai multe misiuni de zbor a fost din nou rănit, tot la coloana vertebrală, de data aceasta cu mult mai grav, având deja un început de paralizie la membrele

inferioare. A trecut cu dificultate pe la Ierusalim și s-a închinat la Sfântul Mormânt. A rămas în Orientul Mijlociu până la terminarea războiului, după care s-a întors în Grecia. De la Spitalul Militar din Atena, în 1947 a fost trimis în America, la New York, spre a fi operat de specialiștii de acolo. Îl va cunoaște mai târziu aici, după operație, pe vestitul chirurg Howard Rusk, doctorul personal al președintelui Roosevelt. Din păcate însă, de pe masa de operație a ieșit mai rău decât venise. Era aproape complet paralizat.

În 1951 s-a întors la Atena în căruț cu roțile. Cu mare dificultate, ajutat de cârje speciale, putea să facă câțiva pași. Situația lui se înrăutățea însă, odată cu trecerea timpului, ajungând să poată face, din ce în ce mai puține mișcări. A fost din nou internat la Spitalul Aviației Militare.

În cele din urmă a paralizat complet. Nu mai putea să-și miște nici mâinile, nici picioarele. Purta corespondență cu medicul american Rusk, în speranța că poate știința medicală va descoperi ceva nou, spre ameliorarea suferinței sale. Om de o mare ținută științifică și în același timp, de mare caracter și bunătate sufletească, doctorul american îl îndrăgise pe Stavros și se interesa constant de soarta sa. În 1957, pe cheltuiala sa, l-a chemat din nou în America, spre a-l supune la noi analize medicale. A adunat o echipă formată din cei mai mari specialiști ai vremii, rugându-i pe fiecare în parte să arate un interes deosebit față de cazul lui Stavros. Era de exemplu printre ei și cunoscutul neurochirurg Kouper, care descoperise noi metode pentru tratarea sindromului Parkinson.

L-au examinat cu atenție, l-au supus la tot felul de noi teste, dar din păcate, rezultatul a fost dezamăgitor pentru bietul Stavros. I s-a confirmat, în cele din urmă, că nu are absolut

nici o șansă de vindecare. Nivelul de dezvoltare a științei medicale din acel moment nu îi putea oferi absolut nimic. Nici o speranță. Pe chipul lui Stavros se citea o tristețe fără margini. Doctorul Rusk încerca din răspuțeri să-l mai încurajeze, dar fără nici un rezultat. În cele din urmă, i-a spus cu toată seriozitatea ceva, care l-a uimit din cale afară pe tânărul Stavros:

- *Ascultă, aș dori să îți mai dau un ultim sfat...*
- *Lăsați dragă doctore, recunosc că mi-ați fost ca un tată și vă mulțumesc din toată inima; din păcate însă, soarta mea este pecetluită, trebuie să sufăr până la sfârșit...*
- *Aș vrea doar, să îți recomand un ultim doctor, pe cel mai bun dintre toți și cu care țin neapărat să intri în legătură...*
- *Care doctor poate fi mai bun, decât cei pe care mi i-ai adus să mă examineze...?*
- *Stavros, acest doctor este Dumnezeu.*
- *Dumnezeu...?,* răspunse melancolic și totodată vădit dezamăgit Stavros.
- *Ascultă, chiar dacă nu crezi deocamdată în El, fă-o pentru mine, roagă-te din când în când și vei simți o mare ușurare, îi spuse doctorul.*

Dacă sfatul acesta ar fi venit din partea unui preot, sau din partea Arhiepiscopului Iacov de America, pe care avusese ocazia să-l cunoască, s-ar fi gândit că sunt doar cuvinte preoțești, menite să-i aline cât de cât suferința. Dar să audă aceste cuvinte din partea unui om de știință, nu se aștepta nicidecum. Se gândea în sinea sa cu dezamăgire: *«Am venit la atâtea mii de kilometri, ca să mă vindece știința medicală, iar doctorul acesta mă trimite acum la Dumnezeu. Pentru Dumnezeu am venit eu în America...? Și în cele din urmă,*

cine L-a văzut pe Dumnezeu, unde este El ca să Îl pot găsi...?

Cu aceste gânduri se întorcea Stavros în camera sa de spital. Era desigur un tânăr, ca mulți alții, care nu își pusese decât rareori și în mod superficial problema existenței lui Dumnezeu. Fusese la Ierusalim și se închinase la Sfântul Mormânt, dar o făcuse mai mult din curiozitate și dintr-un respect formal față de tradiția Ortodoxă în care fusese crescut. Niciodată însă, nu își pusese în mod serios, problema raportării sale la Dumnezeu.

Cuvintele medicului îi rămăseseră adânc întipărite în minte. Tot încerca să se gândească la altceva, dar repetat îi reveneau în memorie mereu și mereu aceleași vorbe: «*Caută-L pe Dumnezeu...!... Caută-L pe Dumnezeu...!*»

Noaptea aceea avea să fie o noapte de calvar. Întors în rezerva sa, a fost pus pe pat de asistentul desemnat să-l ajute. Neavând la el bani ca să-i dea deja obișnuitul bacșiș, doi, trei dolari, asistentul a plecat îmbufnat și nu a mai revenit până dimineața. Era iarnă iar în cameră se făcuse frig. Pe la miezul nopții i-a venit să urineze. În zadar a sunat îndelung la soneria ce făcea legătura cu camera asistenților. Nimeni nu venea să-l ajute. Până la urmă a trebuit să facă pe el. Situația era groaznică și se simțea nenorocit. Frigul se întetise, înghețase tot, și tremura de se clătina patul. În creier auzea o singură voce care-i spunea neâncetat: «*Caută-L pe Dumnezeu...!... Caută-L pe Dumnezeu...!*». Chinul părea că nu mai are sfârșit. Atunci, un nou gând i-a încolțit în minte: «*Da, îl voi căuta pe Dumnezeu...! Îl voi căuta din toate puterile...! Îl voi căuta și-L voi găsi...! E singura speranță care mi-a mai rămas...!*»

În noaptea aceea de chin, a simțit că ceva s-a schimbat în sufletul său. O nouă dimensiune și o nouă lume se deschidea

în fața sa. Lumea spirituală. Era tot ceea ce-i mai rămăsese. Oricum, bătălia pentru lumea aceasta i se părea definitiv pierdută.

Trebuia să-L caute și să-L găsească pe Dumnezeu. Cu orice preț. Simțea înlăuntrul său o putere și o dorință infinită, pe care nu o mai simțise niciodată. Ceva cu totul nou se petrecea cu el. Nu putea încă să definească prea bine toate aceste sentimente și trăiri, dar înțelegea că ele depășesc în intensitate, tot ceea ce trăise până atunci. A început să își aducă aminte anumite cântări bisericești și fragmente de psalmi, pe care le învățase încă din copilărie. Le repeta și încerca să le reconstituie în memorie. Simțea că astfel, prinde tot mai multă putere lăuntrică. Iar această putere era capabilă să micșoreze suferința fizică, la care era expus în acele momente. Repeta neîncetat: *«Doamne al puterilor fii cu noi, căci pe altul afară de Tine, ajutor întru necazuri nu avem, Doamne al puterilor, miluește-ne pre noi!... Cine este Dumnezeu mare ca Dumnezeul nostru..., Tu ești Dumnezeu Carele faci minuni»*. Simțea că aceste gânduri îl încălzesc sufletește și trupește, că îi dau tărie. Astfel a petrecut întreaga noapte. Se rugase neîncetat: *«Doamne, ajută-mă să te cunosc..., ieși în întâmpinarea mea, deschide-mi mintea și sufletul ca să Te pot înțelege și iubi...!»*

A rămas prin spitalele și fundațiile americane până în anul 1961, când s-a hotărât să se întoarcă în Grecia. Aici a fost internat la Centrul Civil de Recuperare a Invalizilor. Diferența de calitate a serviciilor între această fundație săracă de stat și cele americane era foarte mare. De aceea a trebuit să se adapteze la noile condiții, făcând încă un efort sufletesc de depășire a greutăților.

Cam după două săptămâni de la întoarcerea sa din America, un vizitator neobișnuit, un *mesager al lui Dumnezeu*, așa

cum avea să-l numească mai târziu, și-a făcut apariția. Astfel, într-o dimineață, un călugăr în vârstă, cu părul și barba albe, a trecut porțile fundației și a cerut să-l vadă pe noul internat, pe cel ce s-a întors de curând din Statele Unite. O asistentă, l-a condus la camera lui Stavros. După ce a intrat înăuntru și l-a salutat, a început să-i vorbească:

- *Dumneata ești noul pacient, care s-a întors de curând din străinătate?*
- *Da părinte, eu sunt. Din păcate, nu îmi pot mișca deloc nici mâinile și nici picioarele și de aceea nu pot să mă ridic, să vă salut cum se cuvine.*
- *Nu-i nimic, stai liniștit, lădat să fie numele Domnului!*

Apoi a început să îl întrebe diverse lucruri. De unde este, cum s-a accidentat, cum îl cheamă și așa mai departe. La un moment dat Stavros însă l-a întrebat:

- *Părinte, dar pe cine căutați, pentru cine ați venit aici la spital?*
- *Pentru tine fiule, pentru nimeni altcineva!*
- *Da...?,* răspunse mirat Stavros, *atunci luați loc să vă ascult.*
- *Am venit să îți spun câteva cuvinte și aș dori să mă ascuți cu atenție. Copilul meu, să fii fericit că te găsești în această situație.*
- *Dar cum să fii fericit părinte, de vreme ce sunt paralizat?*
- *Da copilul meu, ai dreptate, dar abia acum ai ocazia să îl descoperi pe Dumnezeu, de care te-ai îndepărtat foarte mult. Și ai grijă, nu te răzvrăți împotriva Lui, pentru că Te iubește foarte mult și nu știi ce îți pregătește, până la sfârșitul vieții tale.*

Cuvinte preoțești de îmbărbătare..., se gândea în sinea lui Stavros, dar cu toate acestea, trebuie să recunosc faptul, că este foarte ciudată această vizită. După ce au mai stat de vorbă, l-a sfârșit, l-a întrebat din nou:

- *Părinte, până la urmă cum vă numiți și cum de vă găsiți aici, mi se pare foarte curioasă vizita dumnevoastră aici...?*
- *Mă numesc Filotei Zervakos și sunt starețul mănăstirii Laggovardas, din insula Paros.*
- *Și cine v-a trimis la mine?*
- *Iubirea lui Dumnezeu m-a trimis, copilul meu, și în orice vei avea nevoie, sunt gata să te ajut.*

I-a dat deci să înțeleagă, că această vizită va avea o continuare, că se vor mai revedea. La plecare l-a întrebat:

- *Părinte, este greu să se apropie cineva de Dumnezeu? Aceasta mă preocupă cel mai mult.*
- *Nu e greu...; este de ajuns să ți-o dorești numai, din toată inima, să te rogi cu adevărat, să te spovedești și să te împărtășești. Acestea sunt principalele trepte care ne urcă spre Dumnezeu.*

Și-au luat rămas bun și s-au despărțit. Câteva zile la rând, Stavros s-a gândit la discuția cu bătrânul călugăr. Se întreba deasemenea, cine ar fi putut să-l trimită. Oare să-l fi trimis mama lui, pentru a-i alina cât de cât suferința?

Nu a trecut multă vreme, de la această misterioasă vizită și iată că o nouă surpriză îl aștepta. A venit să-l caute un fost coleg de armată, împreună cu care luptase în Orientul Mijlociu și care, între timp se călugărise, primind numele Arsenie. După ce și-au povestit cele petrecute în perioada în care nu se mai văzuseră, Stavros l-a întrebat:

- *Cum de ți-ai adus aminte de mine și de unde ai aflat că mă aflu aici, în situația asta.*

- *M-a trimis, dragă Stavros, iubirea și interesul pe care îl are pentru tine părintele meu duhovnicesc.*
- *Și cine este acesta?*
- *Este părintele Filotei Zervakos, cel care te-a vizitat cu câteva zile înainte. Acesta este un om atât de duhovnicesc și bun. Încă din tinerețe a fost ucenicul Sfântului Nectarie din Eghina.*

Stavros auzea acum pentru prima dată, vorbindu-se despre acest Sfânt. Apoi a întrebat:

- *Bine și pe părintele Filotei, cine l-a trimis la mine?*
- *Mi-a povestit că, în timp ce venise în oraș să rezolve anumite probleme pentru mănăstirea sa, trecând pe lângă acest azil, a auzit lăuntric vocea Domnului care l-a spus să intre aici, să-l caute pe noul bolnav venit din străinătate și să-i ofere ajutor sufletesc.*

Desigur că, auzind aceste cuvinte, Stavros a fost foarte impresionat. Faptul că Dumnezeu îi trimitea acest semn, că se interesa iată, de soarta sa, a început să îi dea noi speranțe. Apoi, tânărul monah l-a întrebat dacă ar fi de acord să facă un prim pas către purificarea sa sufletească, prin Taina Sfintei Spovedanii. Stavros, care se gândise multe nopți la rând la cele spuse de părintele Filotei, printre care și la această Sfântă Taină, a acceptat imediat, cu bucurie. Atunci, monahul Arsenie i-a propus să meargă împreună la una dintre parohiile din apropiere, unde știa că slujește un mare duhovnic și părinte îmbunătățit pe nume Atanasie. Cu ajutorul celor doi soldați, care erau desemnați să-l îngrijească, au ajuns la biserica respectivă.

Aici, sub epitrahilul părintelui Atanasie, pentru prima dată în viața sa, Stavros și-a mărturisit toate păcatele pe care le

săvârșise până la acea vârstă. Lacrimile de pocăință care se scurgeau pe obrajii săi, îi spălau în același timp și sufletul chinuit. După ce a primit dezlegarea s-a simțit ușurat și alinat. Câteva ore mai târziu, acest sentiment a căpătat noi dimensiuni. Era și cum s-ar fi născut din nou, iar perspectivele până atunci sumbre ale vieții sale, parcă începeau încet, încet, să se limpezească, să se lumineze. Era bucuros, și i-a spus prietenului său să-i transmită părintelui Filotei că îl așteaptă cât mai des să vină și să stea de vorbă cu dânsul. Sufletul său era însetat de cunoașterea căilor sufletești, care duceau către Dumnezeu.

De atunci înainte, părintele Filotei l-a vizitat de multe ori, i-a dat o atentă îndrumare, l-a încurajat și i-a deschis porțile unei înalte trăiri duhovnicești, a unei vieți de rugăciune neîncetată.

După câteva luni, în timpul uneia dintre aceste vizite, Stavros și-a exprimat dorința de a vizita și el mănăstirea Sfânta Treime din Eghina. Dorea să se închine la moaștele Sfântului Nectarie, despre care auzise atât de multe lucruri minunate. Părintele Filotei s-a bucurat să audă această dorință și astfel, au pus la punct toate amănuntele legate de călătorie. Câteva zile mai târziu, împreună cu alți prieteni și fii duhovnicești ai părintelui, s-au deplasat în Eghina și au ajuns la mănăstirea Sfântului Nectarie. Aici, în biserica mănăstirii, părintele Filotei a început slujba Paraclisului Sfântului Nectarie, într-o atmosferă de adâncă evlavie din partea tuturor celor prezenți. Cu capul plecat pe racla în care se aflau moaștele Sfântului, Stavros se ruga din toată inima să-i dăruiască, dacă nu vindecarea, cel puțin mai multă putere sufletească și trupească, spre a îndura mai ușor greutățile generate de neputința sa.

La sfârșitul slujbei, una dintre doamnele care se afla în biserică l-a întrebat:

- *Cine sunt preoții care au oficiat sfânta slujbă?*
- *A fost un singur părinte doamnă, a răspuns Stavros, și se numește Filotei Zervakos.*
- *Cred că vă înșelați, spuse doamna, eu am văzut foarte bine că au slujit doi preoți în Sfântul Altar.*

Apropiindu-se de părintele Filotei, care tocmai ieșea din Sfântul Altar, Stavros îi spuse:

- *Părinte, doamna aceasta spune că a mai văzut un preot, slujind împreună cu dumneavoastră în Sfântul Altar.*
- *L-ați văzut cu adevărat și dumneavoastră, întrebă părintele Filotei pe doamna respectivă?*
- *Da părinte...!*
- *Ei bine, iubiții mei, trebuie să vă spun că era Sfântul Nectarie. Și eu l-am văzut și am stat de vorbă cu dânsul. Mi-a spus multe lucruri și despre tine Stavros, pe care din păcate nu pot să ți le dezvălui acum. Nu ești încă pregătit pentru a le afla. Spre folosul tău duhovnicesc, ele trebuie să îți rămână ascunse. Cândva însă, le vei afla și ne vom bucura împreună de ele. Tot ceea ce ai de făcut deocamdată, este să te străduiești cât mai mult pe drumul desăvârșirii tale sufletești. Eu voi fi mereu lângă tine și te voi ajuta.*

O adâncă emoție îi cuprinsese pe toți cei prezenți. Au dat slavă lui Dumnezeu pentru cele văzute și auzite și au plecat întăriți sufletește, fiecare la casele lor. Stavros simțea o mare bucurie ce îi inunda sufletul și trupul. Primise încă o dată confirmarea că Dumnezeu îl iubește, că se interesează de soarta sa, că viața sa duhovnicească se afla sub îndrumarea și

oblăduirea unor oameni atât de curați și sfinți. Se simțea renăscut, plin de speranță. Își dădea seama că, urmând acest drum, avea să ajungă la izbăvirea sufletului său chinuit. Nu îl mai preocupa atât de mult, dacă se va vindeca sau nu, vreodată, de boala sa trupească. Nu boala trupească era importantă. Boala sufletească trebuia neapărat vindecată. S-a întors la azil întărit. Știa deja, ce are de făcut. Mai întâi, a avut în vedere să urmeze un program strict de rugăciune zilnică. Apoi, cu ajutorul celor doi soldați, se hrănea zilnic sufletește, citind din Sfânta Scriptură și din Filocalie. O mare atenție însă, nu înceta să acorde și celorlalți bolnavi, tovarăși de suferință. Încerca să le ofere și acelor câte ceva, din bucuriile sale duhovnicești. Deși era cel mai neputincios trupește dintre ei, încerca să-i întărească prin cuvintele sale mângâietoare. Mai mult decât atât, s-a gândit să profite oarecum de avantajele pe care i le oferea faptul că era invalid de război și să le ofere celorlalți suferinzi, un nou sprijin sufletesc. Astfel, a luat inițiativa construirii, cu ajutorul armatei, a unei mici biserici în curtea azilului. A făcut apel la toate cunoștințele pe care le avea în oraș și în scurt timp, a reușit să îi mobilizeze în acest scop. Se scula de dimineață. Îl pregăteau și îl îngrijeau soldații infirmieri, îl suiau în cărucior și cu mașina, care le era permanent pusă la dispoziție de armată, se duceau în oraș să caute sprijinul și materialele necesare. Fiecare a sărit în ajutor cu ceva. În scurt timp, noul paraclis a fost terminat și sfințit, primind hramul Sfinților Arhangheli, cei care sunt considerați ca fiind protectorii aviatorilor militari.

Câtă bucurie se citea pe fața tuturor invalizilor și a personalului medical, în Duminica Floriilor a anului 1963, când a avut loc sfințirea noului locaș de închinare...! Cu câtă evlavie și cutremur sufletec, au petrecut cu toții Săptămâna

Patimilor și slăvita Înviere a Domnului și Mântuitorului Hristos...! Veneau din oraș rude și cunoștințe ale celor bolnavi și se rugau împreună cu aceștia în micul paraclis, pentru alinarea și întărirea lor sufletească și trupească. În scurtă vreme Stavros a învățat să cânte la strună. Îi dăruise Dumnezeu o voce plăcută, melodică și îi uimea pe cei prezenți prin voința și energia de care dădea dovadă. S-a îngrijit de asemenea, ca micul paraclis să aibă un preot permanent. Astfel, într-una din zile, a fost internat la azil un ieromonah din Kerkira, care suferise o paralizie la unul dintre picioare. Reușea totuși să meargă, cu ajutorul unei proteze speciale. Stavros l-a întrebat dacă ar dori să rămână în continuare ca preot slujitor al spitalului, iar acesta a acceptat. Rămânea doar să se facă intervențiile necesare către Mitropolia de Kerkira, pentru a se obține transferul. Și iarăși, cu energia care-l caracteriza, Stavros a adus la îndeplinire și această misiune. L-a vizitat pe mitropolitul insulei care, impresionat de voința și caracterul admirabil al acestui om invalid, și-a dat fără nici o ezitare acordul transferului.

O altă dorință a lui Stavros era și aceea de a se îmbunătăți cât de cât, condițiile de viață ale celor suferinzi. În acea perioadă economia țării nu era atât de puternică, iar fondurile alocate pentru astfel de instituții sanitare erau extrem de mici. Bolnavii locuiau în camere impropii, nu aveau o sală de lectură, o bibliotecă, și alte lucruri atât de necesare, care ar fi putut să aducă un spor de mulțumire celor suferinzi. De aceea, Stavros a luat inițiativa înființării unei fundații, numită «*Prietenii invalizilor*», prin intermediul căreia să se poată strânge donații, menite să îmbunătățească nivelul de viață al bolnavilor.

Au primit astfel, diverse ajutoare din partea armatei, din partea altor organizații de binefacere din țară și din străinătate. În scurt timp acestea au avut un efect benefic, condițiile s-au îmbunătățit simțitor iar bolnavii îi erau recunoscători, admirând devotamentul și puterea sa de sacrificiu. Și toate acestea, din partea unui om care nu putea să se miște deloc.

Ca să înțelegem mai bine ce înseamnă această dramă a paralizicului, redăm în continuare un fragment, dintr-o discuție pe care Stavros a avut-o într-o zi, cu un prieten apropiat și pe care acesta a notat-o în jurnalul său.

O muscă !...

«Ce importanță poate avea, pentru un om, o muscă? ...

Niciuna, am fi înclinați să răspundem! Dar oare, pentru toți oamenii să fie la fel? ...

Se pare că, pentru unii dintre noi, importanța ei este foarte mare....

Încercați într-o zi, atunci când s-ar întâmpla ca o muscă să se așeze pe fața dumneavoastră, să o lăsați câteva clipe să se plimbe în voie pe obraz, pe nas , pe frunte... Veți constata îndată, cât de neplăcut este. Această mică insectă vă poate enerva la culme, vă poate face să vă manifestați în fel și chip furia, aproape vă scoate din minți....

Nu am dorințe, îmi mărturisea prietenul meu Stavros. Nu mă plâng pentru situația în care mă găsesc. O îndur cu perseverență. Cred în Dumnezeu. Câteodată însă, omul cel trupesc, se trezește înlăuntrul meu și îmi vin tot felul de dorințe omenești.

Cam ce fel de dorințe, l-am întrebat. Mă așteptam să spună că și-ar dori cine știe ce lucru plăcut: să poată dansa, să poată înota sau alerga ori altele. Dar nu. Mi-a răspuns: Uite, de exemplu, să-mi pot și eu ridica mâna, ca să alung o muscă, ce nu ar înceta să se plimbe pe obrazul meu. Câtă fericire simte cineva, care poate să facă măcar și această simplă mișcare, după ani de paralizie totală. Din păcate, oamenii sănătoși nu pot să-și dea seama cu adevărat, ce fericire este să te poți mișca liber....

Completăm descrierea personalității lui Stavros Kalkandi, cu două întâmplări, petrecute în cadrul acțiunilor de binefacere ale fundației inițiate de el «**Prietenii invalizilor**». Un prim scop al fundației era de a găsi locuri de muncă, pentru cei care aveau handicapuri mai ușoare și care puteau desfășura o anumită activitate de producție. Era foarte greu pe vremea aceea, cum de altfel este greu și în zilele noastre, ca un handicapat să găsească un loc de muncă. Există oameni sănătoși care sunt șomeri, ce să mai vorbim de acești bieți nefericiți.

Într-o zi, Stavros a luat cu sine șapte infirmi, care puteau lucra numai cu o singură mână și care fuseseră școlarizați și specializați în meseria de sudori, și a mers cu dâștii la un șantier naval. Șantierul aparținea unui mare bogătaș, pe nume Andreadis. A întrebat pe șeful de șantier dacă nu are cumva nevoie de mână de lucru, iar acesta i-a răspuns că ar fi nevoie de niște sudori specialiști, dar că nu poate angaja astfel de cazuri speciale fără acordul patronului. Cu toate acestea, Stavros a insistat pe lângă șeful de șantier să-i pună pe muncitorii aduși de el, să dea un test de lucru. Știa că aceștia erau foarte buni meseriași și se descurcau foarte bine chiar și cu o singură mână. În plus, erau foarte ambițioși și

harnici, impulsionați fiind necazul lor și de dorința de a nu fi mai prejos decât cei sănătoși.

Înainte de testul însă, au mers și la patronul șantierului și i-au expus situația. Și acesta la rândul lui, s-a arătat foarte sceptic și rezervat față de ideea că acești infirmi ar putea să facă față unui test concurs, alături de alți sudori sănătoși. Cu toate acestea, la insistențele lui Stavros, a acceptat. Mare le-a fost mirarea tuturor, când au constatat că sudorii handicapați lucrau în același ritm și la fel de bine cu cei care erau sănătoși. Unii dintre ei se dovedeau chiar extraordinar de îndemânatici. Văzând rezultatele, patronul a acceptat să îi angajeze de probă pentru o lună. După acea lună de zile, i-a scris o scrisoare lui Stavros, l-a felicitat pentru perseverența lui și i-a spus că muncitorii infirmi lucrează foarte bine și conștiincios și prin urmare, vor rămâne angajați permanenți ai șantierului. Intenționa chiar, să le mărească și salariul. Stavros a mulțumit cu lacrimi Sfântului Nectarie, care era sigur că îl ajutase și de această dată, ascultându-i rugăciunile. Un alt caz impresionant a fost acela al tânărului de 20 de ani Ioan Sifakis, care se născuse fără mâini. Venind la spital, doctorii îi improvisaseră a proteză, cu care însă, nu putea să facă absolut nici o mișcare. Văzându-l că plângea disperat pe holurile spitalului, deoarece doctorii îl trimiteau acasă fără să-i poată oferi nimic mai bun, Stavros a fost mișcat de suferința lui și i-a promis că va încerca să găsească o soluție mai bună. A luat legătura prin corespondență cu institutul de proteze pentru handicapați de la Londra, trimițându-le și fotografia tânărului. Aceștia au răspuns că pentru problema respectivă, cele mai bune soluții, le oferea la momentul respectiv, institutul de la Moscova.

Citind acest răspuns, Stavros s-a gândit ce să facă mai departe. Întâmplarea a făcut ca în acele zile, să aibă loc o

Conferință a Bisericilor Ortodoxe, care se desfășura în insula Rodos. Stavros a plecat imediat acolo și a luat legătura cu reprezentantul Bisericii Ruse, cu Mitropolitul de Petropolis, Nicodim. Explicându-i situația, acesta s-a arătat binevoitor să ajute și la întoarcerea la Moscova a luat legătura cu responsabilii institutului. Ioan Sifakis a fost invitat apoi să vină la Moscova. A stat acolo cinci luni și cu sprijinul financiar al Bisericii Ruse a primit o proteză modernă, cu ajutorul căreia putea să facă șase mișcări de bază. Fericirea tânărului era fără de margini. La întoarcere a mulțumit binefăcătorului său, care l-a trimis la rândul său, să mulțumească Sfântului Nectarie, binefăcătorul și ocrotitorul celor suferinzi.

Participând activ deci, la toate aceste activități ale fundației, Stavros se simțea foarte mulțumit sufletește. Era deja o mare diferență între perioada în care abia se întorsese din America, când se simțea nefericit și copleșit de boala sa și perioada pe care o petrecea acum. Întărit sufletește printr-o activă viață creștină, având ca centru viața duhovnicească de rugăciune, spovedania și împărtășania, Stavros reușise deja să micșoreze efectele negative ale bolii sale. Deasemenea, participând la aceste acțiuni ale fundației, își găsisese totodată o activitate practică, ce îi oferea pace sufletească.

Ajungem așadar, la anul mântuirii 1971. Stavros nu mai fusese de multă vreme în Eghina să se închine la moaștele Sfântului Nectarie. De fiecare dată când fusese acolo, simțea că prinde deosebite noi puteri sufletești și trupești, care îl ajutau să-și continue toate aceste activități amintite mai sus. De aceea, a răspuns pozitiv la propunerea părintelui Filotei, care tocmai venise până la Atena, de a mai vizita odată mănăstirea Sfântului lor atât de iubit.

Ajungând la mănăstirea Sfânta Treime, părintele Filotei a săvârșit Sfânta Liturghie, l-a împărțășit pe Stavros și apoi au continuat cu Acatistul Sfântului Nectarie. La sfârșitul slujbei, Stavros a dorit ca de fiecare dată să se închine la Sfintele Moaște. I-a rugat chiar pe cei doi soldați, să ridice racla de argint în care se aflau acestea și să o pună pe picioarele sale. La o primă încercare de a le ridica, cei doi soldați nu au reușit, deși în alte dăți ea fusese ridicată cu ușurință. Au întreat-o pe maica stareță, dacă nu cumva racla este prinsă cu șuruburi de soclul de marmură. Mirată de întrebare a răspuns că nu are nici un șurub. Abia la a doua încercare, cu mare greutate au reușit să ridice racla și să o pună pentru câteva clipe pe picioarele paralizate ale lui Stavros. Se pare că prin această *greutate*, Sfântul Nectarie voia să își facă simțită prezența. Îmbrățișând cu toată dragostea și credința sa Sfintele Moaște, Stavros s-a rugat zicând:

- Sfinte, de această dată n-am venit să-ți cer nimic. Am venit să-ți dau. Să-ți dau viața mea. Să-ți dau toată ființa mea. Tu știi mai bine decât mine ce trebuie să-mi dai. Dacă nu trebuie să-mi dai nimic, cel puțin ajută-mă să devin un bun ostaș duhovnicesc al Mântuitorului Hristos. Învrednicește-mă ca oriunde m-aș afla, fie în cărucior, fie pe picioarele mele, să devin pricină a slăvirii Sfântului tău nume. Aceasta îți cer. Arată-mi că ascuți rugăciunea mea.

A doua zi s-au întors la Atena. Stavros și-a reluat programul de zi cu zi. Simțea totuși că ceva nou se întâmplă cu el. După câteva zile, chiar în ziua Sfinților doctori fără de arginți Cosma și Damian, a simțit că trupul său era dezlegat de legăturile paraliziei, care atâția ani îl chinuise. I-a rugat pe cei doi soldați dimineța să-l ajute să se ridice în picioare. Aceștia, mirați de o asemenea dorință neobișnuită, l-au întreat pentru ce cere aceasta. El însă a insistat. L-au ajutat

să se ridice și mare le-a fost mirarea, când au văzut că genunchii bolnavului nu mai cedează greutateii corpului și că se putea susține singur. Apoi Stavros le-a cerut acel aparat ortopedic, cu care se ajută anumiți infirmi să meargă, sprijiniți cu mâinile pe el. Simțea că poate să pășească, dar datorită faptului că nu mai mersese de atâția ani, mușchii săi erau foarte slăbiți și în plus uitase mișcările care trebuie făcute. Era asemenea unui copil mic ce abia învață să facă primii pași. Cu toate acestea, sprijinit pe aparatul respectiv, spre stupefarea celor prezenți, a reușit să facă câțiva pași. Apoi a strigat plângând: «*M-am făcut bine! M-am făcut bine! Dumnezeu slăvit să fii în veci! Sfinte Nectarie îți mulțumesc!*»

Cei doi soldați lăcrimau și ei profund impresionați. S-a așezat din nou în scaunul pe rotile și i-a rugat pe soldați să îi cheme pe toți medicii prezenți în spital, fără să le spună despre ce este vorba. Când au venit i-a întrebat:

- *Credeți că voi mai putea merge vreodată?*
- *Domnule Stavros, ce v-a apucat să ne chemați degeaba aici? Vă țineți de glume astăzi? De atâția ani suntem împreună aici și știți foarte bine că, din păcate, nu există nici o șansă de vindecare pentru boala dumneavoastră, a răspuns unul dintre medici.*
- *Și totuși, eu am să vă demonstrez că, prin voia lui Dumnezeu, pot merge din nou. Primii pași însă, aș dori să îi fac în Sfânta Biserică, pe care împreună am construit-o. De aceea, vă rog să îi chemați acolo acum și pe ceilalți bolnavi.*

Vădit neîncredători, unii chiar deranjați de toată această situație, crezând că bietul Stavros a cam luat-o razna, au acceptat totuși, din respect pentru persoana sa și pentru

ajutorul pe care îl oferise de atâta timp azilului. Odată adunați în Biserică Stavros le-a spus tuturor celor prezenți: *«Dumnezeu, pentru rugăciunile Sfântului Nectarie de Eghina, m-a făcut sănătos! A venit clipa în care voi putea merge din nou!»*

Apoi, l-au ajutat ușor cei doi soldați să se ridice și cântând: *«Cine este Dumnezeu Mare ca Dumnezeul nostru! Tu ești Dumnezeul carele faci minuni!»* a făcut încet, încet, primii pași. Toți cei prezenți au izbucnit în strigăte de uimire. Mulți plângeau și dădeau slavă lui Dumnezeu. Bolnavii strigau: *«Și noi vrem să ne vindecăm! Doamne fă o minune și cu noi!»* O mare emoție și tulburare îi cuprinsese pe toți. Medici și pacienți nu își putea crede ochilor. Îl cunoșteau pe Stavros de atâția ani, îl examinaseră de zeci de ori, văzuseră mușchii săi atrofiați de atâtea zeci de ani de nemișcare, știau că era imposibil cu mijloacele medicale contemporane să se facă bine și totuși, iată, el se afla în fața lor, mergând din nou. Și nu doar atât. Dar și mâinile le putea acum mișca normal. *Mare este Dumnezeu...!*, exclamau cu toții.

Preotul spitalului a făcut apoi o slujbă de mulțumire, la care au participat cu emoție toți cei adunați. Sperau ca într-o bună zi, această minune a vindecării să se întâmple cu fiecare dintre ei.

După un scurt program de recuperare și fizioterapie, pentru întărirea din nou a mușchilor slăbiți de atâția ani de nemișcare, Stavros a reușit să își reia viața normală. S-a întors la casa sa, unde a locuit împreună cu mama și cu fratele său. A călătorit de multe ori în Eghina, spre a mulțumi neîncetat Sfântului Nectarie, care îl vindecase suflește și trupește. A continuat activitatea de ajutorare a celor invalizi prin fundația sa și a devenit o mărturie vie despre puterea credinței, despre puterea vindecătoare a Sfântului Nectarie,

despre importanța întoarcerii omului către Părintele Ceresc, către o adevărată viață creștină, viață în Hristos.

Ziarele și revistele vremii au relatat adeseori despre vindecarea sa miraculoasă și astfel, a devenit cunoscut în toată țara. Urmând exemplului său, mii de credincioși vin an de an la moaștele Sfântului Nectarie, cu speranța că se vor vindeca de orice boală ar fi cuprinși, sufletească sau trupească. Și mulți dintre ei pleacă vindecați.

Stavros a avut de atunci înainte, am putea spune, o viață de misionar. A fost invitat să vorbească la zeci de întruniri creștine. A ajuns din nou în America, unde s-a întâlnit cu vechiul său prieten, doctorul Rusk. Bucuros de minunea care se întâmplase, doctorul l-a invitat să vorbească la un congres al medicilor care avea loc în acel an, 1974, la New York. Și aceia au fost impresionați de istoria vieții sale.

În localitatea în care s-a născut, a ridicat o biserică cu hramul Sfântului Nectarie. Întrega sa viață, a dedicat-o iubirii lui Dumnezeu și a apropielii aflat în suferință.

A trecut la cele veșnice pe 2 Ianuarie 1996, la vârsta de 73 de ani. Viața sa a reprezentat pentru mulți, un model de dăruire și de jertfă. Cu siguranță că acolo, în locașurile dreptilor, se bucură împreună cu Sfântul Nectarie, pentru întoarcerea spre Mântuitorul Hristos a fiecăruia dintre cei pierduți, pe valurile acestei vieți trecătoare.

MITROPOLITUL AGATANGHEL

Mitropolitul Agatanghel de Smirna Nouă, istorisea în timpul unei emisiuni radiofonice, următoarea întâmplare:

«În timpul vieții mele am avut de purtat multe cruci grele. Cea mai grea însă, a fost aceea a unei boli grave, de care

am suferit pe o perioadă de aproape șase ani. Am purtat însă și această cruce grea, sprijinindu-mă pe credința mea în Dumnezeu cel în Treime. Această credință au sădit-o în mine evlavioșii mei părinții, bunul meu tată, care a fost preot și neuitata mea mamă. Ea a fost întreținută și cultivată mai apoi de părintele meu duhovnicesc, de sfântul și înțeleptul călugăr Kalist Miliaras.

Să revenim însă la istoria îmbolnăvirii mele.

Pe la începutul anului 1980, în vreme ce eram Mitropolit de Didimotihon și Orestia, m-am îmbolnăvit de cancer.

Doctorii, fără să îmi spună diagnosticul adevărat, mi-au spus că trebuie să fiu supus unei grele operații. Citeam însă în ochilor lor și ai rudelor mele, cam ce fel de boală m-a lovit. Ca să îi protejez însă, nu le-am spus că de fapt mi-am dat seama de adevăr. Părintele meu duhovnicesc le-a spus rudelor mele: «Dacă Dumnezeu a hotărât să ni-L ia, o să-L ia; iar dacă a hotărât să ni-L mai lase, Îl va lăsa!» Avea deci deplină încredere în Pronia Divină. Cu toate acestea diagnosticul, atât al laboratoarelor de aici, cât și al celor din Europa era același: cancer, și încă într-o formă foarte gravă. Boală incurabilă, din punct de vedere omenesc. Însă, mai presus decât știința medicală omenească lucrează Iubitorul de oameni Dumnezeu, prin mijlocirea Sfinților săi. Mă rugam neâncetat la Dumnezeu, cerând în același timp, protecția Sfântului Nectarie.

În Ianuarie 1983, însoțit de Mitropolitul de atunci de Noua Smirnă, fericitul întru pomenire Hrisostom, am fost internat în Spitalul Memorial de la New York. Operația era programată pentru luni dimineața. Duminică mă împărtășisem și eram pregătit pentru orice avea să se întâmple. În timp ce eram transportat spre sala de operație, mitropolitul Hrisostom mi-a pus în mână o mică iconiță a

Sfântului Nectarie. Tulburat m-am rugat încă odată către Sfântul meu protector, cerând dumnezeiasca lui îngrijire. În același timp, i-am făgăduit că dacă mă va vindeca, voi sluji în amintirea sa, la Sfântul Altar al Bisericii sale din Eghina. Operația a durat opt ore și jumătate! Când m-am trezit, chirurgical mi-a spus: «În timp ce vă aflați la sala de tratament, nu mai aveam nici o speranță pentru dumneavoastră; se pare însă, că acolo sus în cer, aveți mulți prieteni!»

Mulțumeam neîncetat Maicii Domnului, a cărei icoană o aveam așezată deasupra patului de spital (pe care mi-o adusese Arhiepiscopul de atunci al Americii, Iacob, care mă vizita în fiecare zi) și binențeles, protectorului meu Sfântului Nectarie. Nu încetam să îl rog, pentru deplina mea însănătoșire. Timp de trei ani, după operație, nu am putut să mănânc nimic, nici să beau măcar o gură de apă. Eram hrănit artificial. Nu mi-am pierdut însă nici o clipă credința în Dumnezeu și speranța în Sfântul Nectarie.

Și minunea s-a petrecut! Rugăciunea fierbinte a tuturor, însoțită de credință puternică au dus la însănătoșirea mea deplină. S-au dezmințit astfel, toate prognozele științei omenеști; «Unde vrea Dumnezeu se biruiește rânduiala firii».

Mă simt obligat să amintesc aici, că neîncetate rugăciuni către Dumnezeu pentru mine, și către Sfântul Nectarie, a înălțat și cuviosul părinte Nectarie Vitalis. El este acela care, mai târziu, după însănătoșirea mea, a făcut și simbolul de aur, dedicat icoanei Sfântului Nectarie, în amintirea acestei minuni.

Când după trei ani de zile, m-am întâlnit din nou cu Arhiepiscopul Iacob, mi-a spus: «Bine-ai venit, cel cu care s-a petrecut minunea lui Dumnezeu!»

Aș dori să mai amintesc și următorul lucru. Acolo, la spitalul Memorial din America, am cunoscut mai multe persoane bolnave de cancer, care credeau puternic în Dumnezeu și care ulterior s-au vindecat. O doamnă de la Atena, pe care n-am s-o uit niciodată, era și ea internată. La un moment dat, am văzut-o ținând în mână icoana Sfântului Nectarie și zicând: «Știu că am cancer, dar Sfântul nu mă va lăsa să mor, pentru că am copii de crescut...!» Vedeți cât de adâncă era credința ei...! Când mai târziu m-am dus și am slujit la mănăstirea Sfântului Nectarie în Eghina, am fost plăcut surprins, să o văd printre credincioșii aflați în biserică. Venise și ea să mulțumească Sfântului, pentru marea minune pe care o săvârșise cu ea.

Credința ne izbăvește. Dumnezeu se milostivește, atunci când găsește măcar și un pic de credință în sufletul nostru. Slăvit să fie în vecii vecilor! Recunoștința mea față de Sfântul Nectarie este nemărginită. Îi sunt obligat, pentru dragostea sa pentru mine, cât timp voi mai trăi pe acest pământ!

Deplin sănătos, Mitropolitul Agatanghel nu încetează să mărturisească tuturor despre minunea petrecută cu dânsul și poartă neîncetat cu sine, icoana Sfântului Nectarie.

ARHIMANDRITUL AMBROZIE LAZĂR

Arhimandritul Ambrozie Lazăr, duhovnic al Mănăstirii Sfintei Născătoarei de Dumnezeu de Dadia, din Amfiklia, ne istorisește o impresionantă minune, petrecută în 1989:

«În 1989 sufeream din cauza unei imense pietre, pe care o aveam localizată la rinichiul stâng. Durerea care mă chinuia, cu greu poate fi redată în cuvinte. Sufeream îngrozitor. Dar slavă Domnului pentru toate, spuneam. Doctorii mi-au recomandat să mă duc pentru operație în Elveția. M-a ajutat foarte mult în acest sens Mitropolitul de Elveția, Damaschin. El a aranjat să fiu internat la Spitalul de Stat din Geneva. Era în luna Iulie a lui 1989. M-a programat pentru operație la un mare profesor universitar pe nume Taghiar. Am făcut toate analizele și pregătirile necesare și urma ca a doua zi să intru în sala de chirurgie. Cam pe la ora unu noaptea, în timp ce mă rugam fierbinte la Sfântul Nectarie, cerându-i să mă ajute, deodată îl văd că apare lângă patul meu și îmi zice: «Haide Ambrozie, scoală-te din pat și să mergem pe coridor ca să stăm de vorbă!» Era simplu îmbrăcat, purtând doar rasa și fesul călugăresc. Mă privea cu blândețe și bunătate. L-am urmat îndată și am ieșit pe coridor. Ne-am așezat pe o canapea cu patru locuri. Privindu-mă în ochi, mi-a spus: «De ce te temi și nu ai încrederea necesară? Era posibil să te lăsăm așa? Iată deci, am venit!» Lacrimi de bucurie și tulburare îmi umpluseră ochii. Înainte de a apuca să spun ceva, mi-a atins cu toată palma locul în care se găsea rinichiul care mă durea, ca și cum ar fi căutat să îl prindă cu mâna și mi-a spus: «Aici te doare. Nu-i așa?» «Da, i-am răspuns cu nerăbdare, exact acolo». Și înainte de a mai apuca să spun ceva, a dispărut din fața mea. Surprins, m-am uitat în toate părțile pe coridor, dar nu l-am mai zărit. În același timp am simțit cu imensa piatră cobora către uretră. Am simțit nevoia să urinez. Am intrat în cameră și am folosit un recipient special și o minune! Acea piatră mare, fără nici o durere a fost eliminată în vasul respectiv. Cu suspine înăbușite, pentru a

nu-i deranja pe ceilalți bolnavi din salon, am plâns și am mulțumit pe tot restul nopții lui Dumnezeu și Sfântului Nectarie.

S-a făcut dimineață. La ora la care era programată operația a venit însuși profesorul la mine și m-a întrebat: «Părinte Ambrozie, sunteți pregătit pentru operație?» «Sunt pregătit, domnule profesor, dar înainte de a pleca, deschide-ți vă rog, sertarul dulăpiorului de lângă pat și uitați-vă ce se află acolo». Mirat de ceea ce îi ceream, a binevoit totuși să se uite. Când a văzut acea piatră mare, despre care el afirmase că numai prin intermediul operației se va putea scoate, a rămas stupefiat și a început să spună într-una: «Voi Grecii îl aveți pe Dumnezeu lângă voi! Noi nu mai avem nimic!» Binecuvintez deci și slăvesc pe Dumnezeu și sunt recunoscător Sfântului Nectarie pentru această mare minune, pe care a făcut-o cu mine. Nevrednic sunt de toate acestea dar nesfârșită este mila și iubirea părintească a lui Dumnezeu!

AJUTOR LA NAȘTERE

Trebuia să îmi vină sorocul să nasc, povestește doamna Ștefana Hristodul, după spusele medicilor cam pe 9 sau 10 Noiembrie. Apropo deci de ziua pomenirii Sfinților Nectarie Taumaturgul și Arsenie Capadocianul. În seara de 8 Noiembrie, de Sfinții Arhangheli deci, l-am sărbătorit pe

soțul meu, pe care îl cheamă Anghel. După ce au plecat și ultimele rude și ne întinsesem să ne odihnim, pe la două noaptea, mi s-a rupt apa și a trebuit să plecăm imediat la maternitate. L-am chemat pe medicul meu iar acesta mi-a spus să mă întind și să mă odihnesc până dimineață, când îmi vor face intervențiile necesare. Pe la șapte dimineața, datorită faptului că încă nu începuseră contracțiile necesare declanșării nașterii, mi-au administrat un medicament, spre a le declanșa. Două, trei ore mai târziu medicul, văzând că organismul meu nu răspunde medicamentului respectiv, a început să mă consulte din nou cu atenție. La un moment dat a încercat să asculte inima copilului dar nu reușea să audă nimic. Vădit îngrijorat, a mai chemat câțiva medici de gardă, iar când a ieșit afară i-a spus soțului meu că nu poate auzi inima copilului și că se pare că acesta are cordonul ombilical în jurul gâtului, ceea ce i-ar putea provoca moartea prin asfixiere. Peste măsură de tulburat, soțul meu s-a dus imediat la telefon și l-a sunat pe părintele nostru duhovnicesc, pe Arhimandritul Ambrozie Lazăr, duhovnicul Mănăstirii Dadia. Cu sufletul la gură i-a istorisit cele auzite de la medici iar acela, cu un calm de nedescris, i-a răspuns: *«Nu intra în panică măi creștine! Este aici lângă mine, chiar acum, Sfântul Nectarie. Stă chiar lângă mine și îmi spune să îți transmit, că în cel mult o oră, copilul se va naște sănătos! Exact ceea ce îmi spune, aceea îți spun»!*

*Mare ești Doamne și minunate sunt lucrurile Tale!
Exact din momentul în care tatăl copilului a auzit aceste cuvinte, inima fătului a început din nou să se audă și în câteva minute s-a declanșat nașterea sa normală. Peste o oră, așa cum prevăzuse Sfântul Nectarie, o fetiță frumoasă avea să vină pe lume. De mii de ori să fie slăvit Dumnezeu,*

*care prin rugăciunile și mijlocirea Sfântului Nectarie ne-a
ajutat și ne-a făcut acest dar minunat!
Plini de recunoștință, am pus fetei noastre la botez numele
Nectaria.*

NECTARIE RIGA ISTORISEȘTE

Nectarie Riga, fiul lui Mihail și al Anastasiei Riga, locuitori în cartierul Koridalos din Atena, era ofițer de marină și călătorea cu vaporul spre Pakistan. Avea 25 de ani. La data de 17 Martie 1989, în timpul călătoriei, s-a îmbolnăvit din motive nedeslujite de medicul navei. I-a paralizat piciorul

drept și în același timp a orbit. A fost imediat anunțat serviciul de intervenții rapide și a fost transportat cu elicopterul la mal și apoi cu avionul în Grecia. Iată ce istorisește:

«M-au aștepta părinții mei la aeroport, împreună cu reprezentanți ai companiei maritime la care lucram și cu doctorul Skafidis. M-au pus într-un cărucior pentru invalizi și apoi cu ambulanța am fost dus la Spitalul Central. Aici am fost examinat de către un neurochirurg, care a dat dispoziție să mi se facă o tomografie completă, cu precădere în zona capului. Nu au descoperit însă nimic deosebit.

Discutau între ei cu îndoială, neputându-și explica ce se întâmplă. Spuneau: «Ciudat lucru; ochii săi se mișcă normal, pupilele răspund la lumină, cum de nu vede?»

Între timp, părinții mei au luat legătura cu duhovnicul meu și i-au istorisit toată tragedia. Acesta i-a liniștit și le-a spus să mă ducă în Eghina, la mănăstirea Sfântului Nectarie, pentru că acolo, acest Sfânt Taumaturg mă v-a vindeca.

Pe 27 Martie 1989 m-au transportat în Eghina. Abia ce s-a oprit automobilul în fața mănăstirii și au deschis ușa ca să mă dea jos, l-am văzut pe Sfântul Nectarie că stătea la intrare, îmbrăcat în hainele simple de monah și îmi făcea semne să vin la dânsul. Iar când am pus piciorul pe pământ, mi-am dat seama că pot merge singur, că paralizia piciorului se vindecase. M-au condus în biserică și m-am închinat la Sfintele Moaște. Apoi m-au dus în chilia Sfântului și am cerut să mă lase un pic acolo singur. Atunci a apărut din nou Sfântul Nectarie, de data aceasta purtând veșminte atât de strălucitoare, de arhieru, încât nu puteam să le privesc. Trebuie să menționez aici că, de mic copil, îmi spusese mama mea: «Ești copil de-al Sfântului Nectarie. De aceea te-am botezat la mănăstirea lui și ai luat numele lui».

Îmi zice Sfântul: «Această încercare o ai, deoarece nu m-ai ascultat și nici nu mi-ai cerut niciodată ajutorul. Ai făcut bine totuși că la plecarea în călătorie te-ai spovedit la duhovnic. Altfel ai fi pățit un și mai mare rău». Apoi mi-a arătat un om negru, legat cu cătușe, care avea în mâini diferite obiecte personale ale mele și două verighete de aur, pe care le cumpărasem deoarece mă gândisem să mă logodesc. Mi-a spus: «Aceste obiecte să nu le mai cauți, deoarece ele vor arde împreună cu negrul acesta» (era un diavol de fapt). Apoi mi-a mai dat și multe alte sfaturi, pe care nu aș dori să le repet aici. Mi-a spus să mă mărturisesc împreună cu viitoarea mea logodnică la duhovnic și pe 30 ale lunii să revin la mănăstire pentru a mă vindeca complet. În afară de faptul că m-am închinat la Sfintele Moaște, mi-au fost citite apoi și Molitfele Sfântului Vasile cel Mare și li s-a recomandat părinților mei să țină și ei post și să se roage pentru mine. Apoi ne-am întors cu toții acasă. Câteva zile mai târziu, pe 30 Martie, ne-am dus din nou cu toții la mănăstirea Sfântului Nectarie. Ne-am mărturisit cu toții, împreună și cu viitoarea mea logodnică, apoi am luat parte la slujba de Paraclis a Sfântului și ni s-au citit din nou Molitfele. Am rămas la mănăstire până a doua zi, era Vineri și am participat de dimineață la Sfânta Liturghie iar după amiază la slujba de Acatist al Maicii Domnului. La sfârșitul slujbei Acatistului am leșinat. Rudele au chemat imediat pe preotul slujitor spre a mă binecuvânta și a mă însemna cu Sfânta Cruce. Când mi-am revenit, am cerut să fiu dus din nou în chilia în care viețuise Sfântul Nectarie. Acolo, în timp ce mă rugam îngenunchiat, l-am văzut din nou pe Sfântul Nectarie, îmbrăcat în simple haine monahale, care după ce m-a binecuvântat și m-a însemnat cu Sfânta Cruce, mi-a arătat din nou pe negrul ce urma să ardă împreună cu

verighetele și mi-a spus: «Acum te vei face bine!» Apoi a dispărut. Am cerut permisiunea să mă așez câteva clipe pe patul pe care dormise Sfântul și deodată, am simțit o zguduitoră și îndată, parcă niște solzi albi au căzut de pe ochii mei și am început să văd din nou. O minune dumnezeiască! Am început să plâng și i-am chemat pe cei prezenți. Le-am spus că văd din nou și cu toții au înălțat strigăte de mulțumire, către Dumnezeu și către Sfântul Nectarie. Tulburarea era foarte mare pentru fiecare. Sfântul Nectarie Taumaturgul mă vindecase pe 31 Martie, exact așa cum îmi promisese. Îi mulțumesc permanent din adâncul inimii mele și cât voi continua să trăiesc nu voi înceta să istorisesc tuturor această minune, ce s-a petrecut cu mine păcătosul și nevrednicul. Deasemenea, vreau să recomand celor care vor citi aceste rânduri, ca atunci când vreodată vor avea de a face cu ispite și lupte din partea diavolului, să alege cu încredere la Sfânta Biserică și să invoce ajutorul Sfinților ei și nicidecum să nu se lase convinși să meargă pe la magi, vrăjitoare, medium-uri și alți lucrători plătiți ai lui Belzebul.

Slăvesc pe Dumnezeu neîncetat și port în suflet și la gât icoana Sfântului Nectarie, protectorul meu iubit.

NAȘTERE DE PRUNCI BUNI

În 1971 părintele Hristodul Nicolae era diacon și urma cursurile Seminarului Teologic din Levkosia - Cipru. Deși căsătorit de aproape patru ani, nu reușise până atunci să aibă împreună cu soția sa Andreea nici un copil. Își doareau foarte mult să aibă copii și de aceea, neîncetat înălțau rugăciuni către Dumnezeu.

Într-o zi, unul dintre colegii săi de școală i-a vorbit despre Sfântul Nectarie și despre minunile pe care acesta le săvârșea, devenind cunoscut și iubit în toată Grecia. I-a spus că mulți părinți, care nu reușiseră să dobândească prunci, înălțaseră rugăciuni către acesta și fuseseră ajutați, mulți dintre ei dăruind apoi numele Sfântului copiilor lor. Auzind acestea, părintele Nicolae a început și el să invoce ajutorul Sfântului, promițând în același timp că dacă va primi acest dar de la Dumnezeu îi va pune numele Nectarie sau Nectaria. Săptămâna imediat următoare, s-a sfătuit cu soția sa, să meargă la Biserica cu hramul Sfântului Nectarie din Lemesso, spre a se ruga împreună. Astfel au și făcut. În seara de dinaintea călătoriei, părintele a visat că deasupra patului lor era agățată o icoană cu chipul Sfântului Nectarie (care în realitate nu era), iar din icoană Sfântul i-a spus:

«Rugăciunile voastre au fost ascultate. Dumnezeu vă va dărui un copil».

Dimineța, plin de emoție și bucurie i-a spus soției visul pe care îl avusese. Au plecat apoi bucuroși la Lemesso. Când au ajuns acolo s-au întâlnit cu parohul enoriei, cu părintele Calinic. La intrarea în biserică, un copil de doisprezece ani, când l-a văzut pe părintele Nicolae a spus în grabă câteva cuvinte. Părintele Calinic l-a auzit și l-a chemat la dânsul zicând: *«Ja repetă, ceea ce ai spus mai înainte...?»*

Rușinat că fusese auzit de la o distanță așa de mare, copilul a spus că l-a visat în seara precedentă pe părintele acesta care tocmai venise, înconjurat de multă lume care striga:

«Minunea s-a petrecut! Mare este harul Sfântului Nectarie!»

Lacrimi fierbinți au umplut ochii părintelui Nicolae și ai soției sale. S-au rugat cu cutremur și credință.

Luna următoare Andreea a rămas însărcinată. Pe băiatul ce s-a născut, l-au botezat binențeles, Nectarie. Pronia Divină a

făcut ca acest băiat, atunci când a crescut să îmbrățișeze viața monahală. Astăzi este monah în Sfântul Munte, la Sfânta Mănăstire Vatoped. Părintele Nicolae și soția sa s-au mai bucurat să aibă apoi, încă trei copii.

«Minunat este Dumnezeu întru Sfinții Săi!»

**«AICI NU AR FI UN LOC POTRIVIT PENTRU
CONSTRUIREA BISERICII...?»**

Stareța Sfintei Mănăstiri Ierusalim, care se află în Parnasso, cuvioasa maică Hristodula, ne-a istorisit următoarea întâmplare:

«Fratele maicii Xenia, doctorul Aris Baizanos, un ales cardiolog și patolog, directorul Policlinicii Atinaiki, s-a

îmbolvăvit de cancer la vezica urinară, în timp ce soția sa aștepta al doilea copil. Era în vara anului 1985. Într-o zi, a venit la mănăstirea noastră pe jos, tocmai de la gara Davleias, de unde sunt de parcurs șaisprezece kilometri, numai urcuș. Tot timpul drumului se rugase fierbinte cu credință. La intrarea în mănăstire a îngenunchiat și a înaintat astfel până în biserică. S-a rugat cu lacrimi în fața icoanei Maicii Domnului. Era tot roșu la față. Ne-a rugat apoi, să facem pentru el rugăciuni speciale, pe tot parcursul perioadei până la operație. După câteva zile a avut loc operația dar problema continua să fie foarte gravă. Testele arătau că boala nu se vindecase, iar doctorii îi dădeau cel mult câteva luni de trăit. Am făcut îndată și Sfântul Maslu și i-am trimis uleiul sfințit împreună cu aghiasmă. În fiecare zi lua câte o linguriță din acestea, rugându-se fierbinte și zicând : «Acesta este medicamentul pe care mi l-a trimis Dumnezeu!»! Credința sa era foarte puternică. Noi aici continuam cu slujbele de priveghere, acatiste, paraclise și toate celelalte. În plus, Mitropolitul nostru Ieromin ne spusese că, în ziua de Cincizecime, făcuse rugăciuni speciale pentru sănătatea lui Aris. Noi ne rugam neîncetat la Maica Domnului și la Sfântul Nectarie. Eu chiar ziceam în rugăciunile mele: «Sfinte Nectarie, ești atât de aproape de noi, ne-ai fost contemporan. Alergăm lângă tine și te rugăm: Ajută-l pe fratele nostru Aris, iar noi îți vom ridica aici lângă mănăstire o troiță cu hramul și icoana ta». Și, o minune! Chiar în timp ce făceam această rugăciune, îmi dă telefon de la Atena o doamnă bogată, cunoștință mai veche de-a noastră și mă întrebă: «Maică stareță, vă gândiți cumva să ridicați un paraclis în cinstea Sfântului Nectarie? Deoarece, eu aș fi interesată să donez o sumă de bani în acest scop». De emoție și de surprindere nu mai știam ce să

spun. I-am relatat că tocmai în acele momente mă gândisem la ridicarea unei troițe sau paraclis în cinstea Sfântului și că îndată ce vom fi pregătite să începem o vom anunța.

*Împreună cu celelalte maici, ne-am sfătuit îndelung și am hotărât, ca în cele din urmă, să ridicăm o mică bisericuță în cinstea Sfântului, undeva în apropierea mănăstirii. Ne puneam acum întrebarea, cam care ar fi fost cel mai potrivit loc în acest scop. În seara respectivă, eu și alte două maici din consiliul de conducere am avut același vis. L-am visat pe Sfântul Nectarie, îmbrăcat ca un simplu monah și cu bastonașul său, îmi arăta un loc de lângă mănăstirea noastră zicând: «**Aici, nu ar fi un loc potrivit pentru construirea bisericii...?**»*

Cum s-a făcut dimineță, fiecare dintre noi simțea o rețineră în a povesti visul avut celorlalte. Mi-am făcut curaj totuși și le-am povestit. Mare mi-a fost surpriza, când am auzit că și ele avuseseră același vis și li se indicase exact exact același loc. Îndată am dat slavă lui Dumnezeu și Sfântului Nectarie pentru această minunată descoperire pe care ne-o făcuse. Era în luna Iunie. În tabăra Mitropoliei noastre, aici aproape de mănăstirea noastră, a venit un ieromonah să le vorbească. Împreună cu el era și un arhitect pe care noi însă, nu îl cunoșteam. S-a întâmplat însă, ca el să fie de urgență chemat la telefon aici la noi la mănăstire, de către un alt preot cu care începuse o lucrare. După ce a vorbit la telefon, din vorbă în vorbă, i-am expus și noi intenția de a construi micul paraclis în cinstea Sfântului Nectarie și s-a arătat foarte binevoitor ca să ne ajute gratuit cu planurile construcției.

Astfel, în timp foarte scurt, construcția a început să se ridice. Ajutoarele din partea creștinilor veneau neîncetat. Merită să amintesc aici și cazul unor oameni înstăriți de la Atena,

familia Ciobanu, care trecând prin zonă au întrebat unde se ridică aici aproape o biserică în cinstea Sfântului, și au fost îndrumați aici. Soția primise această însărcinare în vis, de a căuta și ajuta la ridicarea paraclisului nostru. Mare ești Doamne și minunate sunt lucrările Tale! Au ajuns sus la noi la mânăstire și au îngenunchiat amândoi pe locul pe care se înălțau coloanele bisericii. S-au rugat fierbinte și apoi ne-au oferit o mare sumă de bani, spre a duce la bun sfârșit lucrarea noastră.

*Între timp, fratele nostru, medicul Aris s-a vindecat în chip miraculos. Timp de patruzeci de zile nu a încetat să ia “**medicamentul**” dăruit de noi și la următoarele analize totul a ieșit foarte bine. Cancerul se vindecase. Sfântul Nectarie își arătase din nou mila și iubirea sa față de cei aflați în suferință. Slăvit să-i fie numele în vecii vecilor!»*

«AICI S-A ROSTIT MULTĂ RUGĂCIUNE...!»

Una dintre maicile Sfintei Mânăstiri Bunavestire din Patmos a început să aibă grave probleme de sănătate. În câteva luni, acestea s-au accentuat și mai tare. Cu binecuvântarea maicii starețe și însoțită de una dintre maicii, a fost internată la spitalul de boli canceroase Sfântul Sava din Atena. Era în luna Iunie a anului 1996.

După analize minuțioase, chirurgul Gheorghios Frankakis a dat diagnosticul: formă avansată de cancer uterin. Fără să-i spună pacientei tot adevărul, i-a dat doar să înțeleagă că are de trecut printr-o operație foarte complicată. Întâmplarea făcea însă, că maica respectivă fusese în viața civilă, asistentă medicală. Nu i-a fost deci greu să înțeleagă adevărul. Mai mult, aruncându-și privirea pe caietul de diagnostic, uitat într-o zi de asistenta șefă pe masă, a avut imaginea completă a situației în care se găsea.

S-a întristat foarte tare, dar nu a căzut în deznădejde. A început să se roage fierbinte la Sfântul Nectarie Taumaturgul. În același timp a cerut și de la duhovnicul ei, fericitul întru pomenire părinte Amfilohie Makris, ca unul ce avea mare trecere în fața Sfântului, deoarece fusese unul dintre ucenicii săi, să se roage și dânsul pentru sănătatea ei.

Totodată, la mânăstire, rugăciunile băteau cu putere la porțile Cerului. Duhovnicul, maica stareță și toate maicile făceau în continuu privegheri, acatiste și paraclise spre ajutorul maicii bolnave. Acestea sunt cheile, cu care se poate descuia Cerul. După rezultatul pozitiv al biopsiei, cu toate că se simțea atât de rău, maica începuse să simtă că totuși ceva urma să se schimbe. Și într-adevăr, *medicul fără de arginți*, Sfântul Nectarie, *intrase de gardă*. Maica îi simțea pretutindeni prezența binefăcătoare. O pace și o liniște îi umpluse inexplicabil inima. Simțea că totul se va decurge bine. Avea senzația că se împărtășea în fiecare zi de Hristos.

La un moment dat doctorul i-a spus: «*Soră, uite cum stau lucrurile. Situația este foarte gravă. Va trebui să faci tratament cu radiații și apoi chimioterapie. După aceea te vom opera*».

Cu o zi înaintea operației, duhovnicul mânăstirii Bunavestire s-a dus și la starețul Nectarie Vitalis, rugându-l și pe acesta

să mijlocească pentru însănătoșirea călugăriței grav bolnave. Acesta i-a dat ulei sfințit de la candela ce ardea la icoana Sfântului Nectarie, zicându-i să meargă și să o însemneze pe cea aflată în suferință cu semnul Sfintei Cruci. Apoi a înălțat și el împreună cu toată obștea rugăciuni fierbinți pentru vindecarea bolnavei.

A doua zi de dimineață, maica a fost dusă la sala de operație. Se ruga neîncetat și simțea în prejma ei prezența Sfântului Nectarie. După operație, care a durat mai multe ore, i s-a făcut din nou biopsia. Rezultatul: negativ...! Se vindecase deci, nu mai avea cancer! Slăvit să fii Doamne!

Doctorul nu-și putea crede ochilor. Repeta mereu: «***Aici s-a rostit multă rugăciune...! A avut loc o mare minune...!***»! Același lucru i l-a spus și maicii, după ce s-a trezit din anestezie.

La opt zile au ieșit și ultimele rezultate ale biopsiei generale. Cancerul se vindecase total. La mânăstire se făceau de acum, slujbe de mulțumire către Dumnezeu Cel în Treime, către toți Sfinții Bisericii încununăți de Taumaturgul Sfânt Nectarie.

**«AH...! DE NU AR FI DAT DUMNEZEU PORUNCA,
DE A FI PEDEPSIȚI CEI CARE SE SINUCID...!»**

Întâmplarea care urmează, a fost istorisită de un cunoscut scriitor de teatru și scenarist grec, care a devenit mai târziu monah, la Mânăstirea Cutlumuș din Sfântul Munte. Se numește Alekos Galanos și ne spunea:

«În anul 1982 am început să am niște dureri îngrozitoare de burtă. Doctorii au crezut la început, după simptomele pe care le aveam, că sufăr cu stomacul. Durerile au durat însă,

pe o durată de doi ani, cu tot tratamentul pe care mi-l administram.

*În 1984, m-am internat din nou în spital pentru analize, iar medicii au descoperit că sufăr de piatră și chisturi la fiere. De aceea, au hotărât că trebuie să fiu cât mai grabnic operat de fiere. Mi-au spus că este o operație relativ ușoară și că nu voi sta în spital mai mult de trei zile. În cele din urmă, a trebuit să rămân internat mai mult de trei luni deoarece, după operație, au apărut tot felul de complicații și ajunseseam la un pas de moarte. Până la urmă se dovedise că sufeream de cancer la canalul fierii. Eu, în tot acest timp cât suferisem durerile, nu mă gândisem niciodată că poate să fie ceva atât de grav. Credeam că am un microb oarecare, ce urma să fie învins cu tratamentele cu antibiotice. De la o vreme însă, durerile au devenit atât de îngrozitoare încât, îmi venea să mă sinucid, sărind de la balcon. Îmi aminteam însă acel pasaj din piesa de teatru «Hamlet» a lui Shakespeare, în care se spune: «**Ah! De nu ar fi dat Dumnezeu porunca, de a fi pedepsiți cei care se sinucid!** ...»*

Doctorii le spunea rudelor mele, că dacă apuc să mai ies din spital, voi mai trăi cel mult trei luni. Eu însă, de la o vreme, am început inexplicabil, să mă simt mai bine. M-am hotărât să mă duc la Londra, să mă internez în celebrul spital pentru boli cancerigene Royal Marsden. Aici m-au examinat minuțios, dar nu mi-au dat nici o speranță. În continuare am plecat în Statele Unite la Spitalul Memorial din New York. Aici, doctorii au confirmat și ei diagnosticul de cancer la fiere și mi-au spus că voi fi supus unei noi operații. În cele din urmă însă, urmare a unor noi analize, medicii au spus că totuși operația făcută în Grecia era tot ceea ce se putuse face și de aceea, nu mai avea rost să mă deschidă și ei. I-am

întrebat cam cât mai aveam de trăit și mi-au spus că, potrivit statisticilor, cel mult un an.

Între timp, încă de când mă aflam la spital la Atena, un prieten de-al meu, pictor, îmi dăruise o iconiță cu Sfântul Nectarie și o carte despre dânsul, pe care le țineam sub pernă. În același timp mi-a propus să picteze o icoană cu chipul Sfântului Nectarie, pe care eu să o îmbrac apoi în argint pe cheltuiala mea și să o ducem în Eghina în semn de jertfă și invocare a ajutorului Sfântului. Mult mai târziu, mi-am dat seama că, exact din ziua aceea, în care luasem hotărârea de a merge în Eghina, începusem de fapt, să mă simt mai bine. Temperatura scăzuse, toate se schimbaseră spre bine. Nu realizam însă atunci, din ce cauză se întâmplau toate acestea. În cele din urmă, prietenul a terminat de pictat icoana, am îmbrăcat-o așa cum am spus în argint și am pornit spre Eghina. Ajuns la mănăstire m-am închinat la Moaștele Sfântului și apoi am intrat și la mormântul său gol spre a mă închina și acolo. Am simțit o adâncă emoție și fericire interioară. Trebuie să recunosc faptul că până atunci, nu avusesem o viață religioasă. Mă duceam la biserică doar la marile evenimente, nunți, botezuri și rareori la Sfânta Liturghie. Prin natura meseriei mele eram foarte legat de viața lumească, laicizată. Regizam diverse piese de teatru, aveam ambiții de afirmare, voiam să fiu recunoscut în lumea întreagă și tot felul de astfel de vanități.

La următorul sfârșit de săptămână, m-am dus din nou în Eghina. Unul dintre părinții slujitori mi-a citit o rugăciune pentru vindecarea de boli. M-am dus cu sentimente și mai profunde să mă închin din nou la Sfintele Moaște. La prima vizită pe care o făcusem, avusesem sentimentul că nu sunt curat și vrednic să mă aflu acolo. Simțeam intens povara

păcătoșeniei mele. M-am rugat și am spus: «Sfinte Nectarie, simt că sunt egal cu zero, că nu merit nimic, că sunt un nimic, un mare păcătos. Altcineva Ți-a făcut o ofrandă în locul meu. Ți voi face și eu acum o jertfire personală. Ți promit că două luni de acum încolo, nu voi mai ține cont deloc de viața mea personală. Mă voi spovedi și mă voi împărtăși. Fă-mă bine te rog! Ajută-mă și trupește și sufletește»!

Trebuie să menționez că pentru mine, pentru meseria pe care o aveam, nu-mi era deloc ușor să mă rup de absolut toate, de viața în societatea așa zis aleasă, de luminile scenei și ale succesului efemer.

M-am dus apoi, la fericitul întru pomenire părintele Epifanie Teodoros, în fața căruia mi-am deschis inima și m-am spovedit. M-a ascultat cu multă atenție și înțelegeți că aveam atâtea păcate să-i mărturisesc. Mi-a spus să vin din nou peste o lună. Așa am și făcut. M-am dus peste o lună, după ce între timp îmi făcusem cu sânguință canonul pe care mi-l dăduse. M-a spovedit din nou și mi-a dat voie să mă împărtășesc de Crăciun. M-am dus apoi din nou în Eghina. Paraclisul în care se află mormântul gol al Sfântului era liber, fără închinători. Mi-am pus capul pe marmura rece și m-am simțit într-un mod greu de descris. Renăscut duhovnicește, pătruns de credință. Așa cum se simte un om, care a fost foarte murdar și apoi a făcut o baie fierbinte și purificatoare. Ceva striga în inima mea și am spus: «De acum înainte, Sfinte al meu, nu voi mai avea nici un fel de viață personală. Voi trăi în Hristos și pentru Hristos. Vindecă-mă te rog!»

În acel moment, am simțit ca și cum mi s-ar fi făcut o injecție în mână. În același timp, am simțit în inima mea o chemare, să mă duc în Sfântul Munte și să mor sau să

trăiesc acolo până la sfârșitul zilelor mele. I-am scris starețului de la Sfânta Mănăstire Xiropotamu intențiile mele și mi-a răspuns că mă primește cu toată dragostea. M-am dus. Au trecut câteva zile, tot ziceam, astăzi o să mor; mâine o să mor; au trecut săptămâni, luni, ani, și iată sunt cincisprezece ani de atunci. Slavă lui Dumnezeu!

După cinci ani de ședere în obștea mănăstirii, am cerut îngăduința să locuiesc singur la o chilie.

Între timp m-am împrietenit foarte strâns cu duhovnicul Paisie. Mi-a spus: «Te iubește Dumnezeu și vei trăi încă mulți ani de aici înainte!»! M-a sfătuit să merg la o chilie care să fie aproape de mănăstire și nu una foarte izolată.

După mai multă meditație, am optat totuși pentru Mănăstirea Cutlumuș, unde continui să rămân la treapta de frate (dochimos), sub îndrumarea bunului duhovnic, părintelui Hristodul.

Merită să vă mai spun că, acum patru ani, s-a jucat pe scena teatrului Mermaid Theatre din Londra, piesa scrisă de mine «Lămpile roșii». M-au invitat să mă duc și eu să țin un cuvânt la premieră și la o emisiune radiofonică. M-am dus. M-au întrebat dacă asistasem la repetițiile făcute de actori pentru pregătirea piesei. Le-am spus că nu am putut participa, din cauza unui eveniment neplăcut din viața mea. Apoi, am început să le vorbesc despre cancer, despre schimbarea vieții mele, despre credința mea, despre curajul pe care mi-L dă Dumnezeu, despre legătura mea cu Biserica... Au rămas foarte surprinși că eu, care am scris cândva această piesă de teatru, acuma vorbesc despre Sfântul Munte, despre minunile săvârșite de Sfinți și așa mai departe. Le-am explicat cum se schimbă omul prin acțiunea harului lui Dumnezeu, cum ajunge să caute acest har și cum

*acesta din urmă ajunge să-l umbrească și să-l însoțească
pretutindeni...*

*Nu vă mai spun câte telefoane și fax-uri am primit apoi, prin
care îmi cereau informații despre credință, despre minunile
săvârșite de Sfântul Nectarie, despre înfruntarea morții,
despre relația cu Biserica Ortodoxă și despre
conștientizarea vieții creștine, a vieții în Hristos.
Slavă Domnului pentru toate!*

NECTARIE SE VA CHEMA...!

Doamna Despina Nomiki, din satul Pitagora, insula Samos, suferea de grave probleme de vedere. A venit de câteva ori la Spitalul Central de la Atena dar lucrurile nu s-au îmbunătățit. Dimpotrivă, puterea de a vedea scădea cu repeziciune.

A aflat de la o prietenă despre puterea vindecătoare a Sfântului Nectarie și a început să se roage la acesta în fiecare zi, citind Acatistul său. Într-una din zilele următoare, l-a văzut în vis pe Sfântul Nectarie și l-a rugat să o vindece.

Acesta a dat afirmativ din cap și apoi a dispărut. Și într-adevăr, din acea zi, a început să își recapete vederea. Nu a spus însă nimănui nimic, cu toate că promisese în sinea ei că, dacă se va vindeca, va istorisi întâmplarea aceasta la toată lumea. Mai mult, promisese că dacă va mai avea un copil, îi va pune numele Nectarie.

Peste câțiva ani, pe 16 Mai 1968, a născut un băiat. Când a fost vorba să îi declare numele, s-a răzgândit să îi mai pună numele Nectarie și hotărâse să îi pună numele tatălui ei. În aceeași zi însă, copilul nou născut s-a îmbolnăvit deodată, grav. Au venit în grabă medicii, i-au făcut repede tot felul de analize, l-au băgat la perfuzii, nici un rezultat. Copilul se zbătea deja între viață și moarte, începuse să se învinețească tot. Cumnata mamei copilului, văzând că situația se agravează, i-a spus ca cel puțin să îl boteze în grabă în puțină apă, ca să nu moară bietul copilaș nebotezat. Pierdută și înspăimântată mama copilului a acceptat, zicând: « *Nectarie se va chema..., Nectarie se va chema...»!*

Îndată ce a fost botezat și copilașul a auzit acest nume, deodată s-a înviorat și a început să își revină la normal cu rezeziune. Medicii se închinau și ei și nu puteau să-și creadă ochilor.

Înțelegând greșeala pe care o făcuse, tânăra mamă a mulțumit Sfântului Nectarie, pentru această lecție spre înțelepțire și de atunci înainte, nu a încetat să povestească tuturor minunea ce avusese loc cu dânsa și cu pruncul ei.

BOALĂ INCURABILĂ

Doamna Rina Koustari din Statele Unite (803 Monrol St. Endicott N.Y. 13760) ne istorisește:

«În aceste clipe îi mulțumesc și îl slăvesc pe Sfântul Nectarie, mai mult decât oricând. El a făcut în mica noastră comunitate elin-ortodoxă o minune evidentă.

Am auzit vorbindu-se despre Sfântul Nectarie, încă de când aveam trei anișori. Pe atunci, mama mea mi-a adus o mică broșură, ce cuprindea viața sa și ulei sfințit de la Sfintele sale Moaște.

În vara anului 1966 am vizitat împreună cu soțul meu Mănăstirea Sfântului din Eghina și ne-am întors adânc impresionați. De atunci, credința noastră și evlavia către acest Sfânt a crescut tot mereu. Îl simt ca un protector al casei noastre și de multe ori îmi apare în vis. Iată însă, și una din minunile pe care Sfântul Nectarie le-a săvârșit în familia noastră:

Una dintre verișoarele noastre, o cheamă Eugenia Teodoropolos, a născut al doilea copil. Încă de la naștere copilul s-a simțit foarte rău. Avea într-una diaree și nu putea lua deloc în greutate. Practic, nu digera aproape deloc din laptele pe care îl sugea. Doctorul a încercat o anumită dietă specială, plus medicamente, dar fără nici un rezultat pozitiv. Pe 29 Decembrie 1967 l-au dus la un alt spital și aici i s-au făcut niște analize mai speciale. Au constatat că suferea de o boală extrem de rară. Corpul său conținea 112° sare în loc de 22° cât ar fi fost normal. Boala aceasta se numea Cystic-Fi-Brosis, o boală foarte rară, unu la 10.000, calificată ca incurabilă. Copilul ar fi urmat să trăiască cel mult până la 12 ani și dacă ar fi trăit ar fi trebuit să urmeze o dietă foarte severă, chinuitoare. Viața părinților și a copilului ar fi fost tragică.

În aceeași zi, mi-a dat verișoara noastră telefon, plângând și rugându-mă să mă duc la spital și să-i aduc un pic de ulei de la Sfântul Nectarie, doar, doar i-ar fi ajutat Dumnezeu să-și mai revină. Mi-a spus și diagnosticul îngrozitor, pe care medicii tocmai i-l comunicaseră.

Am alergat îndată la spital. Copilul nu era deloc bine. Vânt, slab, neliniștit, plângea într-una de ți se rupea inima văzându-l. L-am uns îndată, pe tot trupuşorul lui plâpând cu uleiul sfințit și i-am propus verișoarei mele, să îl chemăm și pe părintele Constantin Kombitsin, parohul enoriei noastre,

pentru a-i citi micuțului Acatistul și Paraclisul Sfântului Nectarie. Cu un licăr de speranță în ochi a acceptat. Câteva minute mai târziu a sosit părintele Constantin, aducând cu sine și icoana Sfântului Nectarie, pe care a agățat-o deasupra pătuțului copilașului. Tot timpul cât s-au citit rugăciunile copilașul nu a plâns deloc. Stătea atent, parcă ar fi înțeles cuvintele rostite de preot. Mama sa se ruga și ea fierbinte, cu lacrimi. Eu la fel.

În noaptea aceea copilul a dormit mai bine, iar crampele se împuținaseră. Vreme de patru, cinci zile situația s-a îmbunătățit din ce în ce mai mult. Doctorul i-a făcut un nou test pentru descoperirea bolii respective și ne-a spus: Nu știu ce să mai zic. Testul a ieșit de data aceasta negativ. Așa ceva nu mi s-a mai întâmplat niciodată. Boala pare să fi dispărut efectiv misterios. Le-a recomandat părinților să-l ducă pe copil și într-un alt stat american, la un spital specializat în astfel de boli, spre a fi consultat și acolo. L-au dus într-adevăr, pe data de 17 Ianuarie, dar și acolo analizele au ieșit foarte bune. Știința medicală nu putea să mai dea nici o explicație. Era cu siguranță o minune.

Între timp, părintele Constantin a scris maicii starețe de la Mănăstirea Sfântului din Eghina, să ne trimită orice fel de obiect care aparținuse Sfântului, spre a-l păstra cu evlavie în casa lor, spre protejarea familiei lor. Peste o săptămână au primit și acest dar.

Pe copil l-au botezat în ziua 6 Ianuarie, de Bobotează și i-au pus numele Teofan. Când a venit momentul de a fi împărtășit, copilul, singur, cu mare nerăbdare a deschis gurița și s-a întins să primească Sfintele Taine.

Acum are șase luni, se joacă, mănâncă și crește ca orice copil sănătos. Lăudăm neâncetat pe Dumnezeu, care prin

mijlocirea Sfântului Nectarie, a dăruit această bucurie părinților săi.

**«ÎNTR-ADEVĂR, ACEASTA ESTE CREDINȚA CEA
VIE...!»**

Doamna Coca Tzanakaki, locuitoare, din 1959, a orașului Johannesburg (202 Matroosberg c/r Twisr Ockerce sts Hillbrow), din Africa de Sud, ne istorisește:

«Sunt originară din Creta (Irakleion), iar soțul meu din Retimnon. În Africa de Sud am ajuns datorită meseriei soțului meu. De câțiva ani însă, acesta suferea de o formă gravă de flebită și a trebuit să fie internat în spital. Faza înaintată a bolii, la ambele picioare, nu mai permitea nici măcar intervenția chirurgicală. Mai mult, în Septembrie

1965 s-a depistat că suferă și de plămâni, în stare foarte avansată, din cauza meseriei pe care o practicase și a mediului toxic în care fusese nevoit să lucreze. Era chimist. De atunci, a rămas sub observația celor mai buni medici, profesori specialiști, fiind supus la tot felul de analize și tratamente medicale. Din păcate, nu reușeau nici să-i îmbunătățească situația, nici să oprească avansarea bolii. Astfel, viața sa ajunsese dependentă de o continuă respirație artificială, cu ajutorul aparatelor cu oxigen și în același timp, trebuia să ia câte opt pastile diferite, de patru ori pe zi. Ca și creștini ortodocși ce suntem, ne-am rugat amândoi la Dumnezeu, la Mântuitorul Iisus Hristos, la Maica Domnului și la toți Sfinții ca să se facă bine, deoarece deja, numai o putere dumnezeiască mai putea să îl salveze din situația în care se afla. Deja și inima sa era atacată de această boală necruțătoare, fiind exagerat de mărită.

Pe 1 Octombrie 1967 soțul meu a început să tușească și să elimine sânge din plămâni. A fost din nou internat în altă clinică. Avea dureri îngrozitoare, mai ales în partea stângă. A fost chemat un alt specialist, profesorul cardiolog de origine greacă Moutsoulas.

Din analizele pe care i le-a făcut, a reieșit că soțul meu era într-o situație critică. Din nou l-au cuplat la oxigen, alte medicamente, injecții și așa mai departe.

Timp de trei zile a fost ținut sub observație de doctorul grec, după care acesta a trebuit să plece la un congres medical din străinătate. L-a lăsat în grija medicului nostru de familie.

L-a consultat apoi profesorul cardiolog Fuller, o altă eminență a suferințelor de inimă și plămâni. Acesta a recomandat să i se ia sânge, la fiecare două zile câte o jumătate de litru.

Eu mă găseam tot timpul lângă el, disperată și necăjită, dar nu încetam totuși să mă rog în tăcere către Bunul Dumnezeu și către Sfinții noștri.

Doar seara plecam de lângă el, ca să-l iau pe copilul nostru, în vârstă de doar trei ani și jumătate, pe care îl lăsam toată ziua în grija unei familii foarte cumsecade de greci, ce stăteau și ei în același bloc cu noi.

Zilele treceau pline de durere. S-a întors doctorul Moutsoulas din străinătate, dar nimeni nu îmi putea da absolut nici o speranță. Soțul meu se stingea încet, în fiecare zi, văzând cu ochii.

Pe 17 Octombrie 1967, pe la ora șase dimineața, în timp ce mă găseam acasă, a sunat la mine doamna la care îmi lăsam copilul și mi-a spus să mă duc de urgență la spital deoarece, soțul meu avusese o noapte foarte grea. Am fugit într-un suflet. Mi se înmuiaseră picioarele și am apucat doar să o rog, să-l sune pe părintele enoriei.

La spital ce să văd; soțul meu era în ultimul stadiu. Fața și mâinile îi căpătaseră culoarea morții, gema și agoniza.

Cu toate acestea, nu m-am pierdut deloc în fața acestei priveriști cutremurătoare. Parcă o putere dumnezeiască mă susținea, îndemnându-mă să mă duc la dulăpiorul de lângă patul său și să scot de acolo cele două sticlute de ulei sfințit și două iconițe mici, rotunde, care se putau agățate în piept. Una era cu Bunavestire iar cealaltă cu Sfântul Nectarie. Le adusesem la ultima noastră călătorie în Grecia.

I-am uns buzele cu uleiul sfințit și l-am însemnat cu semnul Sfintei Cruci, cu cele două mici iconițe, invocând în același timp ajutorul Maicii Domnului și al Sfântului Nectarie.

După câteva minute a venit doctorul, s-a mai uitat un pic la el și m-a privit cu tristețe, fără nici o speranță. I-am spus că l-am chemat pe părintele ca să-i acorde ultima asistență,

să-l împărtășească și mi-a spus că am făcut foarte bine. Cum stăteam de vorbă, iată că venise și părintele Karaianis. Când l-am văzut, am izbucnit în plâns și i-am sărutat mâna. I-am spus: «Veniți părinte, soțul meu este pe moarte». Eram foarte tulburată și mă rugam la Dumnezeu să aibă milă de mine și de copilul meu.

În aceeași după-amiază doctorul îmi spusese, de față fiind și o verișoară a soțului meu care venise de la Jermiston, că soțul meu mai avea cam o jumătate de oră de trăit sau cel mult trei ore. Atunci l-am întrebat: «Doctore, dar de ce se întâmplă aceasta, ce are în definitiv, cancer, leucemie, tuberculoză?»

Mi-a răspuns: «Doamnă, este foarte grav, plămânii săi sunt complet uscați iar inima sa este atât de mărită, că este imposibil să se mai micșoreze la loc. Credeți-mă, din punct de vedere științific, am făcut tot ce se putea ca să îl ajutăm; din păcate numai o minune îl mai poate salva». Atunci l-am întrebat: «Credeți și dumneavoastră doctore, că se pot întâmpla minuni?»

Mi-a răspuns: «Orice om de știință adevărat crede că se pot întâmpla și minuni. Când noi și știința, cu mijloacele pe care le deținem astăzi, nu putem salva un pacient, aceasta poate veni din partea unei puteri dumnezeiești».

Au trecut apoi și acea jumătate de oră și cele trei ore și toată noaptea, fără ca soțul meu să treacă la cele veșnice. Eu mă rugam lângă el și în adâncul inimii parcă simțeam o întărire, o putere. Dimineața, o minune! Soțul meu a deschis ochii, s-a înviorat un pic la față și a cerut să mănânce ceva. Slavă Dumnezeului Celui Preaînalt, Maicii Domnului și Sfântului Nectarie!

Trebuie să mai menționez aici că, deși fusesem în Eghina și ne închinam la moaștele Sfântului Nectarie, iar soțul meu

era chiar nepot al maicii Singhitkia, care trăise pe vremea Sfântului, noi nu ne-am informat atât de bine despre puterea sa vindecătoare și mai ales despre multele minuni săvârșite. Cumpărasem acele iconițe și uleiul sfințit ca orice închinător, dar nu erau publicate pe atunci cărți care să se refere la minunile și la numeroasele vindecări făcute de Sfântul Nectarie. Ceea ce făceam eu la spital, ungând pe soțul meu cu acel ulei sfințit și însemnându-l cu icoana Sfântului, era pornit din simplul sentiment de evlavie și din credință. Abia mai târziu avea să-mi pice în mână cartea despre Sfântul Nectarie și să aflu astfel, despre multele sale minuni.

Zilele au trecut cu greutate una după alta și în cele din urmă, soțul meu a fost transferat, pe 21 Octombrie, la Spitalul Central din Johannesburg. Situația sa se îmbunătățise cât de cât, sau mai bine spus era stabilă. Eu însă continuam să trec prin nesfârșite chinuri. Sufeream pentru el și totuși nu-mi pierdeam speranța în Bunul Dumnezeu, rugându-mă neâncetat.

Au trecut două săptămâni. Una dintre cunoștințele noastre, venind în vizită la soțul meu și văzându-mă că îl însemnez cu iconița Sfântului Nectarie, m-a întrebat dacă am citit cartea care apăruse recent, despre minunile săvârșite de acest mare Sfânt. I-am spus că nu și am rugat-o să mi-o aducă să o citesc. Mi-a adus-o și cu mare nerăbdare am început să o citesc. Citeam și plângeam și credința mea se întărea din ce în ce mai mult. Am început pe parcursul zilei, să îi povestesc din ea și soțului meu. Mă asculta cu mare atenție. A treia zi mi-a cerut să citească singur din ea. Nu îmi venea să cred, văzându-l atât de întărit și am început să dau slavă lui Dumnezeu și Sfântului Nectarie.

Și într-adevăr, a început să o citească singur. O Doamne ce minune! Situația sa se îmbunătățește simțitor și mi-a spus că va da comandă să se facă o piesă din aur, reprezentând un corp omenesc, pe care o va duce la icoana Sfântului dacă se va face bine. I-am spus emoționată că vom face și pentru mine același kucru, l-am încurajat să creadă din toată inima în puterea Sfântului și să fie sigur că se va vindeca.

*Începând cu zilele următoare, profesorii, doctorii, asistentele și chiar și ceilalți bolnavi au rămas fără grai în fața celor care aveau să se întâmplesse. Au început să-i facă radiografiile de cinci ori pe zi, câte patru fotografii mari, se țineau consilii, erau chemați și alți specialiști. **Radiografiile arătau că soțului meu i se dezvoltau plămâni noi!** Nimeni nu putea să dea nici o explicație științifică.*

Respirația sa a început să se îmbunătățească din ce în ce mai mult, în fiecare zi. Pe 9 Noiembrie de ziua Sfântului Nectarie, doctorii m-au anunțat că peste zece zile cel mult, soțul meu va putea fi externat. Așa s-a și întâmplat. Vă imaginați bucuria pe care am simțit-o. Mulțumesc Ție Milostive Doamne și Sfântului Nectarie pentru toate!

*Înainte de a ieși din spital, a venit la soțul meu un medic evreu. L-a întrebat cine este Sfântul reprezentat în iconița pe care o purta prinsă la pieptul său. Soțul meu i-a explicat că este un mare Sfânt care se numește Nectarie, un mare Doctor ce a vindecat orice fel de suferințe și care l-a vindecat și pe el. I-a arătat apoi și cartea cu minunile săvârșite de Sfânt și alte icoane care îl reprezentau ca Arhiepiscop. După ce l-a ascultat cu atenție, la plecare medicul a spus murmurând: «**Într-adevăr, aceasta este credința cea vie...!**»*

Slăvit să fie Bunul Dumnezeu și marele nostru binefăcător, Sfântul Nectarie!

După o perioadă de revenire, deplin sănătos, soțul meu a putut să-și reia serviciul, evitând totuși mediul toxic în care lucrase. Ne-am hotărât să ajungem cât mai grabnic din nou în Grecia, spre a aduce jertfa și mărturia noastră la icoana Sfântului Nectarie. Deasemenea am trimis istorisirea acestei minuni spre a fi publicată în periodicul «Sfânta Marina», așa încât să fie cunoscută și această minune de către lumea întreagă, spre slava și cinstirea de către toți a Sfântului Nectarie.

Îi vom mulțumi pe tot restul vieții pentru că a arătat mila sa față de noi păcătoșii și nevrednicii și nu vom înceta să mărturisim în fața oamenilor darul de viață pe care ni l-a făcut!

«SFINTE NECTARIE AL MEU, LUMINEAZĂ-I PE DOCTORI...!»

Domnul Panaghiotis Dascalakis din Zaharos-Ileias (Grecia) ne scrie următoarele:

«Pe data de 26 Martie 1965 m-am îmbolvăvit grav și medicul m-a trimis la spitalul Pirgos. Acolo m-au consultat medicii, mi-au făcut radiografii și patru serii de injecții. Cu toate acestea eu continuam să am dureri îngrozitoare și să mă simt rău. Mai mult, am început să paralizez de la mijloc în jos. Până la urmă am paralizat de tot.

Când au văzut asta, doctorii îngrijorați au chemat un medic ortoped din Patra, care mi-a dat imediat trimitere la Spitalul Asklepion din Atena. M-au luat cu o ambulanță și m-au dus acolo. Mă însoțea și tatăl meu. Acolo mi-au făcut iarăși o sumedenie de analize, fără să poată să-mi stabilească un diagnostic concret. Eu aveam dureri din ce în ce mai mari în

fiecare zi. A trebuit chiar să mă izoleze într-o cameră singur, atât de tare mă tânguiam de durere. În cele din urmă m-au dus la chirurgie și mi-au făcut niște injecții cu novocaină și mai mult de 120 de radiografii. Rezultat, zero. Durerile la fel de mari și de insuportabile.

Într-o zi o soră medicală mi-a spus să iau cartea despre minunile Sfântului Nectarie și să o citesc. Așa am și făcut. Era cartea lui D. Papagopolos «Nimic nu este incurabil pentru Sfântul Nectarie».

A doua zi de dimineață au venit doctorii la mine și mi-au spus că o să-mi facă o nouă analiză; eu eram în dureri groaznice la limita răbdării. M-au pus într-o poziție ciudată, cu capul în jos și mi-au atârnat de fiecare picior câte 14 kilograme de greutate. Apoi mi-au făcut și două injecții cu novalzină, la fiecare două ore, pentru calmarea durerilor. Peste câteva momente i-au strigat pe asistenți ca să mă pregătească pentru intervenție chirurgicală. În acea clipă asistenta care-mi spusese de carte îmi șoptește: «Roagă-te la Sfântul Nectarie și o să te faci bine!» Și cu adevărat, am zis atunci din tot sufletul meu: «Sfinte Nectarie al meu, luminează-i pe doctori ca să găsească bine locul unde trebuie să fiu operat și să mă vindece, sau de nu, fă în așa fel să nu găsească nimic și fă-mă Sfinția Ta bine!» Așa s-a și întâmplat.

M-au luat la chirurgie și m-au ținut șapte ore pe masa de operație. Mi-au făcut mielografie, mi-au introdus în coloana vertebrală un lichid și apoi 17 puncții. La sfârșit mi-au spus să-mi chem trei dintre rudele principale ca să le spună ceva. M-au luat cu targa și m-au dus în cameră paralizat. Ai mei au venit și le-au spus că trebuie să dea semnătură de aprobare, pentru a mi se tăia piciorul stâng. Altfel voi rămâne complet paralizat. Era în 21 Iunie. A doua zi, pe la

cinci dimineața, numai ce văd că apare în fața ușii Sfântul Nectarie (slăvit să fie numele lui în veci). Eu din cauza durerilor insuportabile și a oboselii mă uitam la el un pic nervos, parcă disprețuitor, nu l-am recunoscut deodată. Mă strigă: «Dascalaki...! De ce te uiți așa la mine, și se pare ciudat că te strig pe nume»? S-a apropiat de patul meu, mi-a atins piciorul care voiau să mi-l taie și mi-a spus: «O să te fac bine și o să mergi din nou. M-ai auzit? Eu acuma plec.» Plecă surâzând și se duse la asistenta șefă (cea care îmi dăduse cartea) și îi spuse: «Papadopol, să iei ulei de la candela Sfântului Nectarie și să îl ungi pe Dascalaki pe picioare, pentru că va merge din nou!»

Aceea se duse și luă într-adevăr ulei de la candela Sfântului, vine la mine în cameră și mă privește cu o privire pierdută, năucită și îmi spune: «Dumneta ești sau văd iarăși vreo fantomă...»? Îi răspund: «Eu sunt, a fost Sfântul Nectarie la mine și m-a făcut sănătos...!» Eram și eu de altfel, foarte speriat și surprins. Aceea, când a auzit ce i-am spus a căzut jos leșinată. Au alergat ceilalți ca să o ajute și i-au chemat apoi pe toți doctorii. Când s-au adunat cu toții le-am spus: «Eu nu mai cred deja în îngrijirea medicală ci cred în puterea dumnezeiască. Voi merge desculț până la Mănăstirea Sfântului Nectarie, cel care m-a vindecat, ca să mă închin și să-i mulțumesc!» Unul dintre medici îmi spuse: «Nu te duce chiar acum, o să ai iar probleme, o să te doară picioarele...!» I-am răspuns: «Acela care m-a ajutat să mă ridic din pat și care mi-a oprit durerile îngrozitoare pe care le aveam, acela mă va ajuta și să ajung până la dânsul...!» Mi-au spus să nu mă grăbesc, cel puțin. Să-l aștept și pe directorul spitalului, care urma să vină la ora opt dimineața, ca să vadă și dânsul minunea care s-a întâmplat. Și într-adevăr peste două ore a sosit și directorul spitalului, m-a

consultat și mi-a spus: «Oriunde ai fi mers, la orice spital din țară sau din străinătate nu te-ai fi făcut bine. Nici noi nu te-am făcut bine. Doar Sfântul Nectarie și Dumnezeu te-au vindecat. Și vom consemna acest caz în analele spitalului. Așa a și făcut.

A doua zi au chemat și ziariști de la mai multe ziare centrale pentru a scrie un articol despre minunea care se întâmplase cu mine. M-au luat asistentele și m-au plimbat prin tot spitalul, ca să mă vadă toți pacienții și să creadă și ei. Din clipa în care Sfântul Nectarie m-a atins sunt perfect sănătos. Am ieșit apoi din spital și m-am dus desculț, așa cum promisesem, până în Eghina și m-am închinat la Sfintele Sale Moaște.

Doctorii mi-au confirmat din nou mai apoi, că potrivit analizelor, am avut o formă gravă de poliomielită, incurabilă din punct de vedere medical, oriunde m-aș fi dus în lume.

De atunci, nu încetez să dau Slavă lui Dumnezeu și Sfântului Nectarie, zi și noapte.

«DOCTORE, CREDEȚI ÎN DUMNEZEU...?»

Doamna Paraschiva Gkizi, locuitoare a cartierului Noua Ionia din Atena, Str. Briulon 31, ne istorisește următoarele: *«Acum șase luni, am constatat că la sânul stâng îmi apăruse un nodul dureros. După ce am fost și m-au consultat trei dintre cei mai buni doctori pe care îi cunoșteam, diagnosticul a fost același pentru toți: Tumoare malignă, de mărimea unei nuci mari. Toți trei mi-au spus să mă operez fără nici o întârziere, deoarece situația se putea agrava și scăpa de sub control. Eu însă eram atât de înfricoșată de o astfel de operație încât, nu voiam să o fac. Am hotărât să o mai amân un pic și să îl consult între timp și pe un verișor de-al nostru din Statele Unite, care era și el un doctor foarte bun. I-am scris o scrisoare și acesta ne-a răspuns și el imediat că, fără întârziere, trebuie să merg să mă operez. Cu toate acestea eu continuam să mă tem foarte tare. Atunci soțul meu Nicolae, mi-a spus ca cel puțin să urmez un medicament pe care ni-l recomandase un alt medic și care*

fără să vindece, cel puțin oprea dezvoltarea pentru o vreme a nodulului.

Eu însă, mă încăpățânam parcă, să nu fac nimic din toate acestea. Gândul mă ducea tot spre minunile pe care știam că le făcea neîncetat Sfântul Nectarie. De aceea, am ajuns la un moment dat să ne certăm un pic. I-am spus: «Eu totuși am toată speranța, că mă voi vindeca cu ajutorul Sfântului Nectarie.» Când am văzut că mă privește cu ironie i-am spus: «La urma urmei ce-ți pasă ție? Eu sunt aceea care voi muri...»! Mi-a răspuns: «Bine. Crede tu numai în Sfântul Nectarie și nu merge la operație, cel puțin să se termine odată acest martiriu...»!

Au trecut aproape cinci luni fără să fac nimic.

Într-o zi, citind într-un ziar despre o nouă minune făcută de Sfântul Nectarie, i-am propus soțului să mergem și noi în insula Eghina, spre a mă închina și eu la Sfintele Sale Moaște. A acceptat îndată și am plecat chiar a doua zi. Mergeam plini de credință și de nerăbdare. Când am ajuns, am căzut plângând pe piatra mormântului său și am spus: «Sfinte Nectarie al meu, te rog salvează-mă și pe mine, așa cum ai salvat atâta lume»! Apoi am luat ulei sfințit de la icoana sa și mi-am însemnat de trei ori locul în care mă durea. Am spus: «Numai tu o, Sfinte al meu, mă vei putea scăpa de acest rău, haide, ajută-mă, nu mă lăsa să ajung la operație...»!

Și într-adevăr, iubiții mei, din clipa în care m-am uns cu uleiul din candela ce ardea la icoana Sfântului Nectarie, s-a petrecut și cu mine minunea sa cea mare. Durerile au încetat și în decurs de două săptămâni chistul canceros a dispărut. M-am prezentat din nou la doctorii care mă consultaseră și au rămas și aceștia uimiți, de această evoluție neașteptată a bolii mele. Chirurgul care urma să mă opereze, comparând

rezultatele analizelor anterioare cu cele de acum și-a făcut și el Sfânta Cruce și m-a întrebat: «Cum ai făcut copila mea, de ți-a dispărut acea tumoare»? I-am răspuns: «Doctore, credeți în Dumnezeu...? Aceasta este o minune. Am fost la Sfântul Nectarie în insula Eghina, m-am uns cu ulei sfințit de la candela sa, m-am rugat fierbinte și iată-mă...»! «Într-adevăr, a răspuns, numai o putere divină ar fi putut dizolva acel chist canceros. Este o minune. Văd că ești perfect sănătoasă și o confirmă toate analizele. Mare lucru...»! M-am întors acasă de la spital, am căzut în fața icoanei Sfântului Nectarie și plângând cu lacrimi de bucurie și recunoștință am spus: «Sfinte Nectarie, îți mulțumesc din adâncul inimii mele. Mă voi duce și eu și voi publica la ziar această minune pe care ai făcut-o cu mine, ca să afle lumea întregă despre puterea ta vindecătoare și să vadă cât de mare este credința Ortodoxă...»!

A doua zi, m-am prezentat la birourile ziarului «Acropole», ca să îi rog să facă un articol depre cele întâmplate dar din păcate, m-au refuzat. Mai mult, unii dintre medicii care mă consultaseră, auzind că vreau să le menționez numele în respectivul articol, mi-au spus că, pentru protecția renumelui lor, nu doresc să fie amestecați. Unul chiar dintre ei mi-a spus: «De ce vrei acum să scrii despre cale întâmplată...? Mulțumește-i Sfântului, aprinde o lumânare, dă un pomelnic și ajunge...!».

Văzând că toți mă descurajează în acest sens, am lăsat lucrurile așa cum erau și așteptam să vină primăvara, să se facă vreme frumoasă și să merg din nou cu soțul meu în Eghina. Voiam să ajung, să mulțumesc din nou Sfântului Nectarie și să las la icoana sa un lățișor de aur cu cruce, pe care îl purtam la gât.

Într-o seară însă, pe 2 Februarie, era într-o zi de Vineri, am avut un vis înfricoșător. Se făcea că eram împreună cu soțul meu pe un munț înalt, pe care ne chinuiam să-l coborâm. Jos se vedea marea. În timp ce coboram, am văzut o casă mică țărănească cu două camere. M-am uitat împrejur, am deschis ușa și am intrat înăuntru. Acolo, în mijlocul camerei stătea un om cu o înfățișare ciudată. Era palid și pe trupul său parcă avea lipite multe bucățele de vată. Îndată ce l-am văzut mă întrebam cine poate fi. Atunci s-a uitat la mine cu o privire muștrătoare și mi-a spus: «Sunt Sfântul Nectarie...»! Îndată ce am auzit aceasta, am căzut la picioarele sale, ca să mă închin. Nu m-a lăsat însă să îl ating. S-a retras câțiva pași și mi-a spus: «Nu, nu mi te vei închina!» Atunci am început să plâng și i-am spus: «De ce Sfinte Nectarie, nu mă lăsați să mă închin la Sfinția Voastră...? Eu atâta v-am rugat să mă vindecați și acum iarăși, vreau să vin să vă aduc și crucea de aur, pe care o port la gât...»! Atunci mi-a arătat o bucată de hârtie, pe care o ținea în mână și mi-a spus: «Dacă nu vei scrie pe această hârtie, nu vei veni să mi te închini...»! Eu, plângând l-am întrebat: «Ce hârtie este aceea, Sfinte Nectarie, și ce să scriu în ea...»? Mi-a răspuns: «Știi tu foarte bine ce trebuie să scrii...»! Apoi a scos din buzunar niște bani, mi ia dat și mi-a spus: «Uite te voi ajuta din nou...»! (Era evident că îmi sugera ce trebuie să fac cu banii, adică să plătesc la ziar pentru a fi publicată minunea). Eu însă, cuntuând să plâng i-am spus: «Sfinte Nectarie, eu nu am nevoie de banii aceștia, eu doar să-mi redați sănătatea v-am cerut, ce să fac eu cu banii Sfinției Voastre...»? Se întoarce apoi către un om, care stătea la un fel de birou în colțul camerei și îi spuse: «O vezi...? Acum nu mai are nevoie de mine...»! Și cum ținea banii, s-a întors și i-a

aruncat pe fereastră. În clipa aceea, m-am trezit brusc. Eram îngrozită și i-am povestit soțului meu visul avut. Fiul nostru mai mic, auzind și el povestirea visului mi-a spus: «Mamă, știi ce reprezintă bucata de hârtie pe care o ținea în mână Sfântul...? Este ceea ce ai promis și anume că vei publica minunea pe care a făcut-o cu tine la ziar. Asta cere Sfântul acum de la dumneata».

A doua zi de dimineață, m-am dus din nou la ziarul «Acropol», încercând să-i conving să publice cele petrecute. M-au refuzat din nou. Din fericire, de la unul dintre birouri, a venit cineva la mine, care auzise istorisirea minunii și mi-a arătat un alt ziar, intitulat «Sfânta Marina». Mi-a spus să mă duc la aceștia, pentru că îmi vor publica cu siguranță articolul, fiind direct implicați în publicarea minunilor săvârșite de Sfântul Nectarie. Așa am și făcut. La acest ziar, redactorii m-au primit cu politețe și mi-au promis că într-unul din numerele imediat următoare îmi vor publica istorisirea. Aveau o pagină specială pentru publicarea minunilor Sfântului Nectarie, care apărea în fiecare număr; spre a cunoaște lumea întreagă, puterea vindecătoare a acestui mare Sfânt.

După toate acestea, am fost în Eghina și m-am rugat atunci Sfântului Nectarie să mă ierte pentru întârzierea cu care am îndeplinit această promisiune. Slăvit să fie în vecii vecilor!

ACATISTUL SFÂNTULUI NECTARIE TAUMATURGUL

Pe steaua cea nou strălucitoare a Ortodoxiei,
Pe al Bisericii nou zid de apărare,
Cu bucurie în inimi să îl laudăm.
Slăvit fiind de lucrarea Duhului,
Izvorăște tămăduiri și har bogat,
Pentru aceea îi strigăm, bucură-te Părinte Nectarie.

Om purtător al bucuriilor celor cerești, te-ai arătat în lume
Nectarie, arhiereule al lui Hristos, în viață neprihănită
petrecând, drept, cuvios și de Dumnezeu inspirat, în toate
dăruit; pentru aceasta și de la noi auzi unele ca acestea:
Bucură-te, cel prin care se înalță cei credincioși;
Bucură-te, cel prin care sunt risipiți cei dușmănoși;
Bucură-te, vas aurit al înțelepciunii;
Bucură-te, cel prin care se învinge răutatea lumii;
Bucură-te, locaș al sfințeniei și al lucrării cerești;
Bucură-te, carte dumnezeiască a noii cetăți îngerești;
Bucură-te, cel care pe deplin Sfânt te-ai arătat;
Bucură-te, cel care de cele materiale te-ai lepădat;
Bucură-te, a credinței răsplată strălucitoare;
Bucură-te, mijlocitor al harului cucernic și tare;
Bucură-te, cel prin care Biserica se slăvește;

Bucură-te, cel prin care insula Eghina se veseleşte;
Bucură-te, Părinte Nectarie.

Înțelepciune având, încă din tinerețe, de raza cea dumnezeiască ți-ai luminat sufletul și strălucirii poruncilor celor sfinte ai urmat, Cuvioase. De aceea, în virtuți înaintând, de mic copil ai cântat lui Hristos: Aliluia!

Mergând în orașul Sfântului Constantin, ai avut frica de Dumnezeu ca îndrumător și cercetarea celor sfinte ca apărător. De aceea, hrânindu-te din înțelepciunea cea dumnezeiască, pe cei pe care cu cuvântul tău i-ai umplut de bucurie sfântă, îi auzi strigând unele ca acestea:

Bucură-te, viță a veșniciei;
Bucură-te, nectar al ambroziei;
Bucură-te, că de Mântuitorul ne-ai fost trimis vindecător luminat;
Bucură-te, că Părinților celor din vechime ai urmat;
Bucură-te, piatra cea nouă a zidirii cugetătoare;
Bucură-te, cunună nou împletită, a Bisericii drept măritoare;
Bucură-te, cel ce te-ai arătat ca un trandafir proaspăt înflorit;
Bucură-te, cel ce de Dumnezeu ai fost dăruit;
Bucură-te, steaua cea nouă a credinței poporului;
Bucură-te, cel ce strălucești în slava Creatorului;
Bucură-te, bunule chivernisitor al poruncilor cerești;
Bucură-te, chip al slăvitelor virtuți îngerești;
Bucură-te Părinte Nectarie.

Slăvita înțelepciune ai căutat-o și ți-ai dorit-o din tinerețile tale, și pe Hristos L-ai rugat cu lacrimi fierbinți ca să te

împodobească cu înalta ei frumusețe. Pentru aceea Nectarie, cu credință și plecăciune strigi către Domnul: Aliluia!

S-a bucurat sufletul tău, ca oarecând al marilor Părinți, Vasile și Grigorie, mergând la Atena să dobândești învățătura cea folositoare. Pentru aceea, cu bucurie îți strigăm unele ca acestea:

Bucură-te, fiu al luminii celei cerești;
Bucură-te, vlăstar al evlaviei celei îngerești;
Bucură-te, cel ce ai fugit de amăgirile cele lumești;
Bucură-te, că cele spre îndumnezeire n-ai încetat să dorești;
Bucură-te, minte purtătoare de Dumnezeu, plină de înțeleșuri divine;
Bucură-te, cărbune al dumnezeiescului Duh, focul aprins al cugetării creștine;
Bucură-te, cel ce viață fără de pată ai trăit;
Bucură-te, cel ce înșelăciunea lui Veliar ai zdrobit;
Bucură-te, cel ce ai deschis ușa sufletului, iubirii lui Hristos;
Bucură-te, cel în care a înflorit săvârșirea binelui luminos;
Bucură-te, sprijinul cel tare al celor credincioși;
Bucură-te, săgeată de mult plâns a celor dușmănoși;
Bucură-te Părinte Nectarie!

Având în tine râvna cea dumnezeiască a Cuvioșilor Părinți, fără încetare ți-ai dorit viața cea îngerească. De aceea, în Hios, cu bucurie ai intrat în ceresul cin monahal și pe vrăjmașul l-ai lăsat păgubit, cântând Domnului neîncetat: Aliluia!

Auzit-a Arhiereul Cel dintru înălțime rugăciunea ta, strigat-ai către Dânsul din toată inima ta. De aceea, de grabă a liniștit apele mării și furtuna a potolit. Văzând acestea, cei ce au fost salvați prin rugăciunile tale, cu mulțumire și credință îți cântă unele ca acestea:

Bucură-te, cel ce de la Dumnezeu ne-ai fost trimis
vindecător;
Bucură-te, izvor nesecat al minunilor;
Bucură-te, astrul cel nou al Bisericii, prealuminat;
Bucură-te, că în rândul Tuturor Sfinților ai intrat;
Bucură-te, vas neprețuit al darurilor cerești;
Bucură-te, grădină înflorită a fericitelor virtuți
îngerești;
Bucură-te, cel ce furtuna mării o liniștești;
Bucură-te, că strigătul hulitorilor îl potolești;
Bucură-te, noule ales al lui Hristos;
Bucură-te, al virtuților grădinar cuvios;
Bucură-te, iubitorule de viață duhovnicească;
Bucură-te, cel ce ai fost răsplătit cu bucuria cerească;
Bucură-te Părinte Nectarie!

Sfânt Ierarh te-ai arătat, în aceste vremuri de pe urmă, vrednic de cistire, ca oarecând Sfinții cei de demult. Căci în același chip ca și ei viața ți-ai petrecut și slăvite minuni ai săvârșit, izbăvindu-i din toate necazurile pe cei care strigă: Aliluia!

Arhiereu înțelept, ales de Dumnezeu te-ai arătat cu adevărat în țara Egiptului, păstor luminat al Pentapolisului, alergând, ca oarecând marele Pavel, spre viața în Hristos. De aceea și cei credincioși, cunoscând virtuțile tale, cu glas de bucurie strigă unele ca acestea:

Bucură-te, a cetății mărire;
Bucură-te, a evlaviei fire;
Bucură-te, cel asemenea Cuvioșilor pustiei;
Bucură-te, podoba cea nouă a preoției;
Bucură-te, vas al blândeții și tezaurul iubirii;
Bucură-te, dătătorul păcii și izvorătorul milei;
Bucură-te, că Bisericii te-ai arătat strălucitor;
Bucură-te, că celor cuvioși te arăți îndrumător;
Bucură-te, chip al trăirii celei neprihănite;
Bucură-te, candelă a îndumnezeirii primite;
Bucură-te, că Arhieru desăvârșit celor înalte slujești;
Bucură-te, cuvântător neîntrecut al celor dumnezeiești;
Bucură-te Părinte Nectarie!

Văzut-au creștinii din toată Biserica Egiptului, că ești un adevărat păstor al Evangheliei. Pentru aceea, mulțimea credincioșilor ce ascultau cuvântul învățaturii tale, gândeau că au dobândit un nou Sfânt Părinte, ce cu putere învață. Și împreună cu tine nu încetau să strige Domnului: Aliluia!

Strălucit-ai și în pământul elen, asemenea unui nou Apostol, luminând inimile credincioșilor cu focul sfintelor învățături și cu razele vieții tale, Cuvioase. Pentru aceasta, luminați fiind și noi de strălucirea ta, îți strigăm unele ca acestea:

Bucură-te, luminător al Bisericii Domnului;
Bucură-te, trâmbița cea tare a adevărului;
Bucură-te, cel ce ai avut râvna Apostolilor;
Bucură-te, izvorul harului și al vindecărilor;
Bucură-te, retor îndumnezeit al cuvintelor vieții;
Bucură-te, că pline de har sunt omiliile tale, înțelept al cetății;
Bucură-te, cel ce cureți sufletele, de robia patimilor;

Bucură-te, că potolești pornirile inimilor;
Bucură-te, mare învățător al credincioșilor;
Bucură-te, ascet tare, lui Hristos următor;
Bucură-te, că multe ispite ai îndurat;
Bucură-te, că sufletele, spre Hristos le-ai îndreptat;
Bucură-te, Părinte Nectarie!

Mare între Ierarhi și înțelept între învățători, dar și smerit ascet al lui Hristos n-ai încetat a fi, Cuvioase. De aceea, părinte duhovnicesc, al celor ce se pregăteau pentru slujirea preoțească, ai fost chemat. Cu ei împreună, te slăvim și strigăm: Aliluia!

Nectar al dreptății, și fruct de viață sfântă, căii dumnezeiești ai urmat și norului duhovnicesc; iar pe noi cei aflați la vreme de strâmtoare, neîncetat ne-ai izbăvit. Pentru aceasta, sufletele noastre se bucură, când îți cântă ție unele ca acestea:

Bucură-te, cărare a bucuriei;
Bucură-te, adiere a veșniciei;
Bucură-te, cel ce izvorăști apele harului;
Bucură-te, cel ce ai pecetluit gura balaurului;
Bucură-te, primăvara sfințeniei, ce alungi iarna din gând;
Bucură-te, strălucire ce luminezi întunericul cel adânc;
Bucură-te, cel ce încurci gândurile celor păcătoși;
Bucură-te, cel ce bucuri inima celor credincioși;
Bucură-te, sprijin al dreptmăriturilor;
Bucură-te, nimicitorul ereziilor;
Bucură-te, căderea defăimătorilor;
Bucură-te, vindecătorul bolnavilor;

Bucură-te, Părinte Nectarie!

Străine minuni Părinte, izvorăsc din mila ta cea mare, și îi ridică pe cei aflați în dureri. De aceea, și la Sfânta ta Mânăstire, fără încetare sosește mulțime de lume, cerând vindecarea și izbăvirea de boli și cântându-ți neîncetat: Aliluia!

Liman izbăvitor, în insula Eghina, este Mânăstirea ta, Sfinte. Aici, sufletele monahiilor le-ai condus duhovnicește spre mântuire și le-ai îndreptat cu înțelepciune spre Hristos.

Pentru aceasta, neîncetat se vor ruga către tine zicând:

Bucură-te, a minții sfântă lucrare;
Bucură-te, ocean de răbdare;
Bucură-te, chip viu al smereniei;
Bucură-te, tezaur sfânt al curăției;
Bucură-te, candelă a purității și chivot al nepătimirii;
Bucură-te, locaș al virtuților și sanctuar al cumpătării;
Bucură-te, că spre Dumnezeu conduci Mânăstirea ta;
Bucură-te, că toată puterea și râvna, ți-ai pus pentru ea;
Bucură-te, al Eghinei strălucit veghetor;
Bucură-te, că degrab'credincioșilor le dai ajutor;
Bucură-te, că pre mulți din pericole i-ai salvat;
Bucură-te, că pe amăgitorul, în prăpastia cea adâncă l-ai aruncat;
Bucură-te, Părinte Nectarie!

Pline de har sfânt și de miros de bună mireasmă duhovnicească sunt Sfintele tale Moaște. Mirul ce izvorăște din ele bine înmirezmează, nu doar Sfânta ta Mânăstire, ci și

întrega insulă a Eghinei, sfințindu-i pe aceia care, nu încetează a striga către tine: Aliluia!

Izvorătoare de har sunt Sfintele tale Moaște și de bogate daruri cerești. Mulțime de bolnavi sunt vindecați și cei slăbănogi îndreptați. De aceea și noi, împreună cu dânșii, strigăm unele ca acestea:

Bucură-te, scăldătoarea vindecărilor;
Bucură-te, dezlegarea suferințelor;
Bucură-te, cel ce de grabă alergi în ajutor;
Bucură-te, că în vis sau în chip tainic te arăți tuturor;
Bucură-te, fântână ce părintească iubire izvorăști;
Bucură-te, liman al bucuriei sufletești;
Bucură-te, că de îngrozitorul cancer, pe mulți i-ai vindecat;
Bucură-te, că demonilor rană de mult plâns le-ai dat;
Bucură-te, cel ce vanitatea înțelepciunii lumești ai îngenunchiat;
Bucură-te, că în chip minunat pe credincioși i-ai ajutat;
Bucură-te, podoaba de mult preț a Ierarhilor;
Bucură-te, cel ce luminezi mintea neștiutorilor;
Bucură-te Părinte Nectarie!

Ajutor și acoperitor te numesc toți credinșii, care s-au îndulcit de hrana binefacerilor tale. Căci dintre cei ce te-au chemat cu credință, nici unul nu a rămas nemângâiat prin harul tău. De aceea, toți cu bucurie cântă: Aliluia!

Vestea minunilor tale s-a răspândit pretutindeni, purtătorule de Dumnezeu. Iar tu, și celor de departe, de grabă le-ai venit

în ajutor salvându-i de pericole și de neazuri. De aceea, către tine aleargă zicând:

Bucură-te, că Mare ai fost numit între Părinți;
Bucură-te, că loc de cinste ai între Sfinții;
Bucură-te, că la fel cu cei de demult ești lăudat;
Bucură-te, că între Sfinții Părinți ai fost încununat;
Bucură-te, triumf al credinței, zid de apărare al creștinilor;
Bucură-te, izvor al harului, rușinarea necredincioșilor;
Bucură-te, cel ce ne descoperi slava adevărului;
Bucură-te, cel ce pecetluiești gura păcătosului;
Bucură-te, bucuria și puterea credincioșilor;
Bucură-te, sprijinul și întărirea sufletelor;
Bucură-te, cel prin care Hristos se slăvește;
Bucură-te, cel prin care diavolul se stârpește;
Bucură-te, Părinte Nectarie!

Ime de mulțumire nenumărate, îți înălțăm ție Părinte, noi cei izbăviți sub acoperământul tău. Căci în toate neazurile noastre, de grabă ai venit să ne alungi tristețea. De aceea, cu ajutorul tău, Îl slăvim Hristos strigând: Aliluia!

Ai ars zelul demonilor, cu flăcările minunilor tale și cu osârdie ai venit în ajutorul credincioșilor. În suferințe grele le-ai stins durerea și i-ai vindecat de mulțime de boli. Pentru aceea, cu evlavie rostesc unele ca acestea:

Bucură-te, vindecătorul bolnavilor;
Bucură-te, spaima demonilor;
Bucură-te, că pe cei chinuiți de friguri i-ai vindecat;
Bucură-te, că pe slăbănogi i-ai îndreptat;
Bucură-te, cel ce ai înmulțit apa fântânii secate;

Bucură-te, că ai binecuvântat Eghina, cu rugăciuni
neîncetate;
Bucură-te, că prin tine, mila lui Dumnezeu se arată;
Bucură-te, cel ce seceta ai oprit și-ai dat ploaie
bogată;
Bucură-te, izvorul harului nesecat;
Bucură-te, stea care pe toți i-a luminat;
Bucură-te, cel ce al Mânăstirii iscusit duhovnic te-ai
arătat;
Bucură-te, că de la monahii imne auzi neîncetat;
Bucură-te Părinte Nectarie.

Harul Mângâietorului, cu bogăție se revarsă prin Sfintele
tale Moaște. Și asemenea unui izvor nesecat, adapă sufletele
chinuite și vindecă bolile trupești ale celor ce strigă neâncetat
către Domnul: Aliluia!

Cântând împreună cu Cetele cele Îngerești, imnul Treimii
Celei Întreit Sfinte, privește dintru înălțime și spre noi
păcătoșii și cu milostivirea ta cea mare, nu înceta să ne ajuți,
pe cei ce cu credință, strigăm către tine unele ca acestea:

Bucură-te, fiu al Silivriei;
Bucură-te, slava Bisericii;
Bucură-te, mândria Eghinei;
Bucură-te, păzitorul Eladei;
Bucură-te, chip și model de cucernic Ierarh;
Bucură-te, pavăză și scăpare pentru orice monah;
Bucură-te, Luceafărul cel nou al Bisericii;
Bucură-te, darul prin care se întăresc cucernicii;
Bucură-te, cel prin care patimile se curățesc;
Bucură-te, că prin tine pe Dumnezeu Îl slăvesc;
Bucură-te, apărător neobosit al credincioșilor;

Bucură-te, grabnic mijlocitor către Creator;
Bucură-te, Părinte Nectarie.

O, Preabunule Părinte, luminătorul Ortodocșilor, Ierarhule al lui Hristos, Nectarie! Stând în fața Tronului lui Dumnezeu, roagă-te neîncetat, pentru iertarea păcatelor noastre și pentru întoarcerea noastră spre înfierea harului. Căci neîncetat către Mântuitorul strigăm: Aliluia!

Pe steaua cea nou luminoasă a Ortodoxiei,
Și pe al Bisericii nou zid de apărare,
Cu bucurie în inimi să îl lăudăm.
Slăvit fiind de lucrarea Duhului,
Izvorăște tămăduiri și har bogat,
Pentru aceea îi strigăm, bucură-te Părinte Nectarie.

BIBLIOGRAFIE

- Arhimandrit Nectarie Ziombola, *Sfântul Nectarie și minunea săvârșită asupra lui Stavros Kalkandi*, Atena 2000.
- Teoclit Dionisiatul, *Sfântul Nectarie Taumaturgul*, Atena 1992.
- D. Papagopolos, *Nimic nu este incurabil pentru Sfântul Nectarie*, Atena 1994.
- Manolis Melinos, *Sfântul nostru*, Atena 1996.

Fotografii:

1. Pentru copertă o alegi singură, de preferat o icoană a Sfântului, așa cum este pe coperta lui Papagopolos.
2. La p. 15 merg fotografiile de la Ziombolas p. 115- Sf. Nectarie Arhimandrit și p. 120 -Sf. Nectarie episcop.
3. La p.19 merg foto. Ziombolas p.130 -Sf. Nectarie în Halkida, p. 133 -Sf. Nectarie în Evia, p. 138- Sf. Nectarie în Evia de sărbătoarea 25 Martie – Buna Vestire.
4. La p.23 merg foto. Ziombolas P.150 – Director al Sem. Teol . Rizareion și p. 169 – tot Director...
5. P. 34 merg foto Ziombolas p.191 și 233 Arhieru slujind.
6. P. 58 Merge foto Ziombolas p.254, Sf. Nectarie la înmormântarea sa.
7. P. 77 , merge foto ziombolas p.382 cu părintele Nectarie Vitalis.
8. Alte fotografii: Ziombolas p.337.,339,340,341
9. Cu mănăstirea din Eghina Ziombolas p.372 și coperta.